

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

26

YASAMA YILI

1

SIRA SAYISI: 273

65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/694), Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/689), Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'nın; 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/393), Milliyetçi Hareket Partisi Grup

Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın; 2022 Sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/403), Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan'ın; 2022 Sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda ve 2828 Sayılı Sosyal Hizmetler Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/404), Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın; 2022 Sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/899), Bursa Milletvekilleri Hüseyin Şahin ve Hakan Çavuşoğlu ile 115 Milletvekilinin; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/922), Şanhurfa Milletvekilleri Faruk Çelik ve Ahmet Eşref Fakıbbaba ile 7 Milletvekilinin; Şanhurfa İline İstiklal Madalyası Verilmesi ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/923) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic” internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 1/694 Esas Numaralı Tasarının

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 5
- Genel Gerekçesi 5
- Madde Gerekçeleri 6

• 1/689 Esas Numaralı Tasarının

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 12
- Genel Gerekçesi 12
- Madde Gerekçeleri 13
- Metni 14

• 2/393 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 16
- Genel Gerekçesi 16
- Madde Gerekçeleri 17
- Metni 18

• 2/403 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 19
- Genel Gerekçesi 19
- Madde Gerekçeleri 20
- Metni 22

• 2/404 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 23
- Gerekçesi 23
- Metni 25

• 2/899 Esas Numaralı Teklifin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	27
- Genel Gerekçesi	27
- Madde Gerekçeleri	28
- Metni	29
• 2/922 Esas Numaralı Teklifin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	30
- Gerekçesi	32
- Metni	34
• 2/923 Esas Numaralı Teklifin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	37
- Gerekçesi	37
- Metni	39
• Alt Komisyon Raporu	41
• Alt Komisyon Metni	44
• Alt Komisyon Metnine Ekli Listeler	51
• Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu	52
• Muhalefet Şerhleri	68
• Tasarı Metni	104
• Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	104
• Tasarı Metnine Ekli Liste	122
• Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metne Ekli Listeler	123

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: 31853594-101-498-990

21/3/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 21/3/2016 tarihinde kararlaştırılan "65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Ahmet Davutoğlu
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/694)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Adalet Komisyonu Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu İçişleri Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Tasarı; 64 üncü Hükümet Programında ve 2016 Yılı Eylem Planında yer verilen bazı konuların hayata geçirilmesi için gerekli düzenlemeleri ihtiva etmektedir.

Bu kapsamda;

- 65 yaş aylığı alan vatandaşlarımızın kimin yanında yaşarsa yaşasın, maaşlarını almaları ve maaşlarında kesinti ve duraksama olmamasının sağlanması,
 - Kanal İstanbul için yasal düzenlemenin yapılması,
 - Kentsel dönüşüm kapsamına girmek şartı ile izinsiz yapılara elektrik, su ve doğal gaz bağlanması,
 - Sosyal destek alan vatandaşlarımızdan istihdam edilenlerin işveren sigorta priminin desteklenmesi,
 - Gençlerin genel sağlık sigortası prim borçlarının silinmesi,
 - Sermaye piyasalarında kurumsal yatırımcıların teşvik edilmesi,
- hususlarına ilişkin düzenlemeler yapılmaktadır.

Ayrıca Tasarı ile;

- Uygulamada zorunlu trafik sigortası olarak adlandırılan sigorta teminatının içeriğinde meydana gelen tereddütlerin giderilmesi amacıyla zorunlu trafik sigortası teminat içeriğinin sigortacılık ilkelerine ve değişen şartlarla uyumlandırılması,

- Sendika ve konfederasyonların ilgili mevzuatına göre belirlenen şehit yakınları ve gazilere aynı ve nakdî yardımda bulunabilmesi,
- İşçilerin yıllık izinlerini her defasında altı günden az olmamak üzere beş defada kullanabilmesine imkân sağlanması,
- Kayıtdışılıkla mücadelede etkinliği artırmaya yönelik olarak 2.610 adet sosyal güvenlik denetmeni ve sosyal güvenlik denetmen yardımcısı kadrosunun ihdas edilmesi,
- Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığının, yükümlüler nezdinde veya bunlar aracılığıyla yapılmaya teşebbüs edilen işlemlerin, işleme konu malvarlığının aklama veya terörün finansmanı suçu ile ilişkili olduğuna dair şüphe bulunması halinde, yetkili makamlara intikal ettirmek üzere yedi işgünü süreyle askıya almaya yetkili olması,
- Anayasa Mahkemesinin iptal kararı üzerine riskli alanların sınırları içinde olup riskli yapılar dışında kalan diğer yapıların, değerlendirme çalışmalarında yapının riskli olmadığına gözetilmesi ile riskli yapıların bulunduğu taşınmazlarda ve rezerv yapı alanlarında her türlü imar ve yapılaşma işlemlerinin iki yıl süre ile geçici olarak durdurabilmesi ve uygulamanın gerektirmesi halinde bu sürenin bir yıl daha uzatılabilmesi,
- Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı tarafından üzerinde konaklama amaçlı turizm tesisleri yapılmak üzere adlarına kamu arazisi tahsis edilen belgeli yatırımcılar ve işletmecilerden; 1/1/2016 tarihi ile 31/12/2016 tarihi arasındaki dönemde tahsil edilmesi gereken kira, kesin tahsis, irtifak hakkı, kullanma izni bedelleri ve hasılat payları ile ecrimisillerin ödemesinin bir yıl süreyle ertelenmesi,
- Terörizmin finansmanı suçuyla mücadelenin daha etkili yürütülebilmesi için ihtiyaç haline gelen şirket yönetimine kayyım tayini, iletişimin tespiti, dinlenmesi ve kayda alınması, gizli soruşturmacı görevlendirilmesi ve teknik araçlarla izleme tedbirlerinin terörizmin finansmanı suçu bakımından da uygulanabilmesi,
- Anayasa Mahkemesi kararı üzerine 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin murakıp ve uzmanlara ilişkin hükmünün yeniden düzenlenmesi, öngörülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile, yaşlı aylığının bağlanmasına ilişkin olarak yapılan muhtaçlık hesaplamasında, hane içinde kişi başına düşen ortalama gelir tutarı yerine aylık başvurusunda bulunan kişinin kendisi ile eşinin gelir tutarının hesaplanması suretiyle muhtaç olup olmadığına karar verilmesi öngörülmektedir.

Madde 2- Madde ile, yaşlı aylığından yüzde yetmiş ve üzeri engelli aylığına geçişlere ilişkin olarak yapılan muhtaçlık hesaplamasında, tüm engelli aylıklarında geçerli olan hane içerisinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarının dikkate alınması öngörülmektedir.

Madde 3- Karayolları motorlu araçlar zorunlu malî sorumluluk sigortası motorlu araç işletilmesinden kaynaklanan hukuki sorumluluk rizikosu için borçlar hukuku hükümlerinden ayrı olarak yaptırılan bir sorumluluk sigortasıdır. Motorlu araç işletilmesi ve bu faaliyete bağlı olarak yaptırılan zorunlu sorumluluk sigortasının genel hükümlerden ayrı olarak özel esaslarla düzenlenmesi dikkate alınarak bu sigorta kapsamındaki tazminatlarla uygulanacak kurallar öncelikle söz konusu özel esaslara bırakılmış, özel esaslarda kural bulunmayan durumlarda genel esasların uygulanacağı açıklığa kavuşturulmuştur.

Madde 4- Karayolları motorlu araçlar zorunlu mali sorumluluk sigortası bir sorumluluk sigortasıdır. Bu sigortada araç işletenin sorumluluğu güvenceye alınmakta, zarar görenlere genel hükümler yanında özel kurallara bağlı olarak sigorta güvencesi sunulmaktadır. Söz konusu sigorta işletenin sorumluluğunu konu almak olup, işletenin sorumluluğunun varlığına bağlı olarak güvence sunmaktadır. Uygulamada zorunlu sorumluluk sigortasının açıklanan içeriğinde görülen tereddütlerin izalesi amacıyla teminat kapsamı dışında kalan haller açıklığa kavuşturulmaktadır.

Madde 5- Karayolları motorlu araçlar zorunlu mali sorumluluk sigortasında dikkate alınan belgeler anılan sigorta kapsamındaki tazminatların gerektirdiği değerlendirme sürecine ve içeriğine göre çeşitlilik arz etmektedir. Mevcut hükümde çok sınırlı olarak yer alan belge düzeninin değişen şartlara uyumlaştırılması için düzenleme yapılmıştır.

Madde 6- Madde ile, yapılacak su yollarına kanuni statü kazandırılması amaçlanmaktadır.

Madde 7- Madde ile, yapılacak su yoluna isabet eden Hazine ve özel idareye ait arazi ve arsaların, kamu gereksinimi ve kamu yararı nedeniyle ilgili belediye ve özel idareler tarafından satılamaması ve başka bir maksat için kullanılamaması amaçlanmaktadır.

Madde 8- Madde ile, yapılacak su yollarının düzenleme ortaklık payından karşılanması amaçlanmaktadır.

Madde 9- Ülkemiz çok mühim bir afet riski altında olmasına rağmen, mevcut yapıların büyük bir kısmı muhtemel afetlere karşı dayanıklı olmadığı gibi yapılaşmanın büyük bir kısmı da imar mevzuatına aykırı ve mühendislik hizmeti alınmadan inşa edilmiştir. 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 184 üncü maddesinde imar mevzuatına aykırı olan yani, yapı ruhsatı olmayan yapılara elektrik veya su bağlantısı yapılmasına müsaade eden kişilerin cezalandırılacağı hükme bağlandığından, belirtilen yapılarda fiilen ikamet edilmesine rağmen bu yapılara elektrik veya su gibi hizmetler verilememektedir. Ancak, 6306 sayılı, 5393 sayılı ve 5366 sayılı Kanunlar kapsamında yürütülen kentsel dönüşüm ve yenileme uygulamaları neticesinde imar mevzuatına aykırı olan yapıların dönüşümünün gerçekleştirileceği gözetildiğinde, kentsel dönüşümün teşvik edilmesi amacıyla, dönüşüm ve yenileme uygulamalarına muvafakat verilmesi kaydıyla, yapı ruhsatı veya yapı kullanma izni bulunmayan yapılara, geçici olarak elektrik, su ve doğal gaz bağlantısı yapılması öngörülmüştür. Bu madde ile kapsamdaki yapılara geçici süreyle elektrik, su ve doğal gaz bağlanmasına imkân sağlandığından, Kanunun bu hükmünü yerine getiren kişilerin 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 184 üncü maddesinin ikinci fıkrasına göre ceza sorumluluğundan da bahsedilemeyecektir. Ayrıca, geçici abonelik tesisinden itibaren beş yıl süre sınırı konulmuş olup, kentsel dönüşüm uygulama sürecinin gecikmesi halinde, beş yılı geçmemek üzere uygulama süresince ilave süre verilmektedir. İmar mevzuatına aykırı olarak yeni yapılaşmaya sebebiyet vermemek için bu madde hükümlerinin 1/11/2015 tarihinden önce yapılmış yapılara uygulanması hükme bağlanmıştır.

Madde 10- Madde ile, kapsamı Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığınca belirlenen sosyal yardımlardan yararlanmakta olan kişileri istihdam eden işverenlere sigorta primi desteği verilerek suretiyle, bu kişilerin iş hayatına kazandırılarak istihdamlarının sağlanması amaçlanmıştır.

Sosyal Yardımlar ile İstihdam Bağlantısının Etkinleştirilmesi çalışmaları kapsamında 2011 yılından itibaren Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) İl Müdürlükleri ile Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları arasında yapılan protokol ve yetkilendirmelerle tüm vakıflarda İŞKUR Hizmet Noktası oluşturulmuş ve vakıflarda hane dosya sayılarına göre görevlendirilen istihdam görevlileri İŞKUR portalının kullanımı hakkında eğitilerek yetkilendirilmişlerdir. Bu kapsamda; sosyal yardım alan kişilerden çalışabilir durumda olanların, vakıflardaki istihdam görevlileri tarafından İŞKUR sistemine iş arayan kayıtları yapılabilmekte, bu kişiler durumlarına uygun aktif işgücü programlarına ve işgücü taleplerine

yönlendirilebilmektedir. Ayrıca, İŞKUR'a kayıtlı olan sosyal yardım yararlanıcılarına sunulan hizmetler de istihdam görevlileri tarafından sorgulanabilmektedir. Bu itibarla, istihdam edilmeleri amacıyla İŞKUR'a yönlendirileceği ifade edilen kişilerin çeşitli nedenlerle İŞKUR'a gelmemeleri ihtimaline karşın işe yerleştirilmek üzere kayıt işlemlerinin vakıflardaki İŞKUR hizmet noktalarından da yapılabilmesi bu kişilerin takip edilmesini kolaylaştıracak ve mesleki eğitimi ya da teklif edilen işi üçüncü kez kabul etmeyenlerin durumları Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından İŞKUR veri tabanından daha hızlı sorgulanarak sosyal yardımları herhangi bir gecikmeye yol açmadan vermeden kesilebilecektir.

Madde 11- Milli ekonomimizin gelişmesine katkı sağlayacak olan, İstanbul İli Avrupa Yakası Projesini gerçekleştirecek olan Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca, kanuni süreçlerin gecikmeksizin tamamlanarak planlama ve koordinasyon faaliyetlerinin bir an önce hayata geçirilebilmesinin teminini sağlamak amacıyla bu düzenleme yapılmıştır.

Madde 12- Madde ile, sendika ve konfederasyonların ilgili mevzuatına göre belirlenen şehit yakınları ve gazilere aynı ve nakdî yardımda bulunabilmesi sağlanmaktadır. Kapsam dâhilindekilere yapılan tüm yardımlar dikkate alınarak yardımların dengeli dağılmasını teminen Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile koordineli yapılması öngörülmüştür.

Madde 13- Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı tarafından üzerinde konaklama amaçlı turizm tesisleri yapılmak üzere adlarına kamu arazisi tahsis edilen belgeli yatırımcılar ve işletmecilerden; 1/1/2016 tarihi ile 31/12/2016 tarihi arasındaki dönemde tahsil edilmesi gereken kira, kesin tahsis, irtifak hakkı, kullanma izni bedelleri ve hasılat payları ile ecrimisillerin ödemesinin bir yıl süreyle erteleneceği düzenlenmektedir. Ertelenen söz konusu alacakların, ilk taksiti 2017 yılı Eylül ayında, müteakip taksitler de izleyen yılların aynı ayında ödenmek üzere üç yılda ve üç eşit taksitle herhangi bir zam ve faiz uygulanmadan tahsil edileceği, süresinde ödenmeyen taksitlerin ise ilgili mevzuatı gereği zam ve faiz uygulanarak tahsil edileceği hususu düzenlenmektedir.

Madde 14- Yıllık ücretli izinlerin en çok üçe bölünebilmesi ve bir bölümünün on günden az olamaması, ülkemizde genel tatil ve ulusal bayram günleri arasındaki birkaç günlük yıllık izin kullanımı ile ortalama dokuz günlük tatiller yapılabilmesi nedeniyle uygulamada sorunlara yol açabilmektedir. Madde ile, yıllık iznin bir bölümünün altı günden az olmamak üzere kalan kısmının tarafların anlaşması halinde beşe bölünebilmesine imkân sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 15- Sorumluluk sigortası, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununda zorunlu mali sorumluluk sigortası olarak düzenlendiği için, aynı konuda mükerrer düzenlemenin ortadan kaldırılması amacıyla 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununda düzenleme yapılmaktadır.

Madde 16- Ülkemizin önemli sorunlarından biri de kayıtdışı istihdam olup bugüne kadar verilen mücadele ile kayıtdışı istihdam seviyesi azaltılmış olmakla birlikte istenilen seviyelere ulaşamamıştır. Kayıtdışı istihdam doğrudan sosyal güvenlik sistemini ve dolaylı olarak da ülke ekonomisini etkilemektedir. Bu öneminden dolayı 2023 hedefleri doğrultusunda hazırlanan 10 uncu Kalkınma Planında da (2014-2018) bu konuya yer verilmiştir.

Kalkınma Planının Kayıt Dışı Ekonominin Azaltılması Programı başlığında; kayıtdışı ekonominin önemli sorun alanlarından biri olduğu ve kayıtdışı ekonominin azaltılmasının orta ve uzun dönemde ekonomik istikrar, gelir dağılımı ve istihdam gibi birçok makroekonomik unsurun iyileşmesine, ekonomide verimlilik düzeyi ve rekabet gücünün yükselmesine, ayrıca kamu gelirlerinin artmasına katkıda bulunacağı belirtilmiş olup, söz konusu planda programın hedefleri ise kayıtdışı ekonominin GSYH'ye oranının beş puan azaltılması tarım dışı sektörlerde kayıtdışı istihdam oranının beş puan azaltılması belirtilmiştir. Planda belirtilen hedefi gerçekleştirmek için denetim ve yaptırımların daha etkili kılınmasını gerçekleştirmek için denetimlerin nitelik ve niceliğinin artırılması da Programın bileşenleri arasında yer almıştır.

Ayrıca, Kayıt Dışı Ekonominin Azaltılması Programı Eylem Planının (Ocak 2015) Kayıtdışılıkla mücadele denetimlerin daha nitelikli hale getirilmesi ve gerekli düzenlemelerin yapılması başlığındaki (40) numaralı eylemde ise; “Kayıt dışı istihdamla ilgili denetimlerde etkinliğinin artırılması amacıyla, tüm denetim sürecinin elektronik ortamda yürütülmesini sağlayacak otomasyon programları hazırlanacak ve denetim kapasitesinin artırılması amacıyla SGK’da görev yapan denetmen sayısı 5000’e çıkarılacaktır.” politikası yer almakta olup, Aralık 2017’ye kadar eylemin gerçekleştirilmesi öngörülmüştür.

Bilindiği üzere; kayıtdışılıkla etkin mücadelede denetim faaliyetleri özel önem arz etmekte olup, söz konusu fiili denetim faaliyetlerinin sosyal güvenlik il müdürlüklerinde görev yapan sosyal güvenlik denetmenleri aracılığı ile yerine getirilmektedir.

Bu amacı gerçekleştirebilmek için sosyal güvenlik denetmen ve yardımcısı kadrosunun ihdası amaçlanmaktadır.

Madde 17- Maddenin yayımı tarihinden önce 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki genel sağlık sigortalılarının 25 yaşına kadar olan genel sağlık sigortası prim borçlarının silinmesi amaçlanmıştır.

Madde 18- Mali istihbarat birimlerine veya diğer yetkili makamlara işlemleri askıya alma ve gerçekleşmesine izin vermeme yetkisi verilmesini öngören uluslararası düzenlemeler 198 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanması, Araştırılması, El Konulması, Müsaderesi ve Terörizmin Finansmanına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi (m.14 ve m.47) ile Avrupa Birliği 2015/849 No.lu Direktifdir (m.32/7).

Sözleşmenin 14’üncü maddesi; bir işlemin kara para aklama ile ilgili olduğu konusunda şüphe bulunması halinde, işlemi analiz etmek ve şüpheyi teyit etmek amacıyla, devam eden bir işlemi askıya almak veya sonuçlanmasını ertelemek için ivedilikle harekete geçilmesine imkân sağlayacak yasal ve gerekli görülebilecek diğer önlemlerin alınmasını gerektirmektedir. Diğer taraftan. Sözleşmenin 47 nci maddesinde bu yetkinin yabancı bir mali istihbarat biriminin gerekçeli talebi üzerine kullanılması da öngörülmüştür.

Benzer bir düzenlemeye 2015/849 Numaralı Avrupa Birliği Direktifinde de yer verilmiştir. Söz konusu düzenlemelere de uygun olarak aklama ve terörizmin finansmanı ile etkin mücadele edilebilmesi için işlemlerin askıya alınması ve gerçekleşmesine izin verilmemesi maddede belirtilen şekilde düzenlenmiştir.

Madde 19- Madde ile, 16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin yedinci fıkrasının Anayasa Mahkemesinin 27/2/2014 tarihli ve E.: 2012/87, K.:2014/41 sayılı Kararı ile iptal edilmesi üzerine, iptal gerekçeleri de gözetilmek ve uygulama bütünlüğünü sağlamak için; belirlenen alanların sınırları içinde olup riskli yapılar dışında kalan diğer yapılardan Bakanlıkça gerekli görülenlerin, değerlendirme çalışmalarında yapının riskli olmadığı gözetilmek kaydıyla 6306 sayılı Kanun hükümlerine tabi olması amaçlanmıştır.

Madde 20- Madde ile, 6306 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının Anayasa Mahkemesinin 27/2/2014 tarihli ve E.:2012/87, K.: 2014/41 sayılı Kararı ile iptal edilmesi üzerine, iptal gerekçesindeki ölçülülük ilkesi gözetilmek suretiyle, riskli alan ve rezerv yapı alanlarında her türlü imar ve yapılaşma işlemlerinin iki yıl süreyle durdurulabilmesine ve gerekli hallerde de bu sürenin bir yıl daha uzatılabilmesine imkân tanınmaktadır.

Madde 21- Madde ile, kuruluşların ilgili mevzuatına göre belirlenen şehit yakınları ve gazilere aynî ve nakdî yardımda bulunabilmesi sağlanmaktadır. Kapsam dâhilindekilere yapılan tüm yardımlar dikkate alınarak yardımların dengeli dağılmasını teminen Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile koordineli yapılması öngörülmüştür.

Madde 22- Madde ile, ülkemizde sunulan merkezi karşı taraf hizmetlerinin kanuni altyapısının sağlaştırılması hedeflenmektedir. Önerilen değişiklikler Türkiye’de yerleşik merkezi takas kurumlarınca verilen merkezi karşı taraf hizmetinin Avrupa Birliği sermaye piyasası otoritesi ESMA başta olmak üzere yabancı ülke sermaye piyasası otoriteleri tarafından kabul ve tanınmasını kolaylaştıracaktır. Halen Avrupa Birliğinde yerleşik finansal kuruluşların ve hatta bunların Türkiye’de yerleşik iştirak ve bağlı ortaklıklarının, Türkiye’de kurulmuş merkezi takas kuruluşları ile engellenmeden işlem yapabilmeleri, Türkiye’deki merkezi karşı taraf mevzuatı ve uygulamalarının ESMA tarafından tanınması şartına bağlıdır.

6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 78 inci maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişiklik ile, organize para piyasasının, 6362 sayılı Kanunun merkezi karşı taraflara getirdiği düzenlemelere tabi kılınarak hukuki altyapıya kavuşturulması amaçlanmıştır.

Aynı maddenin ikinci fıkrasında yapılan düzenleme ile, ülkemiz açısından oldukça yeni olan “merkezi karşı taraf (central counterparty, CCP) hizmetleri uygulamasına ilişkin hukuki tereddütlerin ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır. Merkezi karşı taraf hizmeti ile ilgili takas kuruluşu tarafından alınan teminatların mülkiyetinin takas kuruluşuna geçeceği hükmüne bağlanarak söz konusu teminatların temerrüt yönetiminde kullanılmasında mülkiyetin naklinden kaynaklı doğabilecek tartışmaların engellenmesi amaçlanmıştır. Aksi kanunda öngörülmedikçe mülkiyeti takas kuruluşuna geçen teminatlara 6362 sayılı Kanunun 47 nci maddesinin ikinci fıkrası ile dördüncü fıkrasının (a) bendinin ve beşinci fıkrasının uygulanacağı ifade edilerek söz konusu teminatların kullanılmasında uyulması gereken yöntem belirlenmiştir. Söz konusu fıkra ile üyelerin kendi müşterilerine ilişkin yükümlülüklerinden takas kuruluşunun sorumlu olmadığına açıkça vurgulanması, özellikle temerrüt durumunda muhatabın belirlenmesi anlamında hukuki altyapı oluşturulması hedeflenmektedir. Diğer taraftan eklenen hükümler 6362 sayılı Kanunun 79 uncu maddesinin üçüncü fıkrası ile birlikte değerlendirildiğinde tasfiye amaçlı netleştirme (close-out netting) gibi uluslararası uygulamada genel kabul gören temerrüt yönetim sürecine ilişkin esaslara kanun seviyesinde altyapı oluşturulması amaçlanmaktadır. Riskin finansal sistemin tamamına yayılmasının ve sistemik bir hale gelmesinin önlenmesi amacıyla, teminatlar ve garanti fonu gibi kaynakların yanı sıra takas kuruluşunun sermayesinden tahsis edilen kısmın kullanılması, pozisyonların diğer üyelere taşınması veya resen kapatılması ve bu amaçla kar dağıtımının kısıtlanması dâhil tüm imkânların kullanılması amaçlanmaktadır.

Aynı maddenin üçüncü fıkrasında yapılan değişiklik ile, merkezi takas kuruluşları nezdinde merkezi karşı taraf uygulaması çerçevesinde yatırılan teminatların kullanımına, nemalandırılmasına, mülkiyetinin temerrüt yönetimi kapsamında merkezi karşı tarafa devrine ve teminatlara ilişkin korumanın şüpheye mahal vermeyecek şekilde sağlanmasına ilişkin hususlara, uluslararası prensipler ve uygulamalar esas alınarak açıklık getirilmesi amaçlanmaktadır. Merkezi takas kuruluşlarının temerrüt yönetimine tahsis edecekleri sermaye ve sermaye benzeri kaynakları temin etmelerine imkân sağlanmakta ayrıca temerrüt yönetimi için tahsis edilen sermaye ve sermaye benzeri kaynakların amacı dışında kullanılması yasaklanmaktadır. Ayrıca 6362 sayılı Kanunda takas teminatları için tanınan bazı hakların takas mutabakatının kesinleşmesine kadar geçecek sürede değişim yapılacak kıymet veya nakit anaparası için de geçerli olduğu, ayrıca bu varlıklar için verilen takas talimat ve transfer emirlerinin iptal edilemeyeceği veya geri alınamayacağı tartışmaya yer bırakmayacak şekilde açıklanmaktadır.

Aynı maddeye eklenen dokuzuncu fıkra ile, bu madde kapsamında takas kuruluşları tarafından yürütülecek temerrüt yönetimine ilişkin usul ve esaslar ile alınacak teminatlara ve garanti fonlarına ilişkin usul ve esasları belirleme yetkisi takas kuruluşunun önerisi üzerine Sermaye Piyasası Kuruluna verilmiştir.

Maddeye ilave edilmesi önerilen onuncu fıkrada, takas kuruluşları tarafından bir piyasada verilen merkezi karşı taraf hizmeti için tahsis edilen kaynaklar, alınan teminatlar ve oluşturulan garanti fonlarının amaçları dışında kullanılmayacağı ve teminat ve garanti fonu varlıklarının sermaye piyasaları ve para piyasaları için ayrı izleneceği hüküm altına alınarak bir piyasada oluşan risklerin diğerlerine de yayılmasının önlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 23- Terörizmin finansmanı suçu yapısı itibarıyla çok büyük oranda örgütlü işlenen bir suç olup, aynı zamanda sınır aşan niteliği de bünyesinde barındırmaktadır. Bu nedenle klasik koruma tedbirleriyle terörizmin finansmanı suçuyla mücadelede tam bir başarı sağlanması mümkün olamamaktadır. 29/1/2016 tarihli ve 6665 sayılı Kanunla Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından onaylanması uygun bulunan Ülkemizin taraf olduğu 198 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanması, Araştırılması, El Konulması, Müsaderesi ve Terörizmin Finansmanına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesinde de bu suçun soruşturulmasını kolaylaştıracak özel soruşturma tekniklerinin kullanılabilmesi için yasal ve gerekli diğer tedbirlerin alınması öngörülmüştür. Yapılan düzenlemeyle, terörizmin finansmanı suçuyla mücadelenin daha etkili yürütülebilmesi için ihtiyaç haline gelen şirket yönetimine kayyım tayini, iletişimin tespiti, dinlenmesi ve kayda alınması, gizli soruşturmacı görevlendirilmesi ve teknik araçlarla izleme tedbirlerinin bu suç bakımından da uygulanabilmesi amacıyla Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanununun 4 üncü maddesine hüküm eklenmektedir.

Madde 24- Anayasa Mahkemesinin 22/10/2015 tarihli ve E.: 2015/1, K.: 2015/91 sayılı Kararı ve 3/12/2015 tarihli ve E.: 2015/101, K.: 2015/111 sayılı Kararı ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 11 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan murakıp ve uzman ibarelerinin 6223 sayılı Yetki Kanunu kapsamında bulunmadığından iptal edilmesi sonucu, iptal edilen düzenlemenin Kanunla düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 25- Yürürlük maddesidir.

Madde 26- Yürütme maddesidir.

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: 31853594-101-86-890

16/3/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İçişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 16/2/2016 tarihinde kararlaştırılan "Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Ahmet Davutoğlu
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/689)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	İçişleri Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Devletin en temel görevi, vatandaşlarının korku ve endişeden uzak, huzur ve güven içinde bir yaşam sürmesini sağlamaktır. Anayasa ve yasalarımıza uygun olarak Türkiye Cumhuriyeti'nin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünün sağlanması; kamu düzeninin, Anayasamızda yazılı hak ve hürriyetlerin, güvenlik, asayiş ve genel ahlâkın korunması; suçun işlenmeden önlenmesi için gereken tedbirlerin alınması; suçluların yakalanması ve her türlü suçla mücadelede en büyük sorumluluk Emniyet Teşkilatına düşmektedir.

Toplumun huzurunu bozan, korku ve endişeye sebep olan suçların başında asayiş suçları gelmektedir. Bu kapsamda; polisin asayiş suçları ile mücadelesinin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi, halkın yoğun olarak bulunduğu yerlerde işlenen suçların önlenmesine yönelik olarak, sahada aktif görev yapan personel sayısının artırılması gerekmektedir.

Ülkemizin konumu itibarıyla terörle mücadele birimi olan özel harekât polisinin yanı sıra toplumsal olaylara yönelik veya afet sonrası güvenlik tedbirlerinin alınmasında görev yapan çevik kuvvet birimlerimizin yeterli sayıda personele sahip olması önem arz etmektedir, ihtiyacın karşılanamadığı veya acil tedbirlerin alınması gerektiği durumlarda diğer illerden personel takviyesi yapılmakta olup Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinin ülkemiz sınırlarına yakın kesimlerinde göçmen sayılarının artması, buna bağlı olarak toplumsal ve asayiş olaylarında artış meydana gelmesi nedeniyle özellikle asayiş, çevik kuvvet ve özel hareket birimlerinde çalışan polis memuru sayısının artırılması zaruri hale gelmiştir.

Emniyet Teşkilatında, merkezde 1.153 ve taşrada 10.296 olmak üzere toplam 11.449 adet polis memuru kadrosu münhal bulunmaktadır. Polis Meslek Yüksek Okullarında 3.528 ve Polis Meslek Eğitim Merkezlerinde 11.000 öğrenci olmak üzere toplam 14.528 öğrencinin 2016 yılında mezun olacak olması, ayrıca 2016 yılı içerisinde 10.000 öğrenci alımının planlanması nedeniyle Emniyet Genel Müdürlüğüne ait mevcut polis memuru kadroları yetersiz kalacaktır. Bu nedenle, Tasarı ile Emniyet Genel Müdürlüğünün taşra teşkilatına 15.000 adet polis memuru unvanında kadronun ihdas edilmesi öngörülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile, Emniyet Genel Müdürlüğünün taşra teşkilatının kadro ihtiyacını karşılamak üzere 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelde değişiklik yapılmak suretiyle toplam 15.000 adet polis memuru kadrosu ihdas edilmesi öngörülmektedir.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

**GENEL KADRO VE USULÜ HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI (1/689)**

MADDE 1- Ekli listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Emniyet Genel Müdürlüğüne ait bölümüne eklenmiştir.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Ahmet Davutoğlu

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

N. Kurtulmuş

Başbakan Yardımcısı

Y. T. Türkeş

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

S. Ramazanoğlu

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

S. Soylu

Ekonomi Bakanı

M. Elitaş

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

F. Çelik

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Millî Eğitim Bakanı

N. Avcı

Sağlık Bakanı

M. Müezzinoğlu

Başbakan Yardımcısı

M. Şimşek

Başbakan Yardımcısı

L. Elvan

Avrupa Birliği Bakanı

V. Bozkır

Çevre ve Şehircilik Bakanı

F. G. Sarı

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

B. Albayrak

Gümrük ve Ticaret Bakanı

B. Tüfenkci

Kültür ve Turizm Bakanı

M. Ünal

Millî Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

B. Yıldırım

Başbakan Yardımcısı

Y. Akdoğan

Adalet Bakanı

B. Bozdağ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

F. Işık

Dışişleri Bakanı

M. Çavuşoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

A. Ç. Kılıç

İçişleri Bakanı

E. Ala

Maliye Bakanı

N. Ağbal

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

LİSTE

KURUMU : EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TEŞKİLATI : TAŞRA

İHDASI UYGUN GÖRÜLEN KADROLARIN

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	SERBEST KADRO ADEDİ	TUTULAN KADRO ADEDİ	<u>TOPLAM</u>
EMH	Polis Memuru	3-9	15.000	-	15.000
		TOPLAM:	15.000	-	15.000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Engelli aylıklarının ve 65 yaş aylığının iyileştirilmesi ve aylıkları kesilen engellilerin ve yaşlıların mağduriyetinin giderilmesi amacıyla hazırlanan “65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

3/12/2015

Mustafa Kalaycı

Konya

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/393)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Engelli aylıkları ve 65 yaş aylığı bugün itibariyle çok yetersiz durumdadır.

Ayrıca, 65 yaş aylığı ve engelli aylığı verilmesinde muhtaçlık kriterinin kendi gelirleri yerine ailelerinin gelirine göre belirlenmesi, birçok yaşlı ve engellinin aylığının kesilmesine yol açmıştır.

12/7/2013 tarihli ve 6495 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler sonucu engelli aylıkları ile 65 yaş aylığı bağlanmasında esas alınan muhtaçlık kriterinin ailenin gelirine göre belirlenmesi hükme bağlanmıştır. 25/3/2014 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan Yönetmelik ile de hane içinde kişi başına düşen gelirin muhtaçlık sınırına eşit veya üzerinde olması sebebiyle aylık bağlanması koşullarının kaybedilmesi halinde, bu koşulların kaybedildiği tarihi takip eden ilk ödeme döneminin başından itibaren aylığın kesilmesi öngörülmüştür.

Bu uygulama on binlerce engellinin ve yaşlının aylığının kesilmesini gerektirdiğinden büyük mağduriyet oluşturmıştır. Bunun üzerine 6552 sayılı Torba Kanunla 11 Eylül 2014 tarihine kadar yersiz ödenen aylıklar ile bunlardan doğan ceza ve faizler terkin edilmiştir. Bu düzenleme anılan tarihe kadar ödenen aylıkların geri alınmasını önlemiş, ancak soruna bir çözüm getirmemiştir.

Bu nedenle, yaşanan mağduriyetin giderilmesi için engellilerin ve yaşlıların muhtaçlığının belirlenmesinde “hane başına düşen gelir” uygulamasından vazgeçilip, kişisel gelir uygulamasına dönülmesi için yasal düzenleme yapılmalıdır.

Bu Kanun Teklifi ile aylıkları kesilen engellilerin ve yaşlıların mağduriyetinin giderilmesi ve çok yetersiz durumda bulunan aylıklarının iyileştirilmesi önerilmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 65 yaşından büyük vatandaşlarımızın için muhtaçlık durumlarının kendi gelirlerine göre belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Ayrıca, muhtaç durumdaki yaşlılarımıza sahip çıkılması amacıyla 65 yaş aylığının 300 liraya, üç aylığının 900 liraya yükseltilmesi öngörülmektedir.

Madde 2- Engellilerin muhtaçlığının belirlenmesinde “hane başına düşen gelir” uygulamasından vazgeçilip, kişisel gelir durumuna bakılması amaçlanmaktadır.

Ayrıca, engelli aylıklarının iyileştirilmesi amacıyla, başkasının yardımına muhtaç engelli aylığının 600 liraya, üç aylığının 1800 liraya, diğer engelli ve engelli yakını aylığının 400 liraya, üç aylığının da 1200 liraya yükseltilmesi öngörülmektedir.

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.

KONYA MİLLETVEKİLİ MUSTAFA KALAYCI'NIN TEKLİFİ (2/393)

**65 YAŞINI DOLDURMUŞ MUHTAÇ, GÜÇSÜZ VE KİMSESİZ TÜRK
VATANDAŞLARINA AYLIK BAĞLANMASI HAKKINDA KANUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasında geçen “(1.620)”i ibaresi “(3.400)” şeklinde değiştirilmiş ve ikinci fıkrasında geçen “hane içinde kişi başına düşen” ibareleri madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 2- 2022 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkrasında geçen “(4.260)” ve “(3.240)” ibareleri, sırasıyla “(6.810)” ve “(4.540)” şeklinde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrasında geçen “hane içinde kişi başına düşen” ibareleri madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 3- Bu Kanun 1 Ocak 2016 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Erkan Akçay

Manisa

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR	
(2/403)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GEREKÇE

2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Kanun sosyal devlet olmanın ilkesi olarak Türkiye Cumhuriyeti devletinin 65 yaşını dolduran ve ayrıca muhtaç, güçsüz ve kimsesiz kişilere maddi yardım ve destek verilmesini düzenlemektedir.

Ülkemizde gerek 65 yaşını dolduran gerekse de engelli vatandaşlarımız sosyal ilişkiler ve ekonomik durumları itibarıyla toplumun en olumsuz kesimlerini oluşturmaktadırlar. Özellikle engellilerle gerek sosyal bakım hizmetleri gerekse de nakdi destek ve yardımlar son derece yetersizdir.

Devlet tüm vatandaşlarının hayatlarını devam ettirebilecekleri geliri sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük Anayasal bir ilkedir. Anayasanın 2 nci maddesinde Türkiye Cumhuriyeti'nin nitelikleri arasında ifade edilen “sosyal devlet” ilkesinin bir gereği olan Anayasa'nın 5 inci maddesinde, “Devletin temel amaç ve görevleri, ... kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır.” ifadesi yer almaktadır. Yine Anayasanın 61 inci maddesi, “Devlet, sakatların korunmalarını ve toplum hayatına intibaklarını sağlayıcı tedbirleri alır. Yaşlılar, Devletçe korunur.” hükmünü içermektedir. Bu Anayasal hükümler devlete engelli ve yaşlı vatandaşlarını koruma görevini yüklemektedir.

Engellilere yönelik düzenlemeler Türkiye'nin imza attığı uluslararası anlaşma ve sözleşmelerle de hüküm altına alınmıştır. Örneğin 3 Aralık 2008 tarihinde TBMM'de kabul edilen engellilerin Haklarına İlişkin Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'nin 3 üncü maddesinde “engellilerin insanlık onuru ve bireysel özerkliklerine saygı gösterilmesini” taraf devletlere bir yükümlülük olarak hüküm altına almaktadır. Aynı sözleşmenin “bağımsız yaşama ve topluma dahil olma” başlıklı 19 uncu maddesinde

“Bu Sözleşmeye taraf Devletler, tüm engellilerin diğerleriyle eşit seçeneklere sahip olarak toplum içinde yaşama hakkına sahip olduğunu kabul etmektedir ve engellilerin bu haktan tam olarak yararlanmalarını ve topluma tam dahil olmalarını ve katılmalarını kolaylaştırmak için etkili ve gerekli tedbirleri almalıdır.” hükmü yer almaktadır.

Gerek Anayasal hükümler gerekse de uluslararası belgeler engelliler ve yaşlılara yönelik pozitif bir ayrımcılığın yapılmasına işaret etmektedir. Devlet engellilerin sorunlarına çözüm bulmak ve engellilerin yaşamlarını kolaylaştırmak için gerekli önlemleri almalıdır. Bu çerçevede günümüzün sosyo-ekonomik sorunları çerçevesinde engelli ve yaşlılarımızın 2022 sayılı Kanun çerçevesinde aldıkları aylıklarda bir düzenleme elzemdir.

2022 sayılı Kanunun 1 inci maddesinde 65 yaşını doldurmuş vatandaşlarımıza bağlanan aylık miktarı 2015 yılı itibarıyla 134 lira 50 kuruş'tur. Kanun teklifinin 1 inci maddesinde öngörülen düzenleme ile bu aylığın 300 liraya yükseltilmektedir. Aynı maddenin ikinci fıkrasında yapılan değişiklikle 65 yaşını doldurmuş kişilerin de birer olduğu gerçeğinden hareketle hane içerisinde 65 yaşını doldurmuş kişiye düşen aylık gelirin belirtilen nakdi eşğin üstünde olması halinde bir kesintinin yapılacağı düzenlenmiştir.

Kanunun teklifinde yer alan diğer düzenlemede ise engelli bireylere sağlanan aylıklara ilişkin düzenlemeler yer almaktadır. Bu çerçevede mevcut düzenleme itibarıyla 18 yaşını doldurmuş engelliler için 403 lira 80 kuruş olan aylığın kanun teklifindeki düzenlemeyle 600 liraya yükseltilmesi amaçlanmaktadır. Engelli aylıklarındaki bir diğer önemli sorun olan aile içinde engelli bireyin aylığının aile fertlerine düşen gelirden de hesaplanması yanlışlığından dönülmektedir. 18 yaşın altındaki engelliler için ise mevcut düzenlemede 269 lira 20 kuruş olan engelli aylığının kanun teklifiyle 400 liraya yükseltilmesi düzenlenmektedir. Kanun teklifinde yer alan düzenlemede engelli aylığının kesilme şartının hane içerisinde engelli kişiye düşen gelirin net asgari ücretten düşük olması halinde kesintiye uğrayabileceği düzenlenmektedir.

Sonuç olarak, modern devletin görevinin yalnızca engelli ve yaşlı bireylerin haklarını geliştirmek ve denetlemekle sınırlanamayacağı açıktır. Günümüzde devletin engellilerin yetenekleri ve potansiyelleri doğrultusunda gelişmelerini, eşit fırsatlara sahip olmalarını güvence altına almak, onların ekonomik ve sosyal refahını sağlamak yükümlülüğü de bulunmaktadır. Bu yükümlülük gerek Anayasal gerekse de Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşma ve sözleşmelerle hüküm altına alınmıştır. Bu çerçevede kanun teklifinde engellilerin ve yaşlıların 2022 sayılı Kanun kapsamında hak sahibi olacakları aylıkların gerek miktar olarak artırılması gerekse de bu aylıkların bağlanmasında hane halkı toplam gelirinin yerine bizzat hak sahibi bireyin eline geçen gelirin esas alınması gerekliliği düzenlenmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişiklikle 65 yaş üzeri vatandaşlarımıza muhtaçlık aylığı bağlanması şartları arasında gösterilen “nafaka bağlanmış veya nafaka bağlanması mümkün olanlar” şartı bu kişilerin birer birey olduğu gerekçesiyle kaldırılmış; 65 yaş aylığı 2015 yılı memur maaş katsayısı temel alınarak cari yıl için 300 TL'ye yükseltilmiştir.

Aynı maddenin ikinci fıkrasında yapılan değişiklikle 65 yaşını doldurmuş kişilerin de birer olduğu gerçeğinden hareketle hane içerisinde 65 yaşını doldurmuş kişiye düşen aylık gelirin belirtilen nakdi eşğin üstünde olması halinde bir kesintinin yapılacağı düzenlenmiştir. İkinci fıkranın kaldırılan son cümlesiyle 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu hükümlerince Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumunda bakılan engelli ve yaşlı bireylerin 2022 sayılı Kanun hükümlerinden yararlanamayacağına ilişkin yasak kaldırılmıştır.

Madde 2- 2022 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yapılan değişikliklerle 18 yaşını doldurmuş Türk vatandaşı engellilere aylık bağlanması kriterleri arasında yer alan “nafaka bağlanmış veya nafaka bağlanması mümkün olanlar” şartı bu kişilerin birer birey olduğu gerekçesiyle kaldırılmış; 18 yaşını doldurmuş Türk vatandaşları için engelli aylığı 2015 yılı memur maaş katsayısı temel alınarak cari yıl için 600 TL’ye yükseltilmiştir.

Aynı maddenin ikinci fıkrasında yapılan değişiklikle 18 yaşını doldurmamış Türk vatandaşı engellilere aylık bağlanması kriterleri arasında yer alan “nafaka bağlanmış veya nafaka bağlanması mümkün olanlar” şartı bu kişilerin birer birey olduğu gerekçesiyle kaldırılmış; 18 yaşını doldurmuş Türk vatandaşları için engelli aylığı 2015 yılı memur maaş katsayısı temel alınarak cari yıl için 400 TL’ye yükseltilmiştir.

Aynı maddenin üçüncü fıkrasında yapılan değişiklikle engelli kişilere aylık bağlanma şartlarında yer alan hanenin tümünün elde ettiği gelir yerine, hak sahibi engelli adayın kendi eline geçen gelirin baz alınması ve böylece bireyin bağımsız yaşayabilme hakkının sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLİ
MANİSA MİLLETVEKİLİ ERKAN AKÇAY’IN TEKLİFİ (2/403)

**2022 SAYILI 65 YAŞINI DOLDURMUŞ MUHTAÇ, GÜÇSÜZ VE KİMSESİZ TÜRK
VATANDAŞLARINA AYLIK BAĞLANMASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasındaki “veya nafaka bağlanmış veya nafaka bağlanması mümkün olanlar” ibaresi kaldırılmış; “(1.620)” ibaresi “(3.620)” olarak değiştirilmiş ve ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Birinci fıkra kapsamına girenlerden, her ne nam altında olursa olsun her türlü gelirler toplamı esas alınmak suretiyle, engelli kişiye kalan aylık gelir tutarı 16 yaşından büyükler için belirlenmiş olan asgari ücretin aylık net tutarından fazla olanlar ile aynı tutardan fazla gelir sağlaması mümkün olan kimseler muhtaç kabul edilemez ve kendilerine aylık bağlanamaz.”

MADDE 2- 2022 sayılı Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bendlerinde yer alan “veya nafaka bağlanmış ya da nafaka bağlanması mümkün olanlar” ibaresi kaldırılmış, (a) bendindeki “(4.860)” ibaresi “(7.230)” olarak, (b) bendindeki “(3.240)” ibaresi “(4.820)” olarak değiştirilmiş; ikinci fıkrasında yer alan “Nafaka bağlanan veya nafaka bağlanması mümkün olanlar ile” kaldırılmış, “(3.240)” ibaresi “(4.820)” olarak; üçüncü fıkrası ise aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Birinci fıkranın (a) ve (b) bentleri kapsamına giren engellilerden veya ikinci fıkra gereğince aylık bağlanacak engelli yakınlarından, engelli bireyin her ne nam altında olursa olsun her türlü fiilen eline geçen gelirler toplamı esas alınmak suretiyle, engelli bireyin bakmakla yükümlü olduğu kişiler de dikkate alınarak kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı, asgari ücretin aylık net tutarından fazla olanlar ile aynı tutardan fazla gelir sağlaması mümkün olan kimseler muhtaç kabul edilemez ve kendilerine aylık bağlanamaz.”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2022 Sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkındaki Kanun ve 2828 Sayılı Sosyal Hizmetler Hakkındaki Kanun Hakkında Değişiklik Teklifim gerekçeleriyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Nursel Aydoğan

Diyarbakır

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/404)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GEREKÇE

2022 sayılı yasa ile 65 yaşını doldurmuş muhtaç, güçsüz ve kimsesiz kişilere ve başkasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek şekilde engelli olan kişilere aylık bağlanmasına ilişkin düzenleme yapılmıştır.

65 yaşını doldurmuş olan ve başka birinin yardımı olmaksızın yaşamını idame ettiremeyecek şekilde engelli olan kişilere aylık bağlanırken getirilen hane halkı geliri esasının dikkate alınması ve nafaka bağlanmış olanlar ve nafaka bağlanması mümkün olanlara aylık bağlanmayacağına ilişkin düzenleme birçok engelli ve yaşlı için bu aylığın alınmaması sonucunu ortaya çıkarmıştır. Çünkü engelli ve yaşlının aylık alabilmesi için birlikte yaşanan hane içindeki bireylerin de yoksul olması koşulu aranmaktadır. Getirilen bu esaslar nedeniyle birçok kişinin aylığı kesilmiştir.

2013 yılında yapılan değişikliklerle beraber devlet tarafından yapılan ödemeler; güçsüz ve kimsesiz yurttaşlar ile engelli ve engelli yakınlarının haneye net asgari ücretin 1/3'ünden fazla gelir elde etmesi durumunda kesilmeye başlamıştır. Bu uygulama ile birlikte Anayasada yer alan “ferdin huzur ve refahını gerçekleştiren ve teminat altına alan, kişi ve toplum arasında denge kuran, emek ve sermaye ilişkilerini dengeli olarak düzenleyen, özel teşebbüsün güvenlik ve kararlılık içinde çalışmasını sağlayan, çalışanların insanca yaşaması ve çalışma hayatının kararlılık içinde gelişmesi için sosyal, İktisadî ve malî tedbirler alarak çalışanları koruyan, işsizliği önleyici ve millî gelirin adalete uygun biçimde dağılmasını sağlayıcı tedbirler alan adaletli bir hukuk düzeni kuran ve bunu devam ettirmeye kendini yükümlü sayan, hukuka bağlı kararlılık içinde ve gerçekçi bir özgürlük rejimini uygulayan” ‘sosyal devlet’ ilkesi pratikte yok sayılmıştır. Ayrıca mevcut yasanın bu yöndeki düzenlemesi, engelli ve yaşlıyı diğer aile bireyelerine bağımlı kılmaktadır. Oysa diğer aile bireyelerinin gelirlerini engelli ya da yaşlı ile paylaşma gibi bir yasal zorunlulukları bulunmamaktadır.

İşçi Sendikalarının Kasım ayma ait kamuoyuna sundukları Açlık ve Yoksulluk Araştırması raporlarında 2015 yılı Kasım ayında 4 kişilik bir işçi ailesinin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapması gereken gıda harcaması tutarı olan açlık sınırını bin 391 TL diye açıklanırken, gıda harcamasının yanı sıra giyim, konut (kira, elektrik, su, yakıt), ulaşım, eğitim, sağlık ve benzeri ihtiyaçlar için yapılması zorunlu diğer harcamaların toplam tutarının yoksulluk sınırını ise 4 bin 530 TL olarak açıklanmıştır. Yine 2015 yılı Kasım ayında bir tek kişinin geçim maliyeti ise bin 604 TL olarak belirtilmiştir. Bu veriler ortada iken yapılan zam oranları oldukça düşündürücüdür.

Bu nedenle 65 yaşını doldurmuş muhtaç, güçsüz ve kimsesiz kişilere ve başkasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek şekilde engelli olan kişilere aylık bağlanırken sadece kendi gelirlerinin dikkate alınması gerektiği düşünülmüştür. Söz konusu kanun teklifi ‘sosyal devlet’ ilkesinin daha adil bir toplumsal yaşamı oluşturabilmesi adına bir şans olarak görülmeli ve meclis çatısı altında görüşülerek uygulamaya geçirilmelidir.

Sayılan tüm bu nedenlerden hareketle mevcut yasanın bu şekilde düzenlenmesi aynı zamanda kanunun ilgili maddelerinin BM Engelli Hakları Sözleşmesinin 19. Maddesine ve Anayasa’nın eşitlik ilkesine aykırılığını giderecektir.

2828 Sayılı Sosyal Hizmetler Kanununun Ek 7. Maddesi ve Ek 10. Maddesi ile bakıma ihtiyacı olan engelli ve yaşlılara bakım hizmeti verilmesini düzenlemektedir. Bakım hizmetinin verilme şart ve koşulları arasında, engelli ve yaşlının yaşadığı hane içerisindeki gelir esas alınmıştır. Dolayısıyla, engelli ve yaşlının bakım desteği alabilmesi için birlikte yaşanan hane içindeki bireylerinde yoksul olması gerekmektedir.

Mevcut yasanın bu yöndeki düzenlemesi, engelli ve yaşlıyı bağımsız bir birey olarak görmek yerine diğer aile bireyleri diğer bireylere bağımlı kılmaktadır. Ayrıca mevcut düzenleme, bakıma ihtiyaç duyan engelli ve yaşlıya bağımsız, istediği yerde ve istediği kişiyle veya yalnız yaşama hakkı tanımamaktadır. Gelir kriteri olarak belirlenen miktarın engelliler için asgari ücretin 2/3 ve 65 yaşını doldurmuş kişiler için ise asgari ücretin 1/3’ü olması nedeniyle, bakım hizmeti desteği alabilecek kişilerin kendi gelirleriyle bu hizmeti alma ihtimallerinin olmadığı da ortadadır. Ayrıca, mevcut yasal düzenleme kapsamında sunulan bakım desteği, ihtiyaç sahiplerinin sosyal ve kültürel yaşama bağımsız bir birey olarak katılımlarını sağlayacak sorunları çözecek yeterlilikten uzak olup, düzenleme ile engelli akrabasının desteğine yine ihtiyaç duymaktadır.

Bu nedenle bakıma ihtiyaç duyan engelli ve 65 yaş üstü kişilerin sadece kendi gelirlerinin dikkate alınması gerekmektedir. Bu değişiklik ile ilgili maddelerin BM Engelli Hakları Sözleşmesinin 19. Maddesine ve Anayasa’nın eşitlik ilkesine aykırılığını giderilecektir.

DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ NURSEL AYDOĞAN'IN TEKLİFİ
(2/404)

2022 SAYILI 65 YAŞINI DOLDURMUŞ MUHTAÇ, GÜÇSÜZ VE KİMSESİZ TÜRK VATANDAŞLARINA AYLIK BAĞLANMASI HAKKINDA KANUNDA VE 2828 SAYILI SOSYAL HİZMETLER KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “veya nafaka bağlanmış veya nafaka bağlanması mümkün olanlar” ibaresi madde metninden çıkarılmış; ikinci fıkra aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Birinci fıkra kapsamına girenlerden, her ne nam altında olursa olsun fiilen eline geçen her türlü gelirleri toplamı esas alınmak suretiyle, gelirin engellinin bakmakla yükümlü olduğu kişilerle paylaşımından sonra engelliye kalan aylık gelir tutarı asgari ücretin aylık net tutarının 1/3’ünden fazla olan kimseler muhtaç kabul edilemez ve kendilerine aylık bağlanamaz.”

MADDE 2- 2022 sayılı Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde yer alan “veya nafaka bağlanmış veya nafaka bağlanması mümkün olanlar” ibareleri madde metninden çıkarılmış; ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Sosyal güvenlik kuruluşlarının herhangi birinden her ne nam altında olursa olsun gelir veya aylık hakkından yararlanan durumunda ya da uzun vadeli sigorta kolları açısından zorunlu olarak sigortalı olunması gereken bir işte çalışan durumunda kendisine bakmakla yükümlü bir yakını bulunan engelli çocuklar hariç olmak kaydıyla Türk vatandaşı olan, 18 yaşını tamamlamamış ve ilgili mevzuatı çerçevesinde alınacak sağlık kurulu raporu ile engelli oldukları kanıtlanmış durumundaki engelli yakınlarının bakımını üstlenen Türk vatandaşlarından, her ne nam altında olursa olsun engelli birey bakmakla yükümlü anne veya babanın fiilen elde ettiği her türlü gelirler toplamı esas alınmak suretiyle hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı, asgari ücretin aylık net tutarının 1/3’ünden daha az olan ve Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından muhtaç olduğuna karar verilenlere muhtaçlık hâli devam ettiği müddetçe ve bakım ilişkisini fiilen gerçekleştirmeleri kaydıyla, (3.240) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımından bulunacak tutarda aylık bağlanır.”

“Birinci fıkranın (a) ve (b) bentleri kapsamına giren engellilerden veya ikinci fıkra gereğince aylık bağlanacak engelli yakınlarından, engelli bireyin her ne nam altında olursa olsun her türlü fiilen eline geçen gelirler toplamı esas alınmak suretiyle, engelli bireyin bakmakla yükümlü olduğu kişilerde dikkate alınarak kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı, asgari ücretin aylık net tutarının 1/3’ünden fazla olanlar ile aynı tutardan fazla gelir sağlaması mümkün olan kimseler muhtaç kabul edilemez ve kendilerine aylık bağlanamaz.”

MADDE 3- 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununun ek 7 nci maddesinin birinci ve son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Her ne ad altında olursa olsun engellinin fiilen eline geçen her türlü gelirler toplamı esas alınmak suretiyle, gelirin engellinin bakmakla yükümlü olduğu kişilerle paylaşımından sonra engelliye kalan ortalama aylık gelir tutarı, asgari ücretin aylık net tutarının 2/3’ünden daha az olan bakıma ihtiyacı olan engellilere, resmî veya özel bakım merkezlerinde bakım hizmeti ya da sosyal yardım yapılmak suretiyle evde bakımına destek verilmesi sağlanır.”

“Birinci fıkraya ile belirlenen engellinin bakmakla yükümlü olduğu kişilere bölünmesiyle, gelir ölçütünü aşan gelir değişikliğinin tespiti hâlinde bu madde kapsamında yapılan ödemeler tespit tarihi itibarıyla durdurulur.”

MADDE 4- 2828 sayılı Kanunun ek 10 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“65 yaşını doldurmuş ve her ne ad altında olursa olsun yaşının fiilen eline geçen gelirler toplamı esas alınmak suretiyle, 65 yaşını doldurmuş kişinin bakmakla yükümlü olduğu kişiler dâhil kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı asgari ücretin aylık net tutarının üçte birinden az olan Türk vatandaşlarına 4734 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin tabi olduğu usule göre hizmet alımıyla bakım hizmeti verilebilir.”

MADDE 5- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2022 Sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim, gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

29.2.2016

Kazım Arslan

Denizli

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/899)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

65 yaşını doldurmuş muhtaç, güçsüz ve kimsesiz vatandaşlarımız, 12/07/2013 tarihli ve 6495 Sayılı “2022 Sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Getiren Kanun” yoluyla getirilen sınırlamaların ardından, zaten oldukça düşük miktarda aldıkları aylıklardan mahrum bırakılmışlardır.

Bu kanun değişikliği, 2022 Sayılı Kanununun 1 inci maddesinin 2 nci fıkrası “Birinci fıkra kapsamına girenlerden, her ne nam altında olursa olsun her türlü gelirler toplamı esas alınmak suretiyle, hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı 16 yaşından büyükler için belirlenmiş olan asgari ücretin aylık net tutarının 1/3’ünden fazla olanlar ile aynı tutardan fazla gelir sağlaması mümkün olan kimseler muhtaç kabul edilemez ve kendilerine aylık bağlanamaz” hükmü, yaşlılarımıza sosyal devletin sağlayacağı katkıyı büyük ölçüde düşürmüştür. Düşen yaşlı ve muhtaç, güçsüz aylıkları sonucunda, hanelerin diğer bireylerine daha fazla maddi yük yüklenmiştir. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları Mütevelli Heyetleri tarafından. Bütünleşik Yardım Sistemi yardımıyla, haneye girdiği saptanan gelir üzerinden binlerce vatandaşımız, aileleriyle birlikte mağdur edilmiştir.

Kanun değişikliğinin ortaya çıkan sonuçları, düzenlemenin ülkemizin sosyoekonomik gerçeklerine aykırı düşüğünü göstermiştir. Bu değişiklik, ayrıca, Anayasamızın 2 nci maddesinde karşılık bulan “sosyal devlet” ilkesini; 61 inci maddesinin 2 nci fıkrasında yer alan “Yaşlılar, Devletçe korunur, Yaşlılara Devlet yardımı ve sağlanacak diğer haklar ve kolaylıklar kanunla düzenlenir” hükmünün gereğini yerine getirmekten uzaklaşmış olduğunu gözler önüne sermiştir.

Muhtaç, güçsüz, kimsesiz ve engelli yurttaşlarımız, bu düzenleme sonucunda gelir kaybına uğradığı gibi, barındıkları hane bireylerinin kazancı içinde kişi başına ayırdıkları harcamaları artmış, diğer harcamalarına ayıracakları bütçe ya daralmış ya da tümüyle yok olmuştur. Bazı hane bireyleri de bu aylıkların kesilmemesi adına, mecburen, ikametgah değişikliğine başvurmak, hanedeki birey sayısını bu yolla düşürmek zorunda kalmıştır. Kendilerine bakacak maddi durumları olmadığı için, devletin sağladığı bu cüzi gelire ihtiyaç duyan yurttaşlarımız, kanun değişikliğinin yürürlüğe girdiği tarihten

bu yana büyük sorunlar yaşamış; yanlarında yaşadıkları yakınlarına, ne yazık ki daha fazla muhtaç bırakılmışlardır. Hanelerdeki geçim sıkıntıları, yasanın değişen biçimiyle artmış; hem aylıktan mahrum bırakılan yurttaşlarımızın, hem de yanlarında yaşadıkları hane bireylerinin yaşam kalitesi ve refahı, bu masrafları karşılamak durumunda kaldıkları için düşmüştür. Basında da yer aldığı üzere, Yasanın mağduru olan binlerce hanemizin bir bölümü, deyim yerindeyse “yasanın etrafından” dolanarak kendi çözüm yollarını aramak zorunda kalmış ve hukuk dışı yollara başvurmuş, farklı ikametgahlar gösterme ya da hanedeki toplam gelirden daha düşük gelir beyanında bulunma yoluna gitmiştir.

Bu gibi mağduriyetlerin ve hukuk dışı yollara başvurulmasının önüne geçmek adına, 2022 Sayılı Yasanın 2 maddesinde değişiklik öngörülmekte; sosyal devletin muhtaç, güçsüz, kimsesiz ve engelli yurttaşlarımız ile yakınlarına sağlaması gereken yardımların yeniden uygulanması, “hane başına düşen gelir” ölçütü uygulamasının, kanun kapsamındaki vatandaşların yararı gözetilerek yürürlükten kaldırılması amaçlanmaktadır.

Bu amaçla; bahse konu yasanın 1 inci maddesinin 2 nci fıkrasında yer alan “her ne nam altında olursa olsun her türlü gelirler toplamı esas alınmak suretiyle, hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı 16 yaşından büyükler için belirlenmiş olan asgari ücretin aylık net tutarının 1/3’ünden fazla olanlar ile aynı tutardan fazla gelir sağlaması mümkün olan kimseler muhtaç kabul edilemez ve kendilerine aylık bağlanamaz” hükmü kaldırılmaktadır.

Ayrıca, aynı Yasanın “muhtaç engelliler”e ilişkin 2 nci maddesinin 3 üncü fıkrasında yer alan “Birinci fıkranın (a) ve (b) bentleri kapsamına giren engellilerden veya ikinci fıkraya gereğince aylık bağlanacak engelli yakınlarından, her ne nam altında olursa olsun her türlü gelirler toplamı esas alınmak suretiyle, hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı, 16 yaşından büyükler için belirlenmiş olan asgari ücretin aylık net tutarının 1/3’ünden fazla olanlar ile aynı tutardan fazla gelir sağlaması mümkün olan kimseler muhtaç kabul edilemez ve kendilerine aylık bağlanamaz” hükmü kaldırılmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Teklifte, 1/7/1976 tarihli ve 2022 Sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin 2 nci fıkrasında yer alan “her ne nam altında olursa olsun her türlü gelirler toplamı esas alınmak suretiyle, hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı 16 yaşından büyükler için belirlenmiş olan asgari ücretin aylık net tutarının 1/3’ünden fazla olanlar ile aynı tutardan fazla gelir sağlaması mümkün olan kimseler muhtaç kabul edilemez ve kendilerine aylık bağlanamaz” hükmü kaldırılmakta; sosyal devletin 65 yaşını doldurmuş muhtaç, güçsüz ve kimsesiz yurttaşlarımıza uygulaması gereken devlet yardımı için “hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir” ölçütü tespit uygulamasına son verilmektedir.

Madde 2- Genel Gerekeçde açıklandığı üzere; 2022 Sayılı Yasanın 2 nci maddesinin 3 üncü fıkrası kaldırılmakta; “muhtaç” sayılarak aylık bağlanacak engelli ya da engelli yakınlarının bu aylıklara hak kazanabilmesi için, hane gelirleri toplamında ve kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarlarında asgari ücret oranlarının göz önünde bulundurulacağı yönündeki hüküm kaldırılmaktadır.

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.

DENİZLİ MİLLETVEKİLİ KAZIM ARSLAN'IN TEKLİFİ
(2/899)

2022 SAYILI 65 YAŞINI DOLDURMUŞ MUHTAÇ, GÜÇSÜZ VE KİMSESİZ TÜRK VATANDAŞLARINA AYLIK BAĞLANMASI HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 1/7/1976 tarihli ve 2022 Sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin 2 nci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2- 1/7/1976 tarihli ve 2022 Sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin 3 üncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.
Gereğini arz ederiz.

<i>Hüseyin Şahin</i>	<i>Hakan Çavuşoğlu</i>	<i>Cemalettin Kani Torun</i>
Bursa	Bursa	Bursa
<i>Mehmet Babaoğlu</i>	<i>Mustafa Hilmi Dülger</i>	<i>Recep Şeker</i>
Konya	Kilis	Karaman
<i>Orhan Karasayar</i>	<i>Ahmet Gündoğdu</i>	<i>Salim Uslu</i>
Hatay	Ankara	Çorum
<i>Hacı Bayram Türkoğlu</i>	<i>Zekeriya Birkan</i>	<i>İsmail Aydın</i>
Hatay	Bursa	Bursa
<i>Özcan Ulupınar</i>	<i>Muhammet Müfit Aydın</i>	<i>Osman Mesten</i>
Zonguldak	Bursa	Bursa
<i>Fehmi Küpçü</i>	<i>Ali Özkaya</i>	<i>Oktay Çanak</i>
Bolu	Afyonkarahisar	Ordu
<i>Emine Yavuz Gözgeç</i>	<i>Yusuf Beyazıt</i>	<i>Mustafa Baloğlu</i>
Bursa	Tokat	Konya
<i>Ali İhsan Yavuz</i>	<i>Ali Ercoşkun</i>	<i>Serap Yaşar</i>
Sakarya	Bolu	İstanbul
<i>Ergün Taşcı</i>	<i>Ayşe Sula Köseoğlu</i>	<i>Ejder Açıkkapı</i>
Ordu	Trabzon	Elazığ
<i>Mehmet Şükrü Erdinç</i>	<i>Mehmet Ali Pulcu</i>	<i>Tülay Kaynarca</i>
Adana	İstanbul	İstanbul
<i>Halil Etyemez</i>	<i>Muhammet Uğur Kaleli</i>	<i>Abdullah Başçı</i>
Konya	Konya	İstanbul
<i>Hüsnüye Erdoğan</i>	<i>Radiye Sezer Katırcıoğlu</i>	<i>Fikri Demirel</i>
Konya	Kocaeli	Yalova
<i>Abdurrahman Öz</i>	<i>Fevzi Şanverdi</i>	<i>Mihrimah Belma Satır</i>
Aydın	Hatay	İstanbul
<i>Gökçen Özdoğan Enç</i>	<i>Sami Dedeoğlu</i>	<i>Mahmut Poyrazlı</i>
Antalya	Kayseri	Balıkesir
<i>Yılmaz Tezcan</i>	<i>Kasım Bostan</i>	<i>Ali Aydınluoğlu</i>
Mersin	Balıkesir	Balıkesir
<i>Fuat Köktaş</i>	<i>Adnan Günnar</i>	<i>Atay Uslu</i>
Samsun	Trabzon	Antalya

<i>Ömer Serdar</i>	<i>Faruk Özlü</i>	<i>Osman Aşkın Bak</i>
Elazığ	Düzce	Rize
<i>Mustafa Şahin</i>	<i>Tamer Dağlı</i>	<i>Markar Eseyan</i>
Malatya	Adana	İstanbul
<i>Canan Candemir Çelik</i>	<i>Ali Cumhuri Taşkın</i>	<i>Abdullah Nejat Koçer</i>
Gaziantep	Mersin	Gaziantep
<i>Orhan Atalay</i>	<i>İbrahim Halil Yıldız</i>	<i>Ahmet Demircan</i>
Ardahan	Şanlıurfa	Samsun
<i>Hilmi Bilgin</i>	<i>Nazım Maviş</i>	<i>Sema Kırcı</i>
Sivas	Sinop	Balıkesir
<i>Kemalettin Yılmaztekin</i>	<i>Murat Alparslan</i>	<i>Halil Eldemir</i>
Şanlıurfa	Ankara	Bilecik
<i>Yılmaz Tunç</i>	<i>Mustafa Köse</i>	<i>Fatma Benli</i>
Bartın	Antalya	İstanbul
<i>Haydar Ali Yıldız</i>	<i>Ahmet Hamdi Çamlı</i>	<i>İsmet Uçma</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
<i>Osman Boyraz</i>	<i>Hüseyin Samani</i>	<i>İbrahim Aydın</i>
İstanbul	Antalya	Antalya
<i>Sena Nur Çelik</i>	<i>Cahit Özkan</i>	<i>Hurşit Yıldırım</i>
Antalya	Denizli	İstanbul
<i>Nihat Zeybekci</i>	<i>Sabri Öztürk</i>	<i>Mehmet Uğur Dilipak</i>
Denizli	Giresun	Kahramanmaraş
<i>Hacı Ahmet Özdemir</i>	<i>Ravza Kavakcı Kan</i>	<i>Erkan Kandemir</i>
Konya	İstanbul	İstanbul
<i>Erol Kaya</i>	<i>Murat Baybatur</i>	<i>Celalettin Güvenç</i>
İstanbul	Manisa	Kahramanmaraş
<i>Mustafa Şükrü Nazlı</i>	<i>Jülide Sarıeroğlu</i>	<i>Ayşe Keşir</i>
Kütahya	Ankara	Düzce
<i>Abdullah Ağralı</i>	<i>Ahmet Sorgun</i>	<i>Necip Kalkan</i>
Konya	Konya	İzmir
<i>Burhanettin Uysal</i>	<i>Nihat Öztürk</i>	<i>İsmail Bilen</i>
Karabük	Muğla	Manisa
<i>Hüseyin Kocabiyik</i>	<i>Ramazan Can</i>	<i>Metin Akgün</i>
İzmir	Kırkkale	Tekirdağ
<i>Nurettin Aras</i>	<i>Muhammet Balta</i>	<i>Salih Cora</i>
Iğdır	Trabzon	Trabzon

<i>Ahmet Tan</i>	<i>Salih Fırat</i>	<i>İbrahim Halil Fırat</i>
Kütahya	Adıyaman	Adıyaman
<i>Harun Karacan</i>	<i>Yusuf Başer</i>	<i>Harun Karaca</i>
Eskişehir	Yozgat	İstanbul
<i>Salih Çetinkaya</i>	<i>Ertan Aydın</i>	<i>Vural Kavuncu</i>
Kırşehir	Ankara	Kütahya
<i>Mehmet Öntürk</i>	<i>Rafet Sezen</i>	<i>Reşit Polat</i>
Hatay	Edirne	Kilis
<i>Emine Nur Günay</i>	<i>Zeyid Aslan</i>	
Eskişehir	Tokat	

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/922)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu İçişleri Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GEREKÇE

2002 yılından bu yana AK Parti iktidarları boyunca vatandaşımızın sorunlarına çözüm bulmak amacıyla pek çok konuda kanuni düzenlemeler yapılmıştır. Her alanda neye ihtiyaç olduysa, millet neye ihtiyaç duyduysa, emeklinin bir ihtiyacı olduysa emekliye, gençlerin ihtiyaçlarında gençlere dönük, yani günümüzün gelişen ve değişen şartları içerisinde toplumun neye ihtiyacı olduysa o konularda hukuki düzenlemeler yapılmış ve hayata geçirilmiştir. Engellilerimiz, emeklilerimiz, çocuklarımız, gençlerimiz, kadınlarımız, yaşlılarımız, esnafımız, yatırımcımız, işçilerimiz, tüccarlarımız, çiftçilerimiz, sanayicimiz ve bütün kesimlerimiz için; somut, hayata geçirilebilir, gerçekçi ve vizyoner reform, vaat ve projelerimizi gerçekleştirmek için çalışmalarımız sürdürülmektedir. Bu kapsamda Teklif ile yaşanan bazı problemlerin çözümü amaçlı çeşitli kanunlarda değişiklik yapılmaktadır.

İnsan hayatının temel ihtiyaç maddesi sudur. Su yaşamın devamında ve çevrenin temizliğinde hayatımızın ayrılmaz parçasıdır. Modern dünyada özellikle yerel idareler insan hayatının suya ulaşımını yapmış oldukları alt yapı ve üst yapı yatırımları ile kolaylaştırmışlardır. Yine su gibi insanın hayatını idame ettirmesinde ve kolaylaştırılmasında elektrik ve doğal gaz çok büyük önem arz etmektedir. Hayatımızın her aşamasına giren elektrik kullanımı modern dünyanın insanı için temel ihtiyaçlardan biri olmuştur.

Türkiye’de 1950 sonrasında yaşanan hızlı kentleşme ve sanayileşme sürecinde göç ve aşırı nüfus artışının etkisiyle büyük kentlerimizde zaman içerisinde İmar Kanununa aykırı çarpık yapılaşmalar gerçekleşmiş ve bu yapılar hem kentlerimizin görüntüsünü bozmuş hem de insanımızın yaşam kalitesini standartların altına düşürmüştür. İnsanların barınma gereksinimi ve bir arada yaşama ihtiyacı, kentsel yerleşimlerin ortaya çıkmasının temel dinamikleridir.

Ülkemizde bulunan çarpık yapılaşmanın ortadan kaldırılması ve imar mevzuatlarına uygun sağlıklı yapıların yeniden inşasına imkan sağlanması amacıyla 16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun çıkarılmıştır. Böylelikle dönüştürme, yeniden yerleştirme ve yapılaşma hizmetlerinin Devlet ve ilgili kamu kurum ve kuruluşları eliyle belirli bir plân, program ve düzen içinde gerçekleştirilmesi temin edilecektir.

Kanun Teklifi ile Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanun uyarınca yenileme alanı, Belediye Kanununun 73 üncü maddesi uyarınca kentsel dönüşüm ve gelişim alanı ve Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun uyarınca riskli alan olarak belirlenen alanlarda bulunan yapılardan yapı ruhsatı veya yapı kullanma izni bulunmayan yapılara, dönüşüm ve yenileme uygulamalarına muvafakat verilmesi şartıyla elektrik, su, kanalizasyon ve doğal gaz bağlantısı yapılmasına geçici süreyle izin verilmekte, böylelikle kentsel dönüşümde teşvik edilmektedir. Zaman içerisinde konut sahiplerinin kentsel dönüşümden yana tavır almaları içinde bulunulan sosyal problemin de ortadan kalkmasına imkan sağlayacaktır.

Teklif ile 65 yaş aylığı alan vatandaşlarımızın kimin yanında yaşarsa yaşasın, maaşlarını almaları ve maaşlarında kesinti ve duraksama olmamasının sağlanması amacıyla 2022 sayılı Kanunda değişiklik yapılmaktadır.

Kayıt dışılıkla etkin mücadelede denetim faaliyetleri özel önem arz etmekte olup, söz konusu fiili denetim faaliyetleri sosyal güvenlik il müdürlüklerinde görev yapan sosyal güvenlik denetmenleri aracılığı ile yerine getirilmektedir. Bu amacı gerçekleştirebilmek için Teklifimizle sosyal güvenlik denetmen ve yardımcısı kadrosu ihdas edilmiştir. Ayrıca gençlerin genel sağlık sigortası prim borçlarının silinmesi amacıyla 5510 sayılı Kanuna geçici madde eklenmekte ve Emniyet Genel Müdürlüğünün taşra teşkilatının kadro ihtiyacını karşılamak üzere 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelde değişiklik yapılmak suretiyle toplam 15.000 adet polis memuru kadrosu ihdas edilmesi öngörülmektedir.

BURSA MİLLETVEKİLLERİ HÜSEYİN ŞAHİN VE HAKAN ÇAVUŞOĞLU İLE
115 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/922)

BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 15- 16/6/2005 tarihli ve 5366 sayılı Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanun uyarınca yenileme alanı, 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 73 üncü maddesi uyarınca kentsel dönüşüm ve gelişim alanı ve 16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun uyarınca riskli alan olarak belirlenen alanlarda bulunan yapılardan yapı ruhsatı veya yapı kullanma izni bulunmayan yapılara, dönüşüm ve yenileme uygulamalarına muvafakat verilmesi şartıyla, geçici olarak elektrik, su, kanalizasyon ve doğal gaz bağlantısı yapılır. Bu fıkra uyarınca yapılan geçici abonelik süresi beş yılı geçemez. Ancak dönüşüm ve yenileme uygulamalarının uzaması halinde, beş yılı geçmemek üzere uygulama süresince geçici abonelik uygulaması devam eder.

Bu yapılara geçici olarak elektrik, su, kanalizasyon ve doğal gaz bağlantısı yapılması herhangi bir kazanılmış hak teşkil etmez.

Bu madde hükümleri 1/11/2015 tarihinden önce yapılmış yapılarla ilgili olarak uygulanır.”

MADDE 2- 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 1- Sosyal güvenlik kuruluşlarının herhangi birisinden her ne nam altında olursa olsun bir gelir veya aylık hakkından yararlananlar ile uzun vadeli sigorta kolları açısından zorunlu olarak sigortalı olunması gereken bir işte çalışanlar, nafaka bağlanmış veya nafaka bağlanması mümkün olanlar veya 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu hükümlerine göre harçlık ödenenler hariç olmak kaydıyla, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından muhtaç olduğuna karar verilen 65 yaşını doldurmuş Türk vatandaşlarına, muhtaçlık hâli devam ettiği müddetçe (2.332) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımından bulunacak tutarda aylık bağlanır.

Birinci fıkra kapsamına girenlerden, her ne nam altında olursa olsun kendisine ve eşine ait her türlü gelirler toplamı esas alınmak suretiyle, kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı asgari ücretin aylık net tutarının 1/3’ünden fazla olanlar ile aynı tutardan fazla gelir sağlaması mümkün olan kimseler muhtaç kabul edilemez ve kendilerine aylık bağlanamaz.

65 yaşın tespitinde, doğum tarihlerinde yapılmış düzeltmeler nazara alınmaz.”

MADDE 3- 2022 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanunun 1 inci maddesine göre aylık bağlananlar; başkasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek kadar engelli olduklarını ilgili mevzuatına göre alınacak sağlık kurulu raporu ile kanıtlamaları ve birinci fıkranın (a) bendi ile üçüncü fıkradaki koşulları taşımaları halinde, bu kişilere birinci fıkranın (a) bendine göre aylık bağlanır.”

MADDE 4- 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 5- Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Sosyal Güvenlik Kurumuna ait bölümüne eklenmiştir.”

MADDE 5- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 69- Bu maddenin yayımı tarihinden önce 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki genel sağlık sigortalılarının 25 yaşını doldurdıkları güne kadar olan genel sağlık sigortası primlerinin tahsilinden vazgeçilir. Bu maddenin yayımlandığı tarihe kadar söz konusu süreler için ödenmiş olan primler iade ve mahsup edilmez.”

MADDE 6- Ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Emniyet Genel Müdürlüğüne ait bölümüne eklenmiştir.

MADDE 7- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 8- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : SOSYAL GÜVENLİK KURUMU

TEŞKİLATI : TAŞRA

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest	Toplam
			Kadro Adedi	
GİH	Sosyal Güvenlik Denetmeni	6	1610	1610
GİH	Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcısı	7	1000	1000
TOPLAM			2610	2610

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU : EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TEŞKİLATI: TAŞRA

İHDASI UYGUN GÖRÜLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST	TUTULAN	TOPLAM
			KADRO ADEDİ	KADRO ADEDİ	
EMH	Polis Memuru	3-9	15.000		15.000
TOPLAM:			15.000	-	15.000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Şanlıurfa İline İstiklal Madalyası Verilmesi ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

<i>Faruk Çelik</i>	<i>Ahmet Eşref Fakıbaba</i>	<i>Mehmet Kasım Gülpınar</i>
Şanlıurfa	Şanlıurfa	Şanlıurfa
<i>Mehmet Akyürek</i>	<i>Mehmet Ali Cevheri</i>	<i>Mahmut Kaçar</i>
Şanlıurfa	Şanlıurfa	Şanlıurfa
<i>Halil Özcan</i>	<i>İbrahim Halil Yıldız</i>	<i>Kemalettin Yılmaztekin</i>
Şanlıurfa	Şanlıurfa	Şanlıurfa

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/923)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	İçişleri Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GEREKÇE

Urfa önce İngilizlerin istilasına uğramış, 15 Eylül 1919 tarihinde, İngilizler ile Fransızlar arasında yapılan Anlaşma sonucu İngiliz kuvvetleri Urfa'dan çekilmiş ve şehir, 31 Ekim 1919'da Fransız işgaline uğramıştır. İşgalciler, halkı yıldırma için baskı, zulüm ve sert uygulamalara yönelmiş, uzun süreli işgal planları yapmışlardır. Urfa halkının kararlı tutumu ve vatan aşkıyla gösterdiği güçlü direniş üzerine, Fransız kuvvetleri, 11 Nisan 1920 sabahı, Urfa'yı terk etmişlerdir.

Millî amaçlar uğruna, yerel imkânlarla savaşa başlayan yürekli ve inançlı millî kuvvetler, silah ve teçhizatı zayıf olmasına rağmen, istiklali ve hürriyeti namus bilen şehir halkının destan niteliğindeki mücadelesiyle işgalci kuvvetleri kovmuştur.

Şanlıurfa'nın bağımsızlığı için yürütülen anlamlı mücadele, ülkemizin bağımsızlığında önemli rol oynamıştır. Şanlıurfa'da başlatılan bağımsızlık mücadelesinin kazanılması, diğer şehirlerde başlatılan millî hareketler için de ilham kaynağı olmuştur.

Bu mücadeleyi dikkate alan Türkiye Büyük Millet Meclisi, 12.06.1984 tarihli ve 3020 sayılı Urfa Adının Şanlıurfa Olarak Değiştirilmesi Hakkında Kanunla Urfa ilimizin adını "Şanlıurfa" olarak değiştirmiştir.

Teklifimizle İstiklal Savaşımızda şehir halkının verdiği destansı mücadele ile büyük kahramanlık göstermiş olan 12/6/1984 tarihli ve 3020 sayılı Kanunla Şanlı unvanı verilen Urfa ilimize İstiklal Madalyası verilmesi hususu Yüce Meclisin takdirlerine sunulmuştur.

Teklif ile gelişen ülkemiz şartları doğrultusunda ihtiyaçların karşılanması amacıyla diğer kanunlarda da değişiklikler yapılmıştır.

- Yaşlı aylığının bağlanmasına ilişkin olarak yapılan muhtaçlık hesaplamasında, hane içinde kişi başına düşen ortalama gelir tutarı yerine aylık başvurusunda bulunan kişinin kendisi ile eşinin gelir tutarının hesaplanması suretiyle muhtaç olup olmadığına karar verilmesi öngörülmekte, yaşlı aylığından yüzde yetmiş ve üzeri engelli aylığına geçişlere ilişkin olarak yapılan muhtaçlık hesaplamasında, tüm engelli aylıklarında geçerli olan hane içerisinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarının dikkate alınması düzenlenmektedir.

- Sosyal güvenlik denetmen ve yardımcısı kadrosu ihdas edilmektedir.

- Gençlerin genel sağlık sigortası prim borçlarının silinmesi amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

- 15.000 adet polis memuru kadrosu ihdas edilmesi öngörülmektedir.

ŞANLIURFA MİLLETVEKİLLERİ FARUK ÇELİK VE AHMET EŞREF FAKIBABA İLE
7 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/923)

**ŞANLIURFA İLİNE İSTİKLAL MADALYASI VERİLMESİ İLE BAZI
KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- Kurtuluş Savaşı esnasında verdiği destansı mücadele ile büyük kahramanlık gösteren Şanlıurfa'ya İstiklal Madalyası verilmiştir.

MADDE 2- 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 1- Sosyal güvenlik kuruluşlarının herhangi birisinden her ne nam altında olursa olsun bir gelir veya aylık hakkından yararlananlar ile uzun vadeli sigorta kolları açısından zorunlu olarak sigortalı olunması gereken bir işte çalışanlar, nafaka bağlanmış veya nafaka bağlanması mümkün olanlar veya 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu hükümlerine göre harçlık ödenenler hariç olmak kaydıyla, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından muhtaç olduğuna karar verilen 65 yaşını doldurmuş Türk vatandaşlarına, muhtaçlık hâli devam ettiği müddetçe (2.332) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımından bulunacak tutarda aylık bağlanır.

Birinci fıkra kapsamına girenlerden, her ne nam altında olursa olsun kendisine ve eşine ait her türlü gelirler toplamı esas alınmak suretiyle, kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı asgari ücretin aylık net tutarının 1/3'ünden fazla olanlar ile aynı tutardan fazla gelir sağlaması mümkün olan kimseler muhtaç kabul edilemez ve kendilerine aylık bağlanamaz.

65 yaşın tespitinde, doğum tarihlerinde yapılmış düzeltmeler nazara alınmaz.”

MADDE 3- 2022 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanunun 1 inci maddesine göre aylık bağlananlar; başkasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek kadar engelli olduklarını ilgili mevzuatına göre alınacak sağlık kurulu raporu ile kanıtlamaları ve birinci fıkranın (a) bendi ile üçüncü fıkradaki koşulları taşımaları halinde, bu kişilere birinci fıkranın (a) bendine göre aylık bağlanır.”

MADDE 4- 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 5- Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Sosyal Güvenlik Kurumuna ait bölümüne eklenmiştir.”

MADDE 5- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 69- Bu maddenin yayımı tarihinden önce 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki genel sağlık sigortalılarının 25 yaşını doldurdukları güne kadar olan genel sağlık sigortası primlerinin tahsilinden vazgeçilir. Bu maddenin yayımlandığı tarihe kadar söz konusu süreler için ödenmiş olan primler iade ve mahsup edilmez.”

MADDE 6- Ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Emniyet Genel Müdürlüğüne ait bölümüne eklenmiştir.

MADDE 7- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 8- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : SOSYAL GÜVENLİK KURUMU

TEŞKİLATI : TAŞRA

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest	Toplam
			Kadro Adedi	
GİH	Sosyal Güvenlik Denetmeni	6	1610	1610
GİH	Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcısı	7	1000	1000
TOPLAM			2610	2610

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU : EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TEŞKİLATI: TAŞRA

İHDASI UYGUN GÖRÜLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST	TUTULAN	TOPLAM
			KADRO ADEDİ	KADRO ADEDİ	
EMH	Polis Memuru	3-9	15.000		15.000
TOPLAM:			15.000	-	15.000

Alt Komisyon Raporu

Esas No: 1/694, 1/689, 2/393, 2/403, 2/404,
2/899, 2/922, 2/923

30/03/2016

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

Komisyonumuzun 29/03/2016 tarihinde yaptığı 26 ncı birleşiminde, gündemimizde bulunan 1/694 esas numaralı “65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz Ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”, 1/689 esas numaralı “Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”, 2/922 esas numaralı “Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” ile 2/923 esas numaralı “Şanlıurfa İline İstiklal Madalyası Verilmesi ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”nin görüşmelerine başlanmıştır. Kanun tasarı ve tekliflerinin geneli üzerindeki görüşmelerin ardından verilen bir önerge doğrultusunda, Komisyonumuzun portföyünde bulunan 2/899 esas numaralı “2022 Sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”, 2/393 esas numaralı “65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”, 2/403 esas numaralı “2022 Sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” ve 2/404 esas numaralı “2022 Sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda ve 2828 Sayılı Sosyal Hizmetler Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”nin İttüzüğün 26 ncı maddesi uyarınca gündeme alınması, Komisyon gündemimizde bulunan 1/694 esas numaralı Kanun Tasarısının, 1/689 esas numaralı Kanun Tasarısı ile 2/922, 2/923, 2/899, 2/393, 2/403, 2/404 esas numaralı Kanun Tekliflerinin, birbirleriyle ilgili görülmeleri nedeniyle İttüzüğün 35 inci maddesi uyarınca birleştirilmesine görüşmelerde 1/694 esas numaralı Kanun Tasarısının esas alınmasına ve Tasarı ve Tekliflerin daha ayrıntılı olarak incelenebilmesini teminen bir alt komisyon kurulmasına karar verilmiştir. Tasarı ve Teklifler, 30/03/2016 tarihinde alt komisyonunda görüşülmüş ve Tasarı metninde gerekli değişiklikler yapılmıştır.

Raporumuz, Plan ve Bütçe Komisyonuna arz olunur.

1. GİRİŞ

Alt Komisyonun, 30/03/2016 tarihinde Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Sermaye Piyasası Kurulu, Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonu, TMMOB Mimarlar Odası ve TMMOB Şehir Plancıları Odası temsilcilerinin katılımlarıyla yapmış olduğu toplantılarda Kanun Tasarısı değerlendirilmiş, Tasarının maddeleri, aşağıda belirtilen değişiklikler yapılmak suretiyle yeni çerçeve madde numaralarıyla aşağıdaki şekilde kabul edilmiştir. Ayrıca Tasarının başlığı ve metnin tamamı kanun dili ve tekniği ile kanunların hazırlanmasında uyulan esas ve usuller doğrultusunda gözden geçirilmiş ve redaksiyon mahiyetinde değişiklikler yapılmıştır.

2. ALT KOMİSYONUN MADDELER HAKKINDA KARARI

Madde 1

2/923 esas numaralı “Şanlıurfa İline İstiklal Madalyası Verilmesi ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”nde yer alan Kurtuluş Savaşı esnasında verdiği mücadele ile büyük kahramanlık gösteren Şanlıurfa’ya İstiklal Madalyası verilmesine ilişkin düzenleme Tasarıya yeni 1 inci madde olarak eklenmiştir.

Çerçeve Madde 2, 3, 4 ve 5

Tasarının çerçeve 1, 2, 3 ve 4 üncü maddeleri, sırasıyla çerçeve 2, 3, 4 ve 5 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 6

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununda değişiklik yapılması suretiyle, trafik kazalarında zarar görenlerin daha hızlı ve eksiksiz tazminat alabilmesi ve yargı üzerinde oluşan yükün hafifletilebilmesini teminen zarar görenlerin sigorta şirketine başvurmasının ardından, 5684 Sayılı Sigortacılık Kanununun tahkime ilişkin başvuru şekli ve süresinin dikkate alınmasını öngören bir düzenleme Tasarıya yeni çerçeve 6 ncı madde olarak eklenmiştir.

Çerçeve Madde 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 ve 17

Tasarının çerçeve 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ve 15 inci maddeleri, sırasıyla çerçeve 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 ve 17 nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 18

Tasarının çerçeve 16 ncı maddesi; 1/689 esas numaralı “Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”nda yer alan 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Emniyet Genel Müdürlüğüne ait bölümüne 15.000 Polis Memuru kadrosu ihdas edilmesine ilişkin düzenlemenin maddeye eklenmesi suretiyle yeni çerçeve 18 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 19, 20, 21, 22, 23 ve 24

Tasarının çerçeve 17, 18, 19, 20, 21 ve 22 nci maddeleri, sırasıyla yeni çerçeve 19, 20, 21, 22, 23 ve 24 üncü maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 25

6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununda değişiklik yapılması suretiyle, Anayasa Mahkemesi’nin 22/10/2015 tarih ve E.2015/29, K.2015/95 sayılı kararıyla, kayden izlenmeye başlandığı tarihi izleyen yedinci yılın sonuna kadar teslim edilmediği için Anayasa Mahkemesi kararı tarihine kadar mülkiyeti Yatırımcı Tazmin Merkezi’ne (YTM) intikal etmiş olan sermaye piyasası araçları ve satışlarının yapılmış olması halinde bunların bedellerinin ödenmesi talebiyle yapılacak başvurular ve hak sahiplerine yapılacak ödemelerin usul ve esasları ile ihraççıların bu başvurulara ilişkin yükümlülüklerinin Kurulca düzenlenmesini ve ilgili mevzuat uyarınca satışı yapılmamış olanların aynen, satışı yapılmış olanların ise Kurulca belirlenen esaslar çerçevesinde hesaplanacak satış tutarlarının YTM’ye başvuran hak sahiplerine ödenmesini öngören geçici bir düzenleme Tasarıya yeni çerçeve 25 inci madde olarak eklenmiştir.

Çerçeve Madde 26 ve 27

Tasarımın çerçeve 23 ve 24 üncü maddeleri, sırasıyla yeni çerçeve 26 ve 27 nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 28 ve 29

Tasarımın sırasıyla yürürlük ve yürütme maddeleri olan 25 ve 26 ncı maddeleri, sırasıyla 28 ve 29 uncu maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına arz olunur.

Başkan	Üye	Üye
<i>İbrahim Mustafa Turhan</i>	<i>Mehmet Şükrü Erdiç</i>	<i>Emine Nur Günay</i>
İzmir	Adana	Eskişehir
Üye	Üye	Üye
<i>Bülent Kuşoğlu</i>	<i>İbrahim Aydın</i>	<i>Mehmet Günal</i>
Ankara	Antalya	Antalya
(Muhalif)		(Muhalefet şerhi ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Savaş</i>	<i>Ejder Açikkapı</i>	<i>Aykut Erdoğan</i>
Aydın	Elazığ	İstanbul
		(Muhalifim)
Üye	Üye	Üye
<i>Erkan Kandemir</i>	<i>Garo Paylan</i>	<i>Ahmet Yıldırım</i>
İstanbul	İstanbul	Muş
	(Muhalif)	(Muhalif)
Üye	Üye	Üye
<i>Ebubekir Gizligider</i>	<i>Mehmet Habib Soluk</i>	<i>Kadim Durmaz</i>
Nevşehir	Sivas	Tokat
		(Muhalifim)

ALT KOMİSYON METNİ

ŞANLIURFA İLİNE İSTİKLAL MADALYASI VERİLMESİ İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- Kurtuluş Savaşı esnasında verdiği destansı mücadele ile büyük kahramanlık gösteren Şanlıurfa'ya İstiklal Madalyası verilmiştir.

MADDE 2- 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanununun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 1- Sosyal güvenlik kuruluşlarının herhangi birisinden her ne nam altında olursa olsun bir gelir veya aylık hakkından yararlananlar ile uzun vadeli sigorta kolları açısından zorunlu olarak sigortalı olunması gereken bir işte çalışanlar, nafaka bağlanmış veya nafaka bağlanması mümkün olanlar veya 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu hükümlerine göre harçlık ödenenler hariç olmak kaydıyla, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından muhtaç olduğuna karar verilen 65 yaşını doldurmuş Türk vatandaşlarına, muhtaçlık hâli devam ettiği müddetçe (2.332) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımından bulunacak tutarda aylık bağlanır.

Birinci fıkra kapsamına girenlerden, her ne nam altında olursa olsun kendisine ve eşine ait her türlü gelirler toplamı esas alınmak suretiyle, kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı asgari ücretin aylık net tutarının 1/3'ünden fazla olanlar ile aynı tutardan fazla gelir sağlaması mümkün olan kimseler muhtaç kabul edilemez ve kendilerine aylık bağlanamaz.

65 yaşın tespitinde, doğum tarihlerinde yapılmış düzeltmeler nazara alınmaz.”

MADDE 3- 2022 sayılı Kanununun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanununun 1 inci maddesine göre aylık bağlananlar; başkasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek kadar engelli olduklarını ilgili mevzuatına göre alınacak sağlık kurulu raporu ile kanıtlamaları ve birinci fıkranın (a) bendi ile üçüncü fıkradaki koşulları taşımaları halinde, bu kişilere birinci fıkranın (a) bendine göre aylık bağlanır.”

MADDE 4- 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 90 ıncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 90- Zorunlu mali sorumluluk sigortası kapsamındaki tazminatlar bu Kanun ve bu Kanun çerçevesinde hazırlanan genel şartlarda öngörülen usul ve esaslara tabidir. Söz konusu tazminatlar ve manevi tazminata ilişkin olarak bu Kanun ve genel şartlarda düzenlenmeyen hususlar hakkında 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun haksız fiillere ilişkin hükümleri uygulanır.”

MADDE 5- 2918 sayılı Kanununun 92 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“g) Hak sahibinin kendi kusuruna denk gelen tazminat talepleri,

h) İlgililerin, sigortalının sorumluluk riski kapsamında olmayan tazminat talepleri,

i) Bu Kanun çerçevesinde hazırlanan zorunlu mali sorumluluk sigortası genel şartları ve ekleri ile tanımlanan teminat içeriği dışında kalan talepler.”

MADDE 6- 2918 sayılı Kanunun 97 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 97- Zarar gören, zorunlu mali sorumluluk sigortasında öngörülen sınırlar içinde doğrudan doğruya sigortacıya karşı talepte bulunabileceği gibi, 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu çerçevesinde sigorta tahkim usulüne göre de dava açabilir.”

MADDE 7- 2918 sayılı Kanunun 99 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “kaza veya zarara ilişkin tespit tutanağını veya bilirkişi raporunu” ibaresi “zorunlu mali sorumluluk sigortası genel şartlarıyla belirlenen belgeleri” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 8- 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasına “Bina” tanımından sonra gelmek üzere aşağıdaki tanım eklenmiştir.

“Su yolu; imar planı kararıyla yapay olarak oluşturulan ve deniz araçlarıyla ulaşımın sağlandığı su geçididir.”

MADDE 9- 3194 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasına “yol,” ibaresinden sonra gelmek üzere “su yolu,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 10- 3194 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin üçüncü fıkrasına “yol,” ibaresinden sonra gelmek üzere “su yolu,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 11- 3194 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 15- 16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun uyarınca riskli alan, 5393 sayılı Kanunun 73 üncü maddesi uyarınca kentsel dönüşüm ve gelişim alanı ve 16/6/2005 tarihli ve 5366 sayılı Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanun uyarınca yenileme alanı olarak belirlenen alanlarda bulunan yapılardan yapı ruhsatı veya yapı kullanma izni bulunmayan yapılara, dönüşüm ve yenileme uygulamalarına muvafakat verilmesi koşuluyla, geçici olarak elektrik, su ve doğal gaz bağlantısı yapılır. Bu yapılara geçici olarak elektrik, su ve doğal gaz bağlantısı yapılması herhangi bir kazanılmış hak teşkil etmez.

Birinci fıkra uyarınca yapılan geçici abonelik süresi beş yılı geçemez. Ancak dönüşüm ve yenileme uygulamalarının uzaması halinde, beş yılı geçmemek üzere uygulama süresince geçici abonelik uygulaması devam eder.

Bu madde hükümleri 1/11/2015 tarihinden önce yapılmış yapılarla ilgili olarak uygulanır.”

MADDE 12- 29/5/1986 tarihli ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 5- İşe başladığı tarihten önceki son bir yıl içerisinde Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Kurulu tarafından belirlenen nakdi düzenli sosyal yardımlardan en az bir defa yararlanmış olanların ikamet ettiği hanede 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında bulunanlardan Türkiye İş Kurumuna kayıtlı işsizler arasında olması kaydıyla, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında özel sektör işverenlerince istihdam edilen sigortalı için; 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinde sayılan ve 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesi uyarınca belirlenen prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigorta primlerinin işveren hisselerine ait tutarın tamamı işe başladığı tarihten itibaren bir yıl süreyle Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından karşılanır. Bakanlar Kurulu bu süreyi bir yıl uzatmaya yetkilidir.

İşveren hisselerine ait primlerin karşılanabilmesi için işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak; işe alındıkları yıldan bir önceki takvim yılında işverenden bildirilen aylık prim ve hizmet belgelerindeki sigortalı sayısının ortalamasına ilave olması, 5510 sayılı Kanun uyarınca aylık prim ve

hizmet belgelerini yasal süresi içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna vermesi, sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığınca karşılanmayan tutarı yasal süresi içinde ödemesi ve kapsama giren sigortalının işe alındığı işyerinden dolayı Sosyal Güvenlik Kurumuna prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmaması şarttır.

Sosyal Güvenlik Kurumuna olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendirilmiş veya ilgili kanunlar uyarınca prim borçlarının yeniden yapılandırılmış olması, bu tecil, taksitlendirme ve yeniden yapılandırma devam ettiği sürece işverenlerin bu madde hükmünden yararlanmasına engel teşkil etmez.

Yapılan kontrol ve denetimlerde, çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmedeği tespit edilen işverenler bir yıl süreyle bu maddeyle sağlanan destek unsurlarından yararlanamaz.

Bu madde hükümleri, 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlara ait işyerleri ile bu işyerlerinin yaptırdığı her türlü alım ve yapım işlerine ilişkin işyerleri, sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ve yurtdışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz.

İşverenler bu maddeyle sağlanan prim desteğinden aynı sigortalı için birinci fıkradaki süreleri geçmemek üzere yararlanır. Destekten yersiz olarak faydalanıldığının tespiti halinde, yararlanılan teşvik tutarı 5510 sayılı Kanunun 89 uncu maddesi uyarınca gecikme cezası ve gecikme zammıyla birlikte işverenden tahsil edilir.

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Kurulu tarafından belirlenen nakdi düzenli sosyal yardımlardan işe başladığı tarihten önceki son bir yıl içerisinde en az bir defa yararlanmış olanların ikamet ettiği hanede 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında bulunanlardan çalışabilir durumda olanlar Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından bütünlük sosyal yardım sistemi üzerinden Türkiye İş Kurumu sistemine kaydedilir. Bu kişiler Türkiye İş Kurumu tarafından mesleki eğitime veya diğer aktif işgücü programlarına tabi tutulur. Mesleki eğitimi veya aktif işgücü programlarını ya da Türkiye İş Kurumu tarafından teklif edilen işi üçüncü kez kabul etmeyenlerin Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Kurulu tarafından belirlenen nakdi düzenli sosyal yardımları, durumun bütünlük sosyal yardım sistemi üzerinden Türkiye İş Kurumu veri tabanından tespit edilmesini takip eden aybaşından itibaren bir yıl süreyle kesilir.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığınca karşılanan prim tutarları, gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz.

Bu madde kapsamına giren sosyal yardımlar ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu ile Türkiye İş Kurumunun görüşleri alınarak Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığınca belirlenir.”

MADDE 13- 25/2/1998 tarihli ve 4342 sayılı Mera Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- 8/9/2012 tarihli ve 28405 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 13/8/2012 tarihli ve 2012/3573 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında belirtilen; İstanbul İli Avrupa Yakası Proje Alanları içerisinde yer alan mera, yaylak ve kışlak gibi orta mallarının vasıfları, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca bu Kanun hükümlerine bağlı kalmaksızın resen kaldırılır ve bu taşınmazlar Hazine adına tescil edilir.”

MADDE 14- 25/6/2001 tarihli ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununun 19 uncu maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“1) Gerektiğinde, nakit mevcudunun yüzde onunu aşmamak kaydıyla ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile koordinasyon halinde, 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun mülga 64 üncü maddesi ve 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 47 nci maddesinin sekizinci fıkrasında sayılanlar ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu, 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun, 17/7/2004 tarihli ve 5233 sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşlanması Hakkında Kanunun ek 1 inci maddesi hükümlerine göre nakdi tazminat ödenmesi veya aylık bağlanması hakkı bulunanlara aynı ve nakdi yardımda bulunmak.”

MADDE 15- 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 19- İlgili mevzuatı uyarınca Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı tarafından üzerinde konaklama amaçlı turizm tesisleri yapılmak üzere adlarına kamu arazisi tahsis edilen belgeli yatırımcılar ve işletmecilerden; irtifak hakkı tesis edilmediğine veya kullanma izni verilip verilmediğine bakılmaksızın 1/1/2016 tarihi ile 31/12/2016 tarihi arasındaki dönemde tahsil edilmesi gereken kira, kesin tahsis, irtifak hakkı, kullanma izni bedelleri ve hasılat payları ile Kültür ve Turizm Bakanlığından belgeli konaklama tesisleri tarafından Hazine taşınmazlarının izinsiz kullanımlarından dolayı aynı dönemde tahakkuk ettirilerek tahsil edilmesi gereken ecrimisillerin ödeme süreleri bir yıl ertelenir. Ertelenen alacaklar, bu sürenin sona erdiği tarihten itibaren üç yılda ve üç eşit taksitle herhangi bir zam ve faiz uygulanmadan tahsil edilir. Süresinde ödenmeyen taksitler ilgili mevzuatı gereği zam ve faiz uygulanarak tahsil edilir.

Birinci fıkra uyarınca ertelenen bedel ve paylardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilenler, ilgililerince talep edilmesi halinde iade veya erteleme süresinin sona erdiği tarihten sonra tahsil edilmesi gereken bedellere mahsup edilir.

Birinci fıkra kapsamında olan borçluların bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden dördüncü ayın sonuna kadar ilgili tahsil dairelerine başvurmaları şartıyla, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ecrimisil borçları ile maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar (bu tarih hariç) hesaplanacak gecikme zamları; ilk taksit 2017 yılı Eylül ayında, müteakip taksitler de izleyen yılların aynı ayında ödenmek üzere ve taksit süresince herhangi bir zam ve faiz uygulanmaksızın üç eşit taksitte ödenir. Şu kadar ki, süresinde ödenmeyen taksitler, taksit ödeme süresinden sonraki süreye gecikme zammı uygulanmak suretiyle 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir. Bu fıkra hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların fıkra da belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmaları şarttır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilmiş olan tutarlar red ve iade edilmez.

Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 16- 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 56 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “on günden” ibaresi “altı günden”, “en çok üçe” ibaresi “en çok beşe” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 17- 10/7/2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununun 3 üncü maddesinde yer alan “Sorumluluk sigortası” tanımı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı Kanunun 17 nci, 18 inci, 19 uncu, 20 nci, 21 inci, 22 nci, 23 üncü, 24 üncü ve 25 inci maddeleri ile 26 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ı) ve (i) bentleri yürürlükten kaldırılmıştır.

“Sorumluluk sigortası: 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununda belirtilen zorunlu mali sorumluluk sigortasını,”

MADDE 18- Ekli (1) ve (2) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükümünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Sosyal Güvenlik Kurumuna ve Emniyet Genel Müdürlüğüne ait bölümlerine eklenmiştir.

MADDE 19- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 69- Bu maddenin yayımı tarihinden önce 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki genel sağlık sigortalılarının 25 yaşını doldurdukları güne kadar olan genel sağlık sigortası primlerinin tahsilinden vazgeçilir. Bu maddenin yayımlandığı tarihe kadar söz konusu süreler için ödenmiş olan primler iade ve mahsup edilmez.”

MADDE 20- 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanuna 19 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“İşlemlerin ertelenmesi

MADDE 19/A- (1) Yükümlüler nezdinde veya bunlar aracılığıyla yapılmaya teşebbüs edilen ya da halihazırda devam eden işlemleri, işleme konu malvarlığının aklama veya terörün finansmanı suçu ile ilişkili olduğuna dair şüphe bulunması üzerine; Başkanlıkça şüpheyi teyit etmek, işlemi analiz etmek ya da gerekli görüldüğünde analiz sonuçlarını yetkili makamlara intikal ettirmek amacıyla yedi işgünü süreyle askıya almaya veya bu işlemlerin aynı süreyle gerçekleşmesine izin vermemeye Bakan yetkilidir.

(2) Bu yetki, yabancı bir muadil kuruluşun işlemin askıya alınması veya gerçekleşmesine izin verilmemesi yönündeki gerekçeli talebinde yer alan işlemler hakkında da Başkanlıkça aklama veya terörün finansmanı suçu ile ilişkili olduğuna dair şüphe görülmesi şartıyla müteakibliyet ilkesi gözetilerek kullanılabilir.

(3) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar Bakanlık tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 21- 16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin Anayasa Mahkemesince iptal edilen yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“(7) Bu Kanunun uygulanması için belirlenen alanların sınırları içinde olup riskli yapılar dışında kalan diğer yapılardan uygulama bütünlüğü bakımından Bakanlıkça gerekli görülenler, değerlendirme çalışmalarında yapının riskli olmadığı gözetilmek kaydıyla bu Kanun hükümlerine tabi olur.”

MADDE 22- 6306 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin Anayasa Mahkemesince iptal edilen birinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“(1) Bakanlık veya uygulamayı yürütmesi hâlinde TOKİ veya İdare, riskli alanlarda ve rezerv yapı alanlarında her türlü imar ve yapılaşma işlemlerini iki yıl süre ile geçici olarak durdurabilir. Uygulamanın gerektirmesi halinde imar ve yapılaşma işlemlerinin geçici olarak durdurulması bir yıl daha uzatılabilir.”

MADDE 23- 18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 28 inci maddesinin yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(7) Kuruluşlar, yönetim kurulu kararıyla ve nakit mevcudunun yüzde onunu aşmamak kaydıyla;

a) Yurt içi ve yurt dışındaki doğal afet bölgelerine doğrudan veya yetkili makamlar aracılığıyla konut, eğitim ve sağlık tesisleri kurulması amacıyla kamu kurum ve kuruluşlarına,

b) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile koordinasyon hâlinde, 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun mülga 64 üncü maddesi ve 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 47 nci maddesinin sekizinci fıkrasında sayılanlar ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu, 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun, 17/7/2004 tarihli ve 5233 sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşlanması Hakkında Kanunun ek 1 inci maddesi hükümlerine göre nakdi tazminat ödenmesi veya aylık bağlanması hakkı bulunanlara,

aynî ve nakdî yardımda bulunabilir.”

MADDE 24- 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 78 inci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(1) Kurul, merkezî takas kuruluşlarının, alıcıya karşı satıcı, satıcıya karşı da alıcı rolünü üstlenerek takasın tamamlanmasını taahhüt ettikleri merkezî karşı taraf uygulamasını, piyasalar veya sermaye piyasası araçları itibarıyla zorunlu tutabilir. Borsalar veya teşkilatlanmış diğer pazar yerleri de nezdinde işlem gören sermaye piyasası araçlarıyla ilgili merkezî karşı taraf uygulamasına geçmek üzere Kurula başvurabilirler. Merkezi takas kuruluşları organize para piyasalarında merkezi karşı taraf uygulamasına geçmek üzere Kurula başvurabilirler.

(2) Takas kuruluşlarının merkezi karşı taraf görevini üstlendiği takas işlemlerinde mali sorumluluğu, tesis edilecek limitler dâhilinde ve üyelerden alınacak teminatlar ile diğer garantiler çerçevesinde belirlenir. Merkezi karşı taraf hizmeti çerçevesinde takas kuruluşları tarafından alınan teminatların mülkiyeti takas kuruluşuna geçer. Mülkiyeti takas kuruluşuna geçen teminatlara aksi kanunda öngörülmedikçe 47 nci maddenin ikinci ve beşinci fıkraları ile dördüncü fıkrasının (a) bendi uygulanır. Takas kuruluşları, üyelerinin müşterilerine olan yükümlülüklerinden sorumlu değildir. Takas kuruluşları, merkezi karşı taraf hizmeti verdikleri piyasalarda temerrüt yönetimi kapsamında, üyelerin teminatları, garanti fonu ve kendi sermayelerinin yanı sıra, sigorta sözleşmeleri, karlardan kesinti yapılması, müşterilerin pozisyonlarının ve teminatlarının gerektiğinde resen veya temerrüt eden üyenin müşterilerinin talebiyle temerrüt eden üyelerin rızası da şart olmaksızın diğer üyelere taşınması, pozisyonların resen kapatılması, aynı tarafla olan borç, alacak, pozisyon, teminat, hak ve yükümlülüklerin netleştirilmesi ve Kurulca uygun görülecek diğer yöntemleri de kullanabilirler.

(3) Merkezi takas kuruluşları, temerrüt yönetiminde kullanmak üzere sermaye ve sermaye benzeri kaynak temin edebilir, teminat ve garanti fonu varlıklarını temerrüt yönetimi çerçevesinde likidite temin etmek için borçlanma amacıyla teminat gösterebilir. Merkezi takas kuruluşları nakdi teminatları nemalandırma veya menkul kıymetlerin saklanması amacıyla bankalar ve saklama kuruluşlarında kendi adlarına açılacak hesaplarda bulundurabilirler. Merkezi takas kuruluşları tarafından temerrüt yönetimine tahsis edilen sermaye ve sermaye benzeri kaynaklar hakkında da 73 üncü maddenin ikinci fıkrası hükmü uygulanır. 73 üncü maddenin ikinci fıkrası ile 79 uncu maddenin birinci fıkrası, takas mutabakatının nihai olarak sonuçlanmasına kadar geçecek süre ile sınırlı olmak üzere, merkezi takas kuruluşu veya merkezi saklama kuruluşu nezdindeki takas ve mutabakat hesaplarına yatırılan veya transfer edilen anapara değişimli para ve/veya kıymet takası işlemlerine konu varlıklar hakkında da uygulanır.”

“(9) Bu madde kapsamında yürütülecek temerrüt yönetimine ilişkin usul ve esaslar ile takas kuruluşlarının merkezi karşı taraf hizmeti nedeniyle üyelerinden alacağı teminatlar ve bünyelerinde yer alacak garanti fonlarına ilişkin usul ve esaslar takas kuruluşunun önerisi üzerine Kurul tarafından belirlenir.

(10) Merkezi takas kuruluşları tarafından merkezi karşı taraf hizmeti sundukları her bir piyasa için tahsis edilen sermaye veya sermaye benzeri kaynaklar, alınan teminatlar ve oluşturulan garanti fonları amaçları dışında kullanılamaz. Sermaye piyasalarına ilişkin olarak sunulan merkezi karşı taraf hizmeti kapsamında alınan teminatlar ve garanti fonu varlıkları, para piyasalarına ilişkin olarak aynı kapsamda alınan teminatlar ve garanti fonu varlıklarından ayrı olarak izlenir.”

MADDE 25- 6362 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Mülkiyeti YTM’ye intikal eden sermaye piyasası araçlarının hak sahiplerine yapılacak ödemelere ilişkin usul ve esaslar

GEÇİCİ MADDE 10- (1) Kayden izlenmeye başlandığı tarihi izleyen yedinci yılın sonuna kadar teslim edilmediği için mülkiyeti YTM’ye intikal etmiş olan sermaye piyasası araçlarının iadesi ile satışlarının yapılmış olması halinde bunların bedellerinin ödenmesi talebiyle yapılacak başvuruların ve başvuru üzerine hak sahiplerine YTM tarafından yapılacak ödemelerin usul ve esasları, hak sahiplerince teslim edilecek sermaye piyasası araçlarının iptal ve imha esasları ile ihraççıların bu başvurulara ilişkin yükümlülükleri Kurulca belirlenir. Şu kadar ki, YTM’ye intikal eden sermaye piyasası araçlarından; ilgili mevzuat uyarınca satışı yapılmamış olanlar aynen; satışı yapılmış olanlar ise, Kurulca belirlenen esaslar çerçevesinde hesaplanacak satış tutarları üzerinden nakden ödenir. Yapılacak ödemelerde, ilgili tutarın 4749 sayılı Kanunun 12 nci maddesi çerçevesinde değerlendirilmesi sonucu YTM tarafından fiilen elde edilen getirinin ödenecek tutara isabet eden nemaları esas alınır. Bu madde uyarınca yapılacak ödemelere ilişkin işlemler ve bu işlemlerle ilgili oluşturulacak kayıtlar ve düzenlenecek kağıtlar damga vergisinden müstesnadır.”

MADDE 26- 7/2/2013 tarihli ve 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanunun 4 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(7) Bu suç bakımından 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

- a) 133 üncü maddesinde yer alan şirket yönetimi için kayyım tayini,
 - b) 135 inci maddesinde yer alan iletişimin tespiti, dinlenmesi ve kayda alınması,
 - c) 139 uncu maddesinde yer alan gizli soruşturmacı görevlendirilmesi,
 - ç) 140 ıncı maddesinde yer alan teknik araçlarla izleme,
- tedbirlerine ilişkin hükümler uygulanabilir.”

MADDE 27- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine “ve başkan yardımcısı” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile murakıp ve uzman unvanlı meslek personeline,” ibaresi, “bakanlık genel müdürü,” ibaresinden sonra gelmek üzere “murakıp ve uzman unvanlı meslek personeli için Başbakanlık uzmanlarına” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 28- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 29- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ALT KOMİSYON METNİNE EKİLİ LİSTELER

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : SOSYAL GÜVENLİK KURUMU
TEŞKİLATI : TAŞRA

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	Sosyal Güvenlik Denetmeni	6	1610	1610
GİH	Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcısı	7	1000	1000
TOPLAM			2610	2610

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU : EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TEŞKİLATI : TAŞRA

İHDASI UYGUN GÖRÜLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Tutulan Kadro Adedi	Toplam
EMH	Polis Memuru	3-9	15.000		15.000
TOPLAM			15.000	-	15.000

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

4/4/2016

Esas No: 1/694, 1/689, 2/393, 2/403, 2/404, 2/899, 2/922, 2/923

Karar No: 9

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1/694 esas numaralı “65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”, 1/689 esas numaralı “Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”, 2/393 esas numaralı “65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”, 2/403 esas numaralı “2022 Sayılı 65 yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”, 2/404 esas numaralı “2022 Sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda ve 2828 Sayılı Sosyal Hizmetler Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”, 2/899 esas numaralı “2022 Sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”, 2/922 esas numaralı “Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” ve 2/923 esas numaralı “Şanlıurfa İline İstiklal Madalyası Verilmesi ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” Komisyonumuzun 29/03/2016 tarihinde yaptığı 26. birleşimde İçtüzüğün 35 inci maddesi uyarınca birbirleriyle ilgili görülerek birleştirilmek ve 1/694 esas numaralı Kanun Tasarısı esas alınmak suretiyle 26, 27 ve 28 inci birleşimlerde görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygıyla arz olunur.

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
1. GİRİŞ	55
2. 1/694 ESAS NUMARALI KANUN TASARISI İLE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER.....	57
3. 1/689 ESAS NUMARALI KANUN TASARISI İLE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER.....	58
4. 2/393 ESAS NUMARALI KANUN TEKLİFİ İLE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER.....	58
5. 2/403 ESAS NUMARALI KANUN TEKLİFİ İLE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER.....	59
6. 2/404 ESAS NUMARALI KANUN TEKLİFİ İLE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER.....	59
7. 2/899 ESAS NUMARALI KANUN TEKLİFİ İLE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER.....	59
8. 2/922 ESAS NUMARALI KANUN TEKLİFİ İLE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER.....	59
9. 2/923 ESAS NUMARALI KANUN TEKLİFİ İLE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER.....	59
10. KOMİSYONUMUZDA TASARININ GENELİ ÜZERİNDE YAPILAN GÖRÜŞMELER	59
10.1. Komisyon Üyelerinin Görüşleri.....	59
10.2. Teklif Sahipleri ve Hükümet Adına Yapılan Açıklamalar.....	62
11. KOMİSYONUN MADDELER HAKKINDA KARARI	64
12. ÖZEL SÖZCÜLER.....	66

1. GİRİŞ

1/694 esas numaralı **“65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”** Bakanlar Kurulunca 23/03/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. Tasarı, Başkanlıkça 24/03/2016 tarihinde tali komisyon olarak Adalet Komisyonu, Avrupa Birliği Uyum Komisyonu, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu, İçişleri Komisyonu ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilmiştir.

1/689 esas numaralı **“Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”** Bakanlar Kurulunca 16/03/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. Tasarı, Başkanlıkça 22/03/2016 tarihinde tali komisyon olarak İçişleri Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilmiştir.

Konya Milletvekili Mustafa KALAYCI'nın 2/393 esas numaralı **“65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”** 04/12/2015 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. Teklif, Başkanlıkça 04/01/2016 tarihinde tali komisyon olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilmiştir.

Manisa Milletvekili Erkan AKÇAY'ın 2/403 esas numaralı **“2022 Sayılı 65 yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”** 03/12/2015 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. Teklif, Başkanlıkça 06/01/2016 tarihinde tali komisyon olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilmiştir.

Diyarbakır Milletvekili Nursel AYDOĞAN'ın 2/404 esas numaralı **“2022 Sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda ve 2828 Sayılı Sosyal Hizmetler Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”** 03/12/2015 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. Teklif, Başkanlıkça 06/01/2016 tarihinde tali komisyon olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilmiştir.

Denizli Milletvekili Kazım ARSLAN'ın 2/899 esas numaralı **“2022 Sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”** 01/03/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. Teklif, Başkanlıkça 17/03/2016 tarihinde tali komisyon olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilmiştir.

Bursa Milletvekilleri Hüseyin ŞAHİN ve Hakan ÇAVUŞOĞLU ile 115 Milletvekilinin 2/922 esas numaralı **“Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”** 23/03/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. Teklif, Başkanlıkça 24/03/2016 tarihinde tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu, İçişleri Komisyonu ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilmiştir.

Şanlıurfa Milletvekilleri Faruk ÇELİK, Ahmet Eşref FAKIBABA ve Mehmet Kasım GÜLPINAR ile 6 Milletvekilinin 2/923 esas numaralı **“Şanlıurfa İline İstiklal Madalyası Verilmesi ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”** 23/03/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet

Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. Teklif, Başkanlıkça 24/03/2016 tarihinde tali komisyon olarak İçişleri Komisyonu ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilmiştir.

Komisyonumuzun 29/03/2016 tarihinde yaptığı 26 ncı birleşiminde, 1/694 ve 1/689 esas numaralı Kanun Tasarıları ile 2/922 ve 2/923 esas numaralı Kanun Tekliflerinin görüşmelerine başlanmıştır. Kanun tasarısı ve tekliflerinin geneli üzerindeki görüşmelerin ardından verilen bir önerge doğrultusunda, Komisyonumuzun portföyünde bulunan;

➤ Konya Milletvekili Mustafa KALAYCI'nın 2/393 esas numaralı “65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”nin,

➤ Manisa Milletvekili Erkan AKÇAY'ın 2/403 esas numaralı “2022 Sayılı 65 yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”nin,

➤ Diyarbakır Milletvekili Nursel AYDOĞAN'ın 2/404 esas numaralı “2022 Sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve 2828 Sayılı Sosyal Hizmetler Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”nin

➤ Denizli Milletvekili Kazım ARSLAN 2/899 esas numaralı “2022 Sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”nin,

İçtüzüğün 26 ncı maddesi uyarınca gündeme alınması ve Komisyon gündeminde bulunan 1/694 ve 1/689 esas numaralı Kanun Tasarıları ile 2/922 ve 2/923 esas numaralı Kanun Teklifleri ile gündeme alınan 2/393, 2/403, 2/404 ve 2/899 esas numaralı Kanun Tekliflerinin, birbirleriyle ilgili görülmeleri nedeniyle İçtüzüğün 35 inci maddesi uyarınca birleştirilmesine ve görüşmelerde 1/694 esas numaralı Kanun Tasarısının esas alınmasına, Tasarısı ve Tekliflerin daha ayrıntılı olarak incelenebilmesini teminen bir alt komisyon kurulmasına karar verilmiştir.

Tasarısı ve Teklifler, 30/3/2016 tarihinde Alt Komisyonunda görüşülmüş ve Alt Komisyon hazırlamış olduğu raporu Komisyonumuza sunmuştur.

Komisyonumuzun 29/3/2016, 31/3/2016 ve 1/4/2016 tarihlerinde; Hükümeti temsilen Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Binali YILDIRIM, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Süleyman SOYLU, Maliye Bakanı Naci AĞBAL ile Adalet Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Devlet Personel Başkanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Karayolları Genel Müdürlüğü, Sermaye Piyasası Kurulu, Türkiye İş Kurumu, Sosyal Güvenlik Kurumu, Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği, Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonu, Barolar Birliği, TMMOB Mimarlar Odası ve TMMOB Şehir Plancıları Odası Kurumu, Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu, HAK İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu ve Memur Sendikaları Konfederasyonu temsilcilerinin katılımıyla yaptığı 26, 27 ve 28 inci birleşimlerde Tasarısı ve Tekliflerin geneli üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarısı ve Tekliflerin gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek Alt Komisyon tarafından hazırlanan metin esas alınmak suretiyle görüşmeler tamamlanmıştır.

2. 1/694 ESAS NUMARALI KANUN TASARISI İLE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

Uygulamada ortaya çıkan sorunların giderilmesi amacıyla hazırlanan ve öngörülen değişikliklerle, kurumsal ve toplumsal ihtiyaçları karşılamayı amaçlayan Kanun Tasarısı ile;

➤ 65 yaş üstü muhtaç kimselere aylık bağlanmasına ilişkin olarak yapılan hesaplamada, hane içinde kişi başına düşen ortalama gelir tutarı yerine aylık başvurusunda bulunan kişinin kendisi ile eşine ait gelir tutarının dikkate alınması,

➤ 65 yaş üstü muhtaçlara bağlanan aylıktan engelli aylığına geçişlere ilişkin olarak yapılan muhtaçlık hesaplamasında, hane içerisinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarının dikkate alınması,

➤ Karayolları motorlu araçlar zorunlu mali sorumluluk sigortası kapsamındaki tazminatlar ve manevî tazminata ilişkin olarak 2918 sayılı Kanunda ve genel şartlarda düzenlenmeyen hususlar hakkında 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun uygulanması,

➤ Zorunlu mali sorumluluk sigortası kapsamında hak sahibinin kendi kusuruna denk gelen tazminat talepleri ile ilgililerin sigortalının sorumluluk riski kapsamında olmayan tazminat talepleri ile zorunlu sigorta için belirlenecek genel şartlarda tanımlanan teminat içeriği dışındaki taleplerin kapsam dışında tutulmaması,

➤ Zorunlu mali sorumluluk sigortası kapsamında dikkate alınan belgelerin farklı tazminat türlerine göre çeşitlilik gösterdiğinden mevcut düzenlemede son derece sınırlı olarak yer alan belge düzeninin uygulamadaki şartlara uyumlaştırılması,

➤ Kanal İstanbul'a ve yapılması planlanan diğer su yollarına ilişkin kanuni alt yapı oluşturulması, su yolu için kullanılacak Hazine ve özel idareye ait arazi ve arsaların, ilgili belediye ve özel idareler tarafından satılamaması ve başka bir maksat için kullanılamaması ve su yollarının düzenleme ortaklık payından karşılanması,

➤ Kentsel dönüşümü teşvik amacıyla, dönüşüm ve yenileme uygulamalarına muvafakat verilmesi kaydıyla, yapı ruhsatı ve kullanma izni olmayan yapılara, geçici olarak elektrik, su ve doğal gaz bağlantısı yapılması,

➤ Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bünyesinde, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Teşvik Fonu Kurulu tarafından belirlenen nakdi yardımlardan ve düzenli sosyal yardımlardan faydalanan kişilerin özel sektör işverenleri tarafından istihdam edilmesi halinde, 5510 sayılı Kanunun 82'nci maddesi uyarınca belirlenen prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigorta primlerinin işveren hisselerine ait tutarının tamamının 1 yıl süreyle Bakanlık tarafından karşılanması,

➤ İstanbul Avrupa Yakası Proje Alanları içerisinde yer alan mera, yaylak ve kışlak gibi orta mallarının vasıflarının, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca resen kaldırılması ve bu taşınmazların Hazine adına tescil edilmesi,

➤ Memur ve işçi sendika ve konfederasyonlarının şehit yakınları ve gazilere aynî ve nakdî yardımda bulunabilmesi, söz konusu yardımların kapsamı ve dağılımı konusunda ilgili mevzuatın dikkate alınması ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile koordinasyon kurulması,

➤ Üzerinde konaklama amaçlı turizm tesisleri yapılmak üzere kendilerine kamu arazisi tahsis edilen yatırımcılardan tahsil edilmesi gereken kira, irtifak hakkı, kesin tahsis, kullanma izni bedelleri, hasılat payları ve ecrimisillerin ödenmesinin 1 yıl süreyle ertelenmesi, ertelenen ödemelerin üç eşit taksitte 3 yıl içinde ödenmesi ve bu ödemelere herhangi bir zam ve faizin uygulanmaması,

➤ 4857 sayılı İş Kanununa tabi çalışanların yıllık izin bir bölümünün altı günden az olmamak üzere kalan kısmının tarafların anlaşması halinde beşe bölünebilmesi,

➤ 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununda düzenlenen sorumluluk sigortasının, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununda zorunlu mali sorumluluk sigortası olarak düzenlendiğinden, aynı konuda mükerrer düzenlemenin ortadan kaldırılması,

➤ Kayıt dışı ekonominin azaltılması ve kayıt dışı istihdamla ilgili denetimlerde etkinliğin ve kapasitenin artırılması amacıyla SGK’da görev yapan denetmen sayısı artırılarak, 1610 adet sosyal güvenlik denetmeni ve 1000 adet denetmen yardımcısı kadrosunun ihdas edilmesi,

➤ 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki genel sağlık sigortalılarının 25 yaşına kadar olan genel sağlık sigortası prim borçlarının silinmesi,

➤ Mali istihbarat birimlerinin veya diğer yetkili makamların (MASAK), yükümlüler nezdinde veya aracılığıyla yapılmaya teşebbüs edilen işlemlerin, işleme konu malvarlığının aklama veya terörün finansmanı suçu ile ilişkili olması halinde, yetkili makamlara intikal ettirmek üzere 7 işgünü süreyle işlemleri askıya almaya yetkili olması,

➤ Afet riski altındaki alanlarda riskli yapılar dışında kalan diğer yapılardan uygulama bütünlüğü açısından Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca gerekli görülenlerin, değerlendirme çalışmalarında yapının riskli olmadığı gözetilerek değerlendirilmesi ve 6306 sayılı Kanun hükümlerine tabi olması,

➤ Afet riski altındaki alanların dönüşümünde riskli alan ve rezerv yapı alanlarında her türlü imar ve yapılaşma işlemlerinin ancak iki yıl süreyle durdurulabilmesi ve gerekli hallerde de bu sürenin bir yıl daha uzatılabilmesi,

➤ Sermaye piyasalarında kurumsal yatırımcıların teşvik edilmesi amacıyla ülkemizde sunulan merkezi karşı taraf hizmetlerinin Avrupa Birliği sermaye piyasası otoritesi ESMA başta olmak üzere yabancı ülke sermaye piyasası otoriteleri tarafından kabul edilmesinin ve tanınmasının kolaylaştırılması ve kanuni altyapısının sağlamaştırılması,

➤ Terörizmin finansmanı suçuyla mücadelenin daha etkili yürütülebilmesi için ihtiyaç haline gelen şirket yönetimine kayyım tayini, iletişimin tespiti, dinlenmesi ve kayda alınması, gizli soruşturmacı görevlendirilmesi ve teknik araçlarla izleme tedbirlerinin de söz konusu suçla mücadelede uygulanacak araçlar olarak eklenmesi,

➤ Anayasa Mahkemesinin 22/10/2015 tarihli ve E.: 2015/1, K.: 2015/91 sayılı Kararı ve 3/12/2015 tarihli ve E.: 2015/101, K.: 2015/111 sayılı Kararı ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 11 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan murakıp ve uzman ibarelerinin 6223 sayılı Yetki Kanunu kapsamında bulunmadığından iptal edilmesi sonucu, iptal edilen düzenlemenin Kanunla düzenlenmesi, öngörülmektedir.

3. 1/689 ESAS NUMARALI KANUN TASARISI İLE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

Kanun Tasarısı ile; 15 bin polis memuru kadrosu ihdas edilmesi öngörülmektedir.

4. 2/393 ESAS NUMARALI KANUN TEKLİFİ İLE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

Kanun Teklifi ile; yasal olarak koşulları belirlenmiş olan muhtaçlık hâli kapsamında bulunan vatandaşlara bağlanan aylıkların artırılması ve muhtaçlık kapsamına giren kişilerin belirlenmesinde esas alınan hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı ölçütünün kaldırılması öngörülmektedir.

5. 2/403 ESAS NUMARALI KANUN TEKLİFİ İLE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

Kanun Teklifi ile; 65 yaşını doldurmuş muhtaç, güçsüz ve kimsesiz kişiler ile başkasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek şekilde engelli olan kişilere bağlanan aylığın miktarının artırılması ve bu aylık bağlanırken hane halkı gelirinin esas alınmayıp kendi gelirinin dikkate alınması öngörülmektedir.

6. 2/404 ESAS NUMARALI KANUN TEKLİFİ İLE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

Kanun Teklifi ile; 65 yaşını doldurmuş muhtaç, güçsüz ve kimsesiz kişiler ile başkasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek şekilde engelli olan kişilere aylık bağlanırken ve bakıma ihtiyacı olan engelliler ile 65 yaşını doldurmuş kişilere bakım hizmeti verilirken hane halkı gelirinin esas alınmayıp kendi gelirinin dikkate alınması öngörülmektedir.

7. 2/899 ESAS NUMARALI KANUN TEKLİFİ İLE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

Kanun Teklifi ile; 65 yaşını doldurmuş muhtaç ve 65 yaşını doldurma şartı aranmaksızın engellilere bağlanan muhtaçlık aylığının bağlanabilmesi için aranan gelir sınırının kaldırılması öngörülmektedir.

8. 2/922 ESAS NUMARALI KANUN TEKLİFİ İLE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

Kanun Teklifi ile; ilgili kanunlar uyarınca riskli alan olarak belirlenen yerlerde bulunan yapılardan yapı ruhsatı veya yapı kullanma izni bulunmayanlara, dönüşüm ve yenileme uygulamalarına muvafakat verilmesi şartıyla geçici olarak elektrik, su, kanalizasyon ve doğalgaz bağlantısı yapılabilmesi, 65 yaş üstü muhtaç kimselere aylık bağlanmasına ilişkin olarak yapılan hesaplamada, hane içinde kişi başına düşen ortalama gelir tutarı yerine aylık başvurusunda bulunan kişinin kendisi ile eşine ait gelir tutarının dikkate alınması, genel sağlık sigortalılarının yirmi beş yaşını doldurdukları güne kadar olan genel sağlık sigortası prim borçlarının silinmesi, 15 bin polis memuru ile toplam 2610 sosyal güvenlik denetmeni ve denetmen yardımcısı kadrosu ihdas edilmesi öngörülmektedir.

9. 2/923 ESAS NUMARALI KANUN TEKLİFİ İLE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

Kanun Teklifi ile; Şanlıurfa iline İstiklal Madalyası verilmesi, 65 yaş üstü muhtaç kimselere aylık bağlanmasına ilişkin olarak yapılan hesaplamada, hane içinde kişi başına düşen ortalama gelir tutarı yerine aylık başvurusunda bulunan kişinin kendisi ile eşine ait gelir tutarının dikkate alınması, genel sağlık sigortalılarının yirmi beş yaşını doldurdukları güne kadar olan genel sağlık sigortası prim borçlarının silinmesi, 15 bin polis memuru ile toplam 2610 sosyal güvenlik denetmeni ve denetmen yardımcısı kadrosu ihdas edilmesi öngörülmektedir.

10. KOMİSYONUMUZDA TASARININ GENELİ ÜZERİNDE YAPILAN GÖRÜŞMELER

10.1. Komisyon Üyelerinin Görüşleri

Komisyonumuzda Tasarı ve Tekliflerin geneli üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Yoksulluğun azaltılmasına yönelik insanca yaşama koşullarına imkân sağlayan sosyal politikaların yeniden gözden geçirilmesi gerektiği, sosyal politikalarda dünya genelinde eğilim daha çok nakdi yardımların yapılmasına yönelik geliştiği, özellikle gıda ve kömür gibi aynı yardımların adaletli ve hakkaniyetli bir şekilde dağıtılması ve yoksulluk yardımı programlarının aynı ve nakdi olmak üzere iki farklı şekilde ve dengeli bir şekilde yapılması gerektiği,

- 65 yaşını doldurmuş muhtaç, güçsüz ve kimsesiz kişilere verilen 217 TL'lik muhtaçlık ve başkasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek şekilde engelli olan kişilere verilen 489 TL'lik engelli aylığının günümüzün ekonomik gerçekleriyle örtüşmediği ve insanca bir yaşam standardı için yetersiz olduğu,

- Muhtaçlık aylığından faydalanacakların tespitinde uygulanan muhtaçlık hesaplamasında, hane içinde kişi başına düşen ortalama gelir tutarı yerine aylık başvurusunda bulunan kişinin kendisi ile eşinin gelir tutarının hesaplanmasının olumlu bir düzenleme olduğu, özellikle başkasının yakın bakım ve korumasına muhtaç bu kişilerin genellikle ailelerinin yanında yaşamak zorunda olduğu, hane içi ortalama gelir tespiti ile bu kişilerin genellikle muhtaçlık kapsamı dışında kaldığı, bu nedenle birçok vatandaşın muhtaçlık aylığı alabilmek amacıyla adrese dayalı nüfus kayıt sistemi dışında usulsüz olarak ikamet etmek zorunda kaldığı,

- Devlet eliyle yapılan sosyal yardım programlarından faydalanan vatandaşların nüfus, ikametgâh ve iletişim bilgilerinin gizli kalması gerektiği, sosyal devlet ilkesi gereği sağlanan yardımlardan faydalananların Anayasa ile güvence altına alındığı, bu kişilerin hiçbir maksatla açıklanmaması ve özellikle de muhtaçlık durumları dikkate alınarak istismara uğramalarının önüne geçilmesi gerektiği, bu kapsamda bu kişilerin bilgilerinin başka özel kurumlarla ve siyasi partilerle paylaşılmasının belli çerçevelerle sınırlandırılmasına yönelik kanuni düzenlemelerin yapılmasına ihtiyaç duyulduğu,

- Son yıllarda karayolları motorlu araçlar zorunlu mali sorumluluk sigortası poliçeleri ve primlerinin çok ciddi oranlarda artırıldığı, araç sahibi birçok vatandaşın yüksek poliçe ve primleri maliyetlerini karşılamakta zorlandığı, hükümetin yaptığı açıklamalar nedeniyle zorunlu mali sorumluluk sigortasının düşeceğine ilişkin kamuoyunda ciddi bir beklentinin oluştuğu, ancak Tasarı ile öngörülen düzenlemelere ilişkin olarak sigorta poliçe ve primlerinde ne kadarlık bir indirim sağlanacağına yönelik hazırlanmış bir düzenleyici etki analizinin bulunmadığı, sigorta düzenlemelerinin primlere ne kadar yansıtılmasının tam olarak bilinmediği, bu haliyle düzenlemenin vatandaşların beklentisini karşılamaktan uzak olduğu ve poliçe sahiplerini korumaktan daha çok, sigorta şirketlerinin zararlarını minimize etmeye yönelik olduğu,

- Türkiye’de sigorta sektörünün yaklaşık yüzde 70’inin yabancı sermayeli şirketlerin elinde olduğu, sigortacılık alanında faaliyet gösteren kamu sermayeli şirketlerin bu alanda etkin bir şekilde kullanılmadığı, sigortacılık piyasasında etkin denetleyici ve düzenleyici bir mekanizmaların oluşturulmasına yönelik kapsamlı bir yasal düzenlemenin yapılmasının daha doğru bir yaklaşım olacağı, sigorta şirketlerinin hizmet sunduğu ve poliçe kestiği alanların yalnızca karayolları motorlu araç zorunlu mali sorumluluk sigortasından oluşmadığı, şirketlerin kar ettiği sigorta alanlarından zarar ettiği alanları bilançolarında dengeleyebilecekleri,

- Sigortacılık hukukuna göre ödenmesi gereken manevi tazminatlarda öncelikle Türk Borçlar Kanununun uygulanması yerine Hazine Müsteşarlığınca hazırlanan Sigortacılık Genel Şartlarına göre hüküm verilmesinin nihai tüketicinin korunmasına yönelik olmayacağı, bunun ileride daha ciddi sorunlara yol açabileceği, sorumluluğun olmadığı durumlarda hâlihazırda tazminatın zaten olmayacağı,

- Gerek sigorta yaptıranlar gerekse de sigorta şirketleri arasında dengeli bir poliçe ve prim fiyatının belirlenmesi gerektiği, ölümlü kazalarda sorumluluk durumuna göre standart bir tazminat hesaplama yönteminin getirilmesinin gerektiği, aksi durumda sigorta şirketlerinin poliçelerden doğacak yükümlülüklerini hesaplamalardaki belirsizlikten kaynaklanan risk primlerini doğal olarak nihai tüketicilere yansıtmaları gerekeceği,

- Hükümetin açıkladığı büyük ve mega projelerin çoğunluğunun İstanbul ili ve çevresine yapılmasının planlandığı, hâlihazırda milli gelirden oldukça büyük bir pay alan İstanbul’a yatırım yapılması yerine milli gelirden daha az pay alan ve gelişime ihtiyaç duyan bölgelerin yatırım planlarında öncelikli olarak düşünülmesi gerektiği,

- Kanal İstanbul, 3. Köprü ve 3. Havalimanı projeleriyle İstanbul’un en son hazırlanan şehir planına göre koruma altına alınan Kuzey Ormanlarının imara açılmasının İstanbul’a ve çevresine çok ciddi zararlarının olacağı, yapılması öngörülen projelerle İstanbul’un son kalan yeşil alanlarının yok olmasına, devamlı olarak büyüyen şehrin iyice betonlaşmasına ve nitelikli yaşam koşullarında azalmaya neden olacağı, yapılan yatırımlarla birlikte büyük bir göç sorunu yaşayan İstanbul’un nüfusunun daha da artacağı,

- Kanal İstanbul projesi kapsamında yapılacak su yolu güzergahında yer alan meraların vasıflarının Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca resen kaldırılması ve bu taşınmazların Hazine adına tescil edilerek Anayasa ile korunması güvence altına alınmış olan meraların ortadan kaldırılmasının Anayasaya aykırı olduğu, Kanal İstanbul projesinin sorumluluğunun sadece Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca yürütülecek olmasının yanlış bir düzenleme olduğu, proje kapsamında özellikle Çevre ve Şehircilik Bakanlığının da aktif rol alması gerektiği,

- Kanal İstanbul projesinin Marmara Denizi, Karadeniz ve Ege Denizi'nin biyolojik yaşamını hidrobiyoloji ve çevresel etkileriyle birlikte bölgeyi hidrojeoloji açısından ciddi şekilde etkileyecek bir proje olduğu, doğal yaşam koşullarına ihtiyaç duyan bitkisel ve yaban hayvanlarının yaşam koşullarına olumsuz etkilerinin olabileceği, bu nedenle özellikle konusunda uzman bilim adamlarından oluşan bir heyetin konu hakkındaki bilimsel görüşüne başvurulmasının önemli olduğu, tarihi İstanbul yarımadasını doğal olmayan bir şekilde ada haline dönüştürecek projenin çevresel etkilerinin ve şehir planlarının yanı sıra ekonomik ve uluslararası etkilerine yönelik kapsamlı bir şekilde hazırlanacak raporlar ve analizlerle kamuoyuna anlatılması gerektiği,

- 5510 sayılı Kanun kapsamındaki genel sağlık sigortalılarının 25 yaşına kadar olan genel sağlık sigortası prim borçlarının silinmesinin önemli ve yerinde bir düzenleme olduğu, üniversite mezunu birçok gencin henüz iş bulamaması nedeniyle herhangi bir sosyal güvencesinin olmadığı, genel sağlık sigortası kapsamında bu kişilere gerek ailelerinin gerekse de kendilerinin karşılayamayacağı prim borçlarının tahakkuk ettirilmesinin sosyal devlet ve sosyal adalet ilkeleriyle bağdaşamayacağı, ancak öngörülen düzenlemenin hâlihazırda bu primlerini ödemiş olanların haklarını koruyacak şekilde yeniden gözden geçirilmesine ihtiyaç duyulduğu,

- Ülkemiz afet riski altında bulunmasına rağmen, mevcut yapıların büyük bir kısmının muhtemel afetlere karşı dayanıklı olmadığı, yapılaşmanın büyük bir kısmının da imar mevzuatına aykırı ve mühendislik hizmeti alınmadan inşa edildiği, özellikle afet riski altında veya kentsel dönüşüm ve gelişim alanlarında yer alan binalara, yapı ruhsatı verilmeden yapılan binalara elektrik ve su hizmetlerinin sunulmadığı, bunlara izin veren belediyelere cezai yaptırım uygulandığı, bu sorunun çözümü için belediyelere hâlihazırda verilmiş cezaların tahsilinin de kaldırılmasına yönelik çalışmalar yapılması gerektiği,

- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığınca belirlenen sosyal yardımlardan yararlanmakta olan kişileri istihdam eden işverenlere sigorta primi desteği verilmek suretiyle bu kişilerin iş hayatına kazandırılması ve istihdam edilmelerinin sosyal koruma ve istihdam arasındaki dengenin kurulmasında önemli olacağı, ancak sosyal korumada bulunanların uzun vadeli istihdam imkânları sağlayacak şekilde beceri ve meslek edinemelerinin sağlanması gerektiği, aksi takdirde kısa süreli ve konjonktürel işlerde geçici istihdamlarının sağlanmış olacağı, Devletin bu kişileri sürekli çalışma hayatının içerisinde ve sürdürülebilir bir şekilde, gerek sağlık gerek emeklilik gerek tüm sosyal haklarını çalışma hayatının içerisinden temin eden kişiler haline getirmekle mükellef olduğu,

- İşçi ve memur sendika ve konfederasyonlarına ilgili mevzuatına göre belirlenen şehit yakınları ve gazilere aynı ve nakdî yardımda bulunabilme imkânı sağlanmasına ilişkin hukuki altyapının oluşturulmasının önemli olduğu, ancak terör saldırılarında hayatını kaybeden güvenlik güçlerimiz ve yakınlarına sağlanacak aynı ve nakdi yardımlara benzer şekilde özellikle sendikaların doğrudan sorumlu olduğu çalışma hayatında iş kazaları neticesinde hayatını kaybedenlerin yakınlarına ve bu kazalar neticesinde sakat kalanlara da yardım yapılabilmesine imkân sağlayacak şekilde düzenlemenin genişletilmesi gerektiği,

- Merkezi takas kuruluşlarına yönelik yapılan düzenlemelerin Borsa İstanbul nezdinde bir para piyasasının oluşmasına neden olabileceği, para piyasalarının Merkez Bankasının himayesinde düzenlenmesi gerektiği, Sermaye Piyasası Kurulu nezdinde yeni bir piyasa oluşturmanın yönetsel ve yöntemsel bazı sorunlara yol açabileceği,

- Terörizmin finansmanı suçlarıyla etkin mücadele edilebilmesine yönelik uluslararası sözleşmelere göre iç mevzuatın tadil edilmesi yerine bu konuda kapsamlı düzenlemelerin yapılmasına ihtiyaç duyulduğu, özellikle son dönemde doğu illerimizde yaşanan terörle mücadelede, bu terör örgütlerinin finansmanının önlenmesine yönelik uluslararası kara para ağı şebekelerinin de ele alınmasına yönelik adımların atılması gerektiği, ayrıca 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanuna dercedilen düzenlemelerin 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda belirtilen katalog suçların içerisinde sayılmasının kanun yapma tekniği açısından daha doğru olacağı,

şeklindeki görüş, eleştiri ve öneriler dile getirilmiştir.

10.2. Teklif Sahipleri ve Hükümet Adına Yapılan Açıklamalar

Teklif Sahipleri ve Hükümet adına yapılan açıklamalarda ise;

- Başka bir evde veya ailesinin yanında bir gelir testi esnasında asgari ücretin 1/3'ünü aştığı varsayılan ve bu konuda bir tespitle karşı karşıya kalan, tahmini rakamı 60 binin üzerinde olan 65 yaşının üzerinde bulunanların aylıklarının kesildiği, öngörülen değişikliklerle aylık bağlanmasına ilişkin olarak yapılan muhtaçlık hesaplanmasında, hane içinde kişi başına düşen ortalama gelir tutarı yerine diğer bir ifadeyle o hanede bulunan insanların tümünün gelirlerinin tutarının yerine aylık başvurusunda bulunan kişinin kendisi ile eşinin gelir tutarı hesaplanarak muhtaç olup olmadığına karar verilmesinin amaçlandığı, ayrıca yaşlı aylığından yüzde 70 ve üzeri engelli aylığına geçişlere ilişkin olarak yapılan muhtaçlık hesaplamasında tüm engelli aylıklarında geçerli olan hane içerisinde kişi başına düşen ortalama aylık gelirin tutarının dikkate alınmasının sağlandığı,

- Muhtaçlık aylığı olarak verilen yaklaşık 217 TL'nin ve engelli aylığı olarak verilen 489 TL'nin Devletin bütçe imkânları ile sınırlı olarak ülke gerçekleriyle örtüşecek şekilde hesaplandığı, bu aylıkların artırılmasının gerektiği ancak buna ilişkin ayrılan bütçenin sınırlı olduğu, 2002 yılından bu yana muhtaçlık aylıklarında nominalde yüzde 800, reelde ise yüzde 130'luk bir artışın sağlandığı, ilerleyen dönemlerde muhtaçlık ve engelli aylıklarının artırılmasına yönelik çalışmaların da bu çerçevede yapılmaya devam edeceği,

- Sigortacılık sektöründe faaliyette bulunan şirketlerin zorunlu mali sorumluluk sigortası poliçelerinden dolayı son 10 yıldır sürekli zarar ettiği, 2011 yılında Yargıtay'ın verdiği İçtihadı Birleştirme Kararının ardından ölümle sonuçlanan kazalar nedeniyle mahkemelerde verilmesine hükmedilen tazminatların sigorta şirketlerini bugüne kadar yaklaşık 7 milyar TL'lik muallak bir zarara uğrattığı, şirketlerin trafik branşının zararını diğer branşların karları ile karşılayamaz hale geldiği,

- Sigorta şirketlerinin zorunlu mali sorumluluk sigortası poliçelerinin primlerinin hesaplanmasında hasar frekansı ve mortalite tabloları ile çeşitli risk faktörlerinin etkili olduğu istatistiksel hesaplamaların kullanıldığı, ancak tazminat taleplerinde 10 yıllık bir zaman aşımı süresi olduğu dikkate alındığında yıllık olarak belirlenen cari ortalama maliyetleri gelecek yıllarda birikimli olarak daha da artırdığı ve geçmişe yönelik öngörülemeyen zararların ortaya çıktığı, bu nedenle sigortacılık sektöründe oluşan belirsizlik durumunun trafik poliçelerinin primlerini artırdığı, Tasarı ile getirilen düzenlemelerle belirsizlik nedeniyle ortaya çıkan prim artışlarının önlenmesinin amaçlandığı, prim artışlarının bu doğrultuda artmaya devam etmesi durumunda sigortacılık sektöründe bir kayıt dışılığın da meydana gelmesinin muhtemel olduğu,

- Ölümlle sonuçlanan trafik kazalarında talep edilecek tazminat tutarının hesaplanmasında mortalite tablolarının dikkate alındığı, mortalite tablolarına göre ortalama yaş tahmine göre kişinin elde edebileceği gelir ve tüm kazanç kayıplarının karşılanması gerektiği, ancak bu hesaplama yöntemlerinin Türk Borçlar Hukukunda ve Sigortacılık mevzuatında esas alınan tablolara göre farklılaştığı, bunun doğal olarak mahkeme bilirkişinin ve sigortacılık eksperlerinin aynı zorunlu sigorta kapsamında ödenecek tazminatları farklı hesaplamasına neden olduğu, tazminat taleplerinin öncelikle sigorta şirketine başvurulmadan doğrudan yargı yoluyla giderilmesiyle tazminat tutarlarının yaklaşık yüzde 40 arttığı, ancak aradaki farkların avukatlık masraflarına gitmesi ve yargılamaların uzun sürmesi nedeniyle değer kaybına uğradığı için nihayetinde vatandaşların zararlı çıktığı,

- Su yoluna hukuki altyapı oluşturulması amacıyla İmar Kanununda yapılması öngörülen düzenlemenin sadece Kanal İstanbul ile ilgili olarak algılanmaması gerektiği, Atatürk ve Keban Barajları arasında, Fırat ve Kızılırmak Nehirleri gibi ulaşımına uygun debili nehirler arasında da su yolları açılmasını sağlayacak bir düzenleme olduğu, bu tanımın deniz araçlarıyla ulaşımı sağlayan papay kanalların su yolu olarak mevzuatımızda tanımlanmasından ibaret olduğu,

- Kanal İstanbul Projesinin çevreye ve denizlere olabilecek etkilerinin çeşitli boyutlarıyla ve derinlemesine araştırılmasına yönelik çalışmaların sürdürüldüğü, çalışmalar belirli bir düzeye geldiği zaman bunun her boyutuyla kamuoyunun da bilgisine sunulacağı, ilgili sivil toplum kuruluşları ve meslek odalarıyla yapılacak görüşmelerle her türlü tartışmanın da kamuoyunun bilgisi dâhilinde olacağı,

- Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının birçok ulaşım projesini hayata geçirirken mümkün olan en az maliyetle bunların yapılmasına gayret gösterdiği, yapılacak kamulaştırmalarda özellikle orta malı vasfı bulunan ve daha az değerli arazilerin istimlak edilmesi yönteminin tercih edildiği, değerli ve kullanılabilir yerleşim alanları, sanayi ve tarım arazileri yerine meralar ve otlakların bu yatırımlar için daha uygun alanlar olduğu, verimli tarım arazilerinden geçmek yerine daha az verimli otlaklardan, yaylak bölgelerden geçmek suretiyle gerek maliyetin azaltıldığı, gerekse de diğer arazilerin daha verimli kullanılmasına imkân sağlandığı,

- 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 184'üncü maddesinde imar mevzuatına aykırı olan yapı ruhsatı olmayan yapılara elektrik veya su bağlantısı yapılmasına müsaade eden kişilerin cezalandırılacağına hükme bağlandığı, söz konusu yapılarda fiilen ikamet edilmesine rağmen elektrik ve su gibi hizmetlerin verilemediği, kentsel dönüşümün teşvik edilmesi amacıyla dönüşüm ve yenileme uygulamalarına muvafakat verilmesi kaydıyla, yapı ruhsatı veya yapı kullanma izni bulunmayan yapılara geçici olarak elektrik, su ve doğal gaz bağlantısı yapılmasının hukuki altyapısının oluşturulduğu

- 5510 sayılı Kanun kapsamındaki genel sağlık sigortalılarının 25 yaşına kadar olan genel sağlık sigortası prim borçlarının silinmesiyle yaklaşık 3.2 milyon gencin yaklaşık 3.7 milyon TL'lik borç yükünün ortadan kaldırıldığı,

- Ulusal İstihdam Strateji kapsamında sosyal koruma ile istihdam arasındaki ilişkinin güçlendirilmesi amacıyla sosyal yardımlardan yararlanmakta olan kişileri istihdam eden işverenlerin, işveren sigorta priminin ilk önce bir yıl, Bakanlar Kurulu kararı olması durumunda iki yıl boyunca Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bütçesinden karşılanmasının sosyal korumada bulunanların iş hayatına ve çalışma hayatına kavuşabilmelerini temin edebilmek amacıyla hayata geçirilmesi planlanan bir teşvik olduğu,

- İşçi ve memur sendika ve konfederasyonların ilgili mevzuatına göre belirlenen şehit yakınları ve gazilere aynı ve nakdi yardımda bulunabilmesi imkânı sağlanmasına ilişkin talebin sendikalarından gelen bir talep üzerine yapıldığı, terörle mücadelede şehit düşenlerin yakınlarına ve gazilere hem aynı hem de nakdi birtakım yardımların yapılabilmesi konusunda sendikaların, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığıyla koordineli bir şekilde çalışarak gerekli desteği sağlayacakları, iş kazaları neticesinde hayatını kaybeden ve sakat kalanlara yönelik sendika ve konfederasyonlardan herhangi bir talebin gelmediği, ancak böyle bir talebin gelmesi durumunda Hükümet olarak gerekli düzenlemelerin yapılmasında gerekli kolaylığın sağlanabileceği,

- Sermaye piyasası araçlarının ihracının yapılabilmesi için kimi uluslararası piyasalarda referans kaynağının oluşturulması gerektiği, merkezi karşı taraf hizmetlerinin Avrupa Birliği sermaye piyasası otoritesi ESMA başta olmak üzere yabancı ülke sermaye piyasası otoriteleri tarafından kabul ve tanınmasının kolaylaştırılması ve kanuni altyapısının sağlamaştırılmasına ihtiyaç duyulduğu, merkezi karşı taraf hizmeti ile ilgili takas kuruluşu tarafından alınan teminatların mülkiyetinin takas kuruluşuna geçeceği hükme bağlanarak söz konusu teminatların temerrüt yönetiminde kullanılmasında mülkiyetin naklinden kaynaklı doğabilecek tartışmaların engellenmesinin amaçlandığı, Merkezi takas kuruluşlarının temerrüt yönetimine tahsis edecekleri sermaye ve sermaye benzeri kaynakları temin etmelerine imkân sağlandığı, bu çerçevede büyük ölçüde faizin bir araç olarak kullanılacağı, ayrıca merkezi karşı taraf kuruluşlarının gösterilen teminatların karşılığında ihtiyaç duyulması durumunda Merkez Bankasından likidite de kullanılabileceği,

- Ülkemizin taraf olduğu 198 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanması, Araştırılması, El Konulması, Müsaderesi ve Terörizmin Finansmanına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesinde terörizmin finansmanı suçunun soruşturulmasını kolaylaştıracak özel soruşturma tekniklerinin kullanılabilmesi için yasal ve gerekli diğer tedbirlerin alınmasının amaçlandığı, bu kapsamda yapılan düzenlemenin her türlü terörist faaliyetin finansmanı ile mücadelede uygulanabileceği, konunun özellikle 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanunda düzenlenmesinin amacının terörizmin finansmanı hususunda konu bütünlüğünün sağlanması olduğu,

ifade edilmiştir.

11. KOMİSYONUN MADDELER HAKKINDA KARARI

Tasarı ve Teklifler üzerindeki görüşmeler ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek Alt Komisyon metni esas alınmak suretiyle maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Alt Komisyon metni aşağıdaki değişiklikler yapılmak suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 1

Alt komisyon metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 2, 3, 4 ve 5

Alt komisyon metninin çerçeve 2, 3, 4 ve 5 inci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 6

Alt komisyon metninin çerçeve 6 ncı maddesi; zorunlu trafik sigortası uyuşmazlıklarının daha hızlı çözülmesi için zarar görenin öncelikli olarak ilgili sigorta kuruluşuna başvurması, sorunun çözülemediği hallerde dava açması ya da sigortacılık mevzuatı uyarınca tahkime başvurmasına imkân sağlayacak şekilde değiştirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 7, 8, 9 ve 10

Alt komisyon metninin çerçeve 7, 8, 9 ve 10 uncu maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 11

Alt komisyon metninin çerçeve 11 inci maddesi; yenileme alanı olarak belirlenen alanlarda bulunan yapılardan yapı ruhsatı veya yapı kullanma izni bulunmayan yapılara, dönüşüm ve yenileme uygulamalarına muvafakat verilmesi koşuluyla, geçici olarak elektrik, su ve doğal gaz bağlantısı yapılmasının ilgili idarelerce verilecek abonelik hizmetini de kapsayacak şekilde değiştirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 12

Alt komisyon metninin çerçeve 12 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 13

3713 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesi kapsamında yapılacak atamalarda 2015 yılı sonuna kadar faydalanılan kadro kısıtı olmaması gibi imkânlardan 2018 yılı sonuna kadar faydalanılması ve karşılaşılabilecek sorunların en aza indirilmesini sağlayacak bir düzenlemenin metne yeni çerçeve 13 üncü madde olarak eklenmesi suretiyle kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 14 ve 15

Alt komisyon metninin çerçeve 13 ve 14 üncü maddeleri; sırasıyla yeni çerçeve 14 ve 15 inci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 16

Alt komisyon metninin çerçeve 15 inci maddesi; anlama açıklık kazandırılması ve mükelleflerin ilave yük altında kalmamaları amacıyla 4706 sayılı Kanuna eklenen geçici 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “zam ve faiz” ibarelerinin “zam veya faiz” olarak, üçüncü fıkrasının üçüncü cümlesinde sehven “başvurmaları” şeklinde yazılan ibarenin de “başvurmamaları” şeklinde değiştirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 17

Alt komisyon metninin çerçeve 16 ncı maddesi; 4857 sayılı İş Kanununun 56 ncı maddesi kapsamında kullanılacak yıllık izin bir bölümünün on günden az olmamak üzere kalan kısmının tarafların anlaşması durumunda bölümler halinde esnek olarak kullanılabilmesine imkân sağlayacak şekilde değiştirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 18, 19, 20, 21, 22 ve 23

Alt komisyon metninin çerçeve 17, 18, 19, 20, 21 ve 22 nci maddeleri; sırasıyla yeni çerçeve 18, 19, 20, 21, 22 ve 23 üncü maddeler olarak ve 18 inci maddeye ekli listeler 19 uncu maddeye ekli listeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 24

6306 sayılı Kanun uyarınca riskli yapının tapu kaydında bulunan intifa hakkı, ipotek ve haciz gibi şerhlerin riskli yapı yıkıldıktan sonra hisseler üzerinde devam etmemesine, riskli alanlar ve rezerv yapı alanlarında, uygulama yapılan etap veya ada bazında maliklerin 2/3 çoğunluğu ile karar alınması ve 1/3'lük kısımda kalanların hisselerinin anlaşan diğer maliklere satılabilmesine, anlaşan diğer malikler satın almaz ise bu payların Bakanlıkça satın alınmasına ve Bakanlık, TOKİ veya İdarenin Kanun uyarınca yapılacak işlemler için de mirasçılık belgesi çıkartmaya, kayıym tayin ettirmeye veya tapuda kayıtlı son malike göre işlem yapmaya yetkili olmasına imkân sağlayan bir düzenlemenin Tasarıya yeni çerçeve 24 üncü madde olarak eklenmesi suretiyle kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 25

6306 sayılı Kanun kapsamındaki alanlarda gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerince uygulamada bulunulması halinde, kullanım maksadı değişiklikleri ile yapı alanındaki artışlar için hesaplanan harç ve ücret farklarının alınmasına imkân sağlayan bir düzenlemenin Tasarıya yeni çerçeve 25 inci madde olarak eklenmesi suretiyle kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 26

- Son dönemde yaşanan terör ve şiddet olay ve eylemleri sebebiyle kamu düzeni ve güvenliğinin olağan hayatı durduracak veya kesintiye uğratacak şekilde bozulduğu yerlerde, planlama veya altyapı hizmetlerinin yetersiz olması veya imar mevzuatına aykırı yapılaşmanın bulunması veya altyapı veya üstyapıda hasar meydana gelmiş olması sebeplerinden birinin veya bir kaçının bir arada bulunduğu alanlar ile toplam yapı sayısının en az % 65'i imar mevzuatına aykırı olan veya yapı ruhsatı alınmaksızın inşa edilmiş olmakla birlikte sonradan yapı ve iskân ruhsatı alan yapılardan oluşan alanların Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca riskli alan olarak belirlenebilmesine;

- Bu alanlardaki uygulamaların önem ve aciliyeti gözeticiler, yürütülecek uygulamaların hızlı ve kesintiye uğramadan yürütülmesi amacıyla riskli alan kararına karşı, kararın Resmî Gazete’de yayımlandığı tarihten itibaren dava açılabilmesi ve uygulama işlemleri üzerine uygulama işlemi ile birlikte riskli alan kararına karşı dava açılmaması ve tesis edilen diğer idari işlemlere karşı yürütmenin durdurulması ve ihtiyati tedbirin talep edilememesine;

ilişkin bir düzenlemenin Tasarıya yeni çerçeve 26 ncı madde olarak eklenmesi suretiyle kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 27, 28, 29 ve 30

Alt komisyon metninin çerçeve 23, 24, 25 ve 26 ncı maddeleri; sırasıyla yeni çerçeve 27, 28, 29 ve 30 uncu maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Çerçeve Madde 31

Alt komisyon metninin çerçeve 27 nci maddesi; Anayasa Mahkemesinin 22/10/2015 tarihli ve E.: 2015/1, K.: 2015/91 sayılı Kararı ve 3/12/2015 tarihli ve E.: 2015/101, K.: 2015/111 sayılı Kararı ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 11 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan murakıp, uzman ve kurul üyesi ibarelerinin 6223 sayılı Yetki Kanunu kapsamında bulunmadığından iptal edilmesi nedeniyle iptal edilen düzenlemenin iptal kararlarından önceki durumu muhafaza edecek şekilde yeniden düzenlenmesi suretiyle yeni çerçeve 31 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 32 ve 33

Alt komisyon metninin yürürlük ve yürütme maddeleri olan 28 ve 29 uncu maddeleri; sırasıyla 32 ve 33 üncü maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

12. ÖZEL SÖZCÜLER

İçtüzüğün 45 inci maddesi uyarınca Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere Adana Milletvekili Mehmet Şükrü ERDİNÇ, Aydın Milletvekili Mustafa SAVAŞ, Eskişehir Milletvekili Emine Nur GÜNAY, İstanbul Milletvekili Şirin ÜNAL, Kocaeli Milletvekili Sami ÇAKIR ve Sivas Milletvekili Mehmet Habib SOLUK özel sözcüler olarak seçilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Süreyya Sadi Bilgiç</i>	<i>İbrahim Mustafa Turhan</i>	<i>Mehmet Şükrü Erdinç</i>
Isparta	İzmir	Adana
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Kâtip	Üye	Üye
<i>Emine Nur Günay</i>	<i>Bülent Kuşoğlu</i>	<i>İbrahim Aydın</i>
Eskişehir	Ankara	Antalya
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhi)	
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Günal</i>	<i>Mustafa Savaş</i>	<i>Şahap Kavcıoğlu</i>
Antalya	Aydın	Bayburt
(Muhalefet şerhi ektedir)	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
<i>Lale Karabıyık</i>	<i>Nimetullah Erdoğan</i>	<i>Ejder Açıkkapı</i>
Bursa	Diyarbakır	Elazığ
(Muhalefet şerhi eklidir)	(Muhalefet şerhimiz eklidir)	

Üye <i>İbrahim Aydemir</i> Erzurum	Üye <i>Utku Çakırözer</i> Eskişehir (Muhalefet şerhim eklidir)	Üye <i>Abdullah Nejat Koçer</i> Gaziantep
Üye <i>Cemal Öztürk</i> Giresun	Üye <i>Mehmet Bekaroğlu</i> İstanbul (Muhalefet şerhim eklidir)	Üye <i>Aykut Erdoğan</i> İstanbul (Muhalefet şerhim eklidir)
Üye <i>Erkan Kandemir</i> İstanbul	Üye <i>Garo Paylan</i> İstanbul (Muhalefet şerhim eklidir)	Üye <i>Bihlun Tamaylıgil</i> İstanbul (Muhalefet şerhi ektedir)
Üye <i>Şirin Ünal</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Musa Çam</i> İzmir (Muhalefet şerhim eklidir)	Üye <i>Hamza Dağ</i> İzmir
Üye <i>Zekeriya Temizel</i> İzmir (Muhalefet şerhim eklidir)	Üye <i>Yusuf Selahattin Beyribey</i> Kars	Üye <i>Mikail Arslan</i> Kırşehir
Üye <i>Sami Çakar</i> Kocaeli (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Ahmet Yıldırım</i> Muş (Muhalefet şerhim eklidir)	Üye <i>Ebubekir Gizligider</i> Nevşehir
Üye <i>Alpaslan Kavakhoğlu</i> Niğde	Üye <i>Hikmet Ayar</i> Rize	Üye <i>Erhan Usta</i> Samsun (Muhalefet şerhim eklidir)
Üye <i>Mehmet Habib Soluk</i> Sivas (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Mehmet Ali Cevheri</i> Şanlıurfa	Üye <i>Yusuf Beyazıt</i> Tokat
Üye <i>Kadim Durmaz</i> Tokat (Muhalefet şerhim eklidir)	Üye <i>Salih Cora</i> Trabzon	Üye <i>Faruk Çaturoğlu</i> Zonguldak

MUHALEFET ŞERHİ

Cumhuriyet Halk Partisi Plan ve Bütçe Komisyonu olarak “torba kanun” eleştirisi yapmayı artık utanç verici bulmaya başladık. Ancak, AKP İktidarı umursamıyor olacak ki, söz verilmesine ve seçim sonrası Hükümet kurulumu henüz 5 ay tamamlanmamış olmasına rağmen 5’inci torba kanun tasarısını TBMM’ne sevk etmiş ve Plan ve Bütçe Komisyonu’ndan çıkarmış bulunuyor.

Üstelik yine,

- Kanun teklifleri ve tasarıları birbirlerine karıştırılarak,
- Gerekli maddelerde etkinlik analizleri yapılmadan,
- Yeterince ilgili meslek kuruluşu ve sivil toplum kuruluşu görüşü alınmadan,
- Gerekçeler yine yetersiz bir şekilde yazılmış olarak,
- İlgili komisyonların görüşleri alınmadan...

Aslında en az 5 farklı komisyon tarafından ele alınması gereken kanun tasarısı Plan ve Bütçe Komisyonu’na geldiğinde 26 madde iken madde ihdaslarının etkisi ve teklifle gelen bir maddenin eklenmesiyle 33 maddeye çıkmıştır. Tasarıyla getirilmek istenen hükümler yukarıda açıklandığı üzere ne konunun uzmanlarınca, ne taraflarca, ne de milletvekillerince yeterince değerlendirilebilmiştir. Bir günlük bir alt komisyon çalışması ile tasarının yarıya yakın maddeleri görüşülmeden rapora bağlanmış, dolayısı ile yetersiz kalmıştır. Genel Kurul’da da çok muhtemelen temel kanun olarak görüşmeye alınacağı için yine gerekli değerlendirmeler eksik yapılarak veya haklı olarak yapılan değerlendirmeler dikkate alınmaksızın yasalaşacaktır.

TBMM yasa yaparken dikkat edilmesi gereken önemli bir husus; bu yasanın niçin çıkarıldığıının, amacın ne olduğunun net bir şekilde gerekçelendirilmesidir. Bu tasarıda gerekçeler gerektiği gibi açık bir şekilde yazılmamıştır. Ayrıca; yangından mal kaçırma psikolojisi ile hareket edildiğinden ne alt komisyonda ne de komisyonda gerekçeleri tartışacak yeteri kadar zaman olmuştur. Dolayısıyla yurttaşlarımız; bu yasanın kendileri için ne anlama geldiğini tam olarak öğrenemeyeceklerdir. Ayrıca adalet dağıtmak konumunda olan mahkemeler için de yasa koyucunun bu yasayı çıkarmakla ne amaçladığı hususu açık değildir. Bu durum da adaletin yerine getirilmesini zorlaştıracaktır.

Bazı torba kanun maddelerinin yönetmelik hatta bakan onayı ile çözülmesi gereken konular olduğu da gözden kaçmamaktadır.

Bu durumda neden torba kanun yöntemini benimsemekte ısrar edildiği merak konusudur ve değerlendirmeye muhtaçtır.

Son yıllarda AKP Hükümetlerinin çok aşırı bir şekilde artan torba kanun çıkarma gayretleri her şeyden önce ülkenin yönetilememesinin bir sonucudur.

Torba yasa ısrarı, acı fakat seçilmişlerin, bilgisizlikleri, devlet yönetme konusundaki beceriksizlikleri ve bireysel tecrübesizlikleri nedeniyle atanmışların elinde oyuncak olmalarının da bir göstergesidir.

AKP, sürekli olarak vesayetle mücadele ettiğini, vesayet sistemine son verdiğini iddia etmektedir. Ne var ki, torba yasa ısrarında görüldüğü gibi AKP, bürokrasinin dayatmalarının dışına çıkamamaktadır. Komisyonun AKP’li üyeleri, bürokrasiden gelen metinlerin noktasına virgülüne dokunmadan çıkarmalarının yanı sıra, muhalefetin iktidar için de makul ve mantıklı olan tekliflerini bile geri çevirmektedirler.

Torba yasa ile yangından mal kaçırma şeklinde getirilen bazı yasa maddeleri açıkça ortaya koyuyor ki, bu düzenlemeler, aynı zamanda kimi iktidar mensuplarının rant organizasyonlarının bir aracı olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu torba kanununun da bazı maddeleri de belli kişilere veya kuruluşlara rant kapısı aralamayı hedefleyen düzenlemelerdir.

Rant ekonomisi, özellikle kent rantları; rant alanları oluşturarak bazı partililerin ve taraftarların istifadesine sunmak, bu konuda kural tanımamak AKP İktidarlarının 14 yıldır ekonomik ve siyasi pratiği haline gelmiştir. Rant ve kolay kazançlar oluşturmak adına hukuk, hak, anayasa, yasa yapma tekniği, çevre, doğa, gelecek, milli-manevi değerler, ahlak veya insan... Hiçbir değer tanımayan AKP İktidarı, bu tasarıda ki “**Kanal İstanbul**” ve “**Sur’u Toledo’ya çevirmek**” projeleri ile ilgili maddeleri getirerek yine hak, hukuk, Anayasa, çevre konularını tam anlamıyla askıya almıştır. Her iki projenin de büyük haksızlıklara neden olacağı ve Türkiye’yi uluslararası toplum nezdinde zor duruma düşüreceği endişesini taşımaktayız. Özellikle Sur ile ilgili düzenlemeler çok açık olarak Anayasa ve genel hukuk prensiplerine aykırı hususlar içermektedir. Sur ile ilgili düzenlemeler son anda Komisyona sunulmuş ve tartışma/görüşme imkânı olmadan genel kurula getirilmektedir.

Milli ve manevi değerlerimizi siyaset için kullanmanın bir örneği de Şanlıurfa için önerilen İstiklal Madalyası maddesidir. Anadolu’nun ortasındaki birkaç ilimiz dışında tüm illerimiz işgal edilmiş ve tüm illerimizin halkı, Kurtuluş mücadelesine katılmıştır. Şimdi yapılması gereken o İstiklal mücadelesine katılanların torunlarına iş, aş ve huzur vermek, bu insanlara insan gibi yaşama ortamı hazırlamak, bu amaçla gerçek anlamda ekonomik yatırımlar yapmaktır.

Kurtuluş mücadelesine katılmış Anadolu’nun hangi kenti için İstiklal madalyasını hak etmiyor denebilir ki? Ancak AKP, bu gerçeği de ters-yüz etmiş ve tarafımızdan Ankara’nın Polatlı ve Eskişehir’in İnönü ilçeleri gibi madalyayı sonuna kadar hak eden iki kent için verdiğimiz İstiklal madalyası önergesini red etmiştir.

Karayolları zorunlu trafik sigortası konusunda halkın ve esnafın haklı taleplerini duymak zorunda kalan AKP iktidarı bu konuyu da istismar etmiş ve halka ve esnafa çözüm getirmek yerine sigorta şirketlerinin bazı sorunlarını bu fırsatla çözüme yoluna gitmiştir. İlgili Bakan ve AKP sözcüleri, bu maddeleri getirmekteki amacı, sigorta ücretlerinin çok artması ve özellikle

şoför esnafı tarafından şikayet konusu yapılması olarak açıklanmış ama bu düzenlemelerin bu haliyle Poliçeleri ucuzlatmayacağı yine kendileri tarafından ifade edilmiştir. Evet, bu düzenleme ile poliçeler ucuzlamayacak ama sözleşmenin tarafı olmayan kaza mağduru üçüncü şahıslar ciddi bir şekilde mağdur olacaktır.

Sosyal güvenlik ve sosyal yardım alanında getirilen maddeler ise bu alandaki sorunları ve talepleri karşılamaktan çok uzaktır. İsrarlarımıza rağmen bütüncül bir yaklaşımla ele alınmayan konular yakın zamanlarda yeniden ele alınmak zorunda kalacaktır.

Sermaye piyasası konusunda getirilen madde teklifleri de her ne kadar AB gereği olarak takdim edilmiş iseler de gerçekte AKP'nin ekonomi politikaları sonucu sıkışan TL, likidite ve sıcak paraya ihtiyacının bir sonucudur.

Aynı şekilde kara paranın aklanmasını önleme ve terörizmin finansmanı konusundaki maddelerde AB kriterlerine uyum olarak takdim edilmiş ancak zamanlaması için makul bir açıklama yapılmamıştır.

Bazı maddeler Hakkında Eleştirilerimiz:

MADDE 1: Şanlıurfa düşman işgaline uğramış her ilimiz gibi İstiklal madalyasını hak eden bir ilimizdir. Şimdiye kadar Kahramanmaraş ve Gaziantep illeri ile İnebolu ilçesi İstiklal madalyası alabilmiştir. Bunlardan Kahramanmaraş 1925 yılında, İnebolu ise 1924 yılında İstiklal madalyası ile ödüllendirilmişken AKP İktidarının yıllar sonra bu konuları siyasi mülahazalarla tekrar gündeme taşınması sonucu Gaziantep 2008 yılında, şimdi de Şanlıurfa İstiklal madalyası ile mükafatlandırılmaktadır.

Konu gündeme geldiğinde TBMM'de ve kamuoyunda Şanlıurfa'nın İstiklal madalyası almayı hak etmediğini iddia edecek hiç kimsenin olduğunu sanmıyoruz. Ancak, gündeme getirildiğinde aynı şekilde birçok şehrimizin de İstiklal madalyası almayı hak etmediğini iddia edecek kimse olacağını da sanmıyoruz.

Bu halisane düşüncemize rağmen Plan ve Bütçe Komisyonu'nda tersini yaşadık ve Kurtuluş Savaşının çok önemli 2 kenti; Sakarya Savaşı'nın yapıldığı Polatlı ve İnönü Savaşlarının yapıldığı İnönü şehirleri için verilen İstiklal madalyası teklifimiz, iktidar partisi AKP'nin Komisyon üyelerinin oy çokluğu ile reddedildi. Anlayamadığımız ve anlatılması mümkün olmayan mantık budur. Bu konunun tek izahı iktidar partisi AKP'nin dini, milli ve manevi değerlerin istismarı konusunda sınır tanımadığıdır.

Şanlıurfa hak ettiği İstiklal madalyası yan ısıra işsizi, esnafı, çiftçisi, işçisi ile o madalyanın gerçek sahibi şehit ve gazilerin torunlarının sorunları giderilerek te mükafatlandırılmalıdır. Açık sözlü bir AKP'li milletvekilinin Komisyonunda açıkladığı gibi, birçok yatırım vaadi ve yapılması gereken yatırım zamanı geçtiği halde gerçekleşmeden beklemektedir. Başbakan'ın Şanlıurfa ziyaretinde vereceği müjde, İstiklal madalyası ile birlikte bu yatırımların gerçekleştirilmesi ve yeni yatırımların yapılacağı sözü olmalıdır.

MADDE 2 ve 3: Anayasamıza göre bir sosyal devlet olan Türkiye Cumhuriyeti 1974 yılından beri hak eden vatandaşlarına 65 yaş aylığı bağlamaktadır. 2'inci madde de yapılan değişiklikle muhtaçlık hesaplamasında, hane içinde kişi başına düşen ortalama gelir tutarı yerine aylık başvurusunda bulunan kişinin kendinin ve eşinin gelir tutarının esas alınması suretiyle muhtaç

olup olmadığına karar verilmesi esası getirilmektedir. 3'üncü madde de ise engelli aylıklarına ilişkin muhtaçlık hesaplamasında tam tersine hane içerisinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarının tespitinde esas alınmaktadır. Ayrıca 1632 olan gösterge rakamı da 2332'ye yükseltilmektedir.

Sosyal yardım ve sosyal hizmetlerde, muhtaçlık, yoksulluk, iş durumu gibi ortak bir kriterle göre yardım yapılması ve gelir testi (means-test) esastır. Bizim sistemimizde sosyal yardım ve hizmetlere ilişkin olarak sağlıklı bir gelir testi yapılmadığı ve hedeflenmediği için mükerrer yardım alan veya alması gerekirken alamayanların sayısı oldukça fazladır. Bu madde değişiklikleri ile getirilmek istenen farklı kriterlerin sebebi izah edilememiştir. Özellikle gösterge rakamının 1632'den 2332'ye çıkması durumunda aylıklarda bir artış olmayacağını anlamak da mümkün değildir ve zaten iktidarda konuyu izah edememiştir.

Verilen bilgilere göre halihazırda 601.793 kişi ayda 217 lira 48 kuruş yaşlılık aylığı, 605.394 kişi de engel derecesine göre 326 lira 59 kuruş ve 489 lira 88 kuruş engelli aylığı almaktadır. Bunların 100 bini hem yüzde 70 engelli aylığı hem de 65 yaş aylığı almaktadırlar. Dolayısı ile bu duruma engel olmamak amacıyla engelli aylığı için ve yaşlılık aylığı için farklı kriterler uygulanmaktadır. Ancak kanaatimizce farklı kriterlerin uygulanması için bunlar yeterli gerekçeler değildir. Türk sosyal yardım ve hizmet sistemi acil bir reforma ihtiyaç duymaktadır. Öncelikle engellilerle ilgili de aynı kriterler getirilmelidir. Ayrıca; TC vatandaşları bu ülkenin eşit yurttaşlarıdır ve her şeyden önce özgür bireylerdir. Devletin görevi, bu insanların engellerini kaldırmak, kendi kendilerine yeter duruma getirmek ve muhtaç olmadan yaşamlarını sürdürmelerini sağlamaktır. O halde bu insanlara devletin katkısı, yardım değil hak esprisi içinde olmalı ve gelir durumları hesaplanırken aile bireylerini geliri hesaba katılmamalıdır. Doğru düzenleme; hem 65 yaşını doldurmuş olanlar hem de tüm engelliler için gelir testinde sadece bireylerin kendi geliri dikkate alınmalıdır. Öte yandan; kişi başına geliri asgari ücretin 1/3'ünün altında olanlara maaş bağlanması gerçeklikle bağdaşmamaktadır. Yalnız yaşayan, 65 yaşını doldurmuş bir insan; kendi geliri olan asgari ücretin 1/3 433,33 TL ve yaşlılık maaşı olarak bağlanan 217 TL ile nasıl geçineceği sorusu ortada durmaktadır. Bu durum, yani bu ülkede bir yaşlı insanı 650 TL ile bir ay yaşamaya mahkûm etmek, hükümet için en büyük ayıplardan birdir.

Diğer taraftan AKP açıkladığı sosyal yardım ve hizmetlerde mükerrerlik yokmuş gibi yapılan yardım rakamlarını abartılı olarak bildirmektedir. Yetkililerin yaptığı açıklamalar bunu ispatlamaktadır.

MADDE 4 ve 5: Karayolları zorunlu mali sorumluluk sigortası konusunda özellikle şoför esnafının haklı yüksek bedelli poliçe şikayetleri ile TBMM gündemine gelen sorun öncelikle şoför esnafının sorunlarının giderilmesini hedeflemek durumunda iken konu Plan ve Bütçe Komisyonu'nda sigorta şirketlerinin sorunlarının çözümüne dönüşmüştür. Sigorta şirketleri 10 yıldır süren teknik zararlarının geçen yıl bilanço zararına dönüştüğünü öne sürerek tazminatlarla ilgili hükümlerde daha dar ve yoruma yer vermeyecek düzenlemelere gidilmesini talep etmişler ve bu şartla poliçelerde indirimle gidebileceklerini belirtmişlerdir. Bu amaçla sigorta kapsamındaki tazminatlara uygulanacak kurallar öncelikle Hazine Müsteşarlığı tarafından belirlenecek özel esaslara, sonra Borçlar Kanunu hükümlerine tabi kılınmıştır. Hukukun genel normlarına aykırı bu durumu kabul etmek mümkün değildir.

Özellikle 5'inci maddenin aşağıdaki bentlerinin adil ve hukuka uygun olmadığı kanaatindeyiz;

“h) İlgililerin, sigortalının sorumluluk riski kapsamında olmayan tazminat talepleri,

i) Bu Kanun çerçevesinde hazırlanan zorunlu mali sorumluluk sigortası genel şartları ve ekleri ile tanımlanan teminat içeriği dışında kalan talepler.”

h şıkkının başlıkla çeliştiği ve mükerrerlik teşkil ettiği, i şıkkının ise teminat konusunu kanunla belirlemekten çıkarıp Hazine Müsteşarlığı'nın yetkisine bıraktığı açıktır.

Bu vesile ile aynı il sınırları içerisinde poliçelerin standart fiyatlandırması nedeni ile ortaya çıkan şoför esnafı şikayetleri de dikkate alınmamıştır. Yani örneğin; Ankara'nın merkezindeki bir taksi ile Polatlı ilçesindeki bir taksinin poliçeleri farklı riskler taşıdığı halde aynı tutulmaya devam edilmiştir.

Bu düzenleme, şoför esnafının derdine çare olmayacak ama kazalarda mağdur olan üçüncü şahısların ciddi bir şekilde mağdur olmasına neden olacaktır. Çünkü bu düzenleme; sigorta şirketlerinin kazalarda mağdur olan şahıslara ödemekte oldukları tazminatları sınırlamaktadır:

Yine aynı şekilde UND'nin (Uluslararası Nakliyeciler Derneği) yurt içi ve yurt dışı için mükerrer fiyatlandırma yapıldığı konusundaki haklı talepleri de dikkate alınmamıştır.

MADDE 8-9-10 ve 14: Bu maddeler Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'na yapılacağı anlaşılan veya tahmin ettiğimiz “Kanal İstanbul” projesine ilişkindir. “Kanal İstanbul”, yetkililerin Komisyondaki ifadelerine göre 13 milyar dolarlık maliyeti olabilecek, 25 metre derinliği, 470 metre eni, 45-50 km uzunluğu olan bir projedir. 4 milyon m²'si mera olmak üzere 360 milyon metre² alanın kapsama alınması ve kamulaştırılması gerekecektir. Yine yetkililerin ifadelerine göre Marmara Denizi'nin ölmesi, doğanın dengesinin bozulması, Karadeniz'de canlı yaşam koşullarının değişmesi mümkün olabilecektir. Dolayısı ile konu salt iç hukuku değil uluslararası bir boyuttadır. Dolayısı ile de böyle bölük-pörçük ne amaçla geldiği belli olmayan düzenlemeler yerine dört başı mamur bir hukuki düzenleme ile TBMM gündemine getirilmesi, projenin öncelikle hem çevre, hem hukuk hem de ekonomik boyutu ile araştırılması gereklidir. Belki maliyeti ve doğuracağı etkiler dolayısı ile bir referandum konusu dahi olması gerekebilecektir.

Durum bu noktada iken bu maddelerin projelendirmenin çok öncesinden getirilerek bütünlüğün kaçırılması çok önemli, hayati yanlışlıklara sebep olabilecektir. Doğrusu projenin çevresel etkiler, ekonomik etki analizi, uluslararası boyutu da dahil olmak üzere hukuki analizi yapılarak, bir bütüncül proje olarak sunulmasıdır.

Su Yolu bir coğrafik oluşumdur, İmar kanununa “su yolu” yazılarak imal edilecek bir tanım (miş) gibi davranılamaz. .. Bu bilime ve ahlaka aykırıdır. AKP; COĞRAFYAYI RED EDEN – YARIŞAN – EVRENİ BEN DAHA İYİ BİLİRİM EDASINDAN VAZ GEÇMELİDİR.

Türk Boğazlar sistemini dünyadaki diğer kanallardan ayıran ve de yerkürede sadece ama sadece bize has olan coğrafik özelliklerdedir.

Cemal Saydam Hoca bir deniz bilimci, Marmara Denizinin altyapısını haritalamış bilim insanı, çevre mühendisi.

Prof. Dr. Cemal Saydam'ın tespitlerine dikkat edilmesi gerekmektedir.

“Karadeniz'e doğru yol alan gemileri sanki yokuş tırmanırçasına zorlanması ile belli eden. Karadeniz'den gelen gemilerin de kuğu gibi süzülmesi, alelacele sanki yokuş aşağı incesine Boğaz'dan geçmesine neden olan ve de dünyada eşi benzeri olmayan bir su yolu. Bu hoca da işi abarttı "Ne o, denizde yokuş çıkmak inmek, yerçekimi mi var? Her yer düzdür biraz abarttı galiba" diye düşünebilirsiniz ama yanılırsınız. İnanması zor ama normal koşullarda **Marmara'dan gelip Karadeniz'e giden bir gemi 30 km uzunluğundaki Boğaz boyunca en az 30 cm yokuş çıkmak zorunda kalır. Nedeni de basit: Karadeniz'in Marmara'ya göre ortalama en az 30 cm yüksektir. Eğer poyraz varsa ve de aylardan haziran ya da temmuz ise bu yükseklik çok daha fazla olur, 70-80 hatta 1 metreye kadar çıkabilir. Hatta yol boyunca tuzluk ta azalır suyun kaldırma kuvveti azalır ve gemi suya daha da batır, motorlar daha da zorlanır. İyi de neden acaba? İşte Türk Boğazlar sistemini dünyadaki diğer kanallardan ayıran ve de yerkürede sadece ama sadece bize has olan bu özelliğinin nedeni Karadeniz'e giren tatlı suların fazla olmasından kaynaklanmaktadır.**Tatlı suyun ana kaynağı da Tuna, Dinyeper, Dinyester ve Don nehirleridir. Bizim nehirler olsa da olur olmasa da ama Tuna Nehri debisini değiştirir ise yandık bittik, tüm sistem alt üst olur. İşte bu nedenle Tuna ve onun yatağında olan biten bizim için çok önemlidir.

Olmaz ama bir ülke Tuna üzerinde devasa bir baraj yapacak olsa ilk sesini yükselten ülke biz oluruz, yapılamaz diye, çünkü bu, sistemin dengelerini alt üst eder. İşte bu hassas dengeyi ben basit bir havuz problemine benzetirim. Karadeniz hakikaten de devasa bir havuza benzer. 2000 metre derinlikte ve dikey karışımın olmadığı bir havuz. Bu havuzu dolduran musluklardan bahsettik, peki bu havuzu boşaltan musluk nerede acaba? İşte İstanbul Boğazı da bu havuzu boşaltan musluktur. Nedeni de basit. Akdeniz ve de özellikle Doğu Akdeniz kelimenin tam anlamı ile bir buharlaşma baseni, sauna misali. Yazın sıcakta, kışın kuru poyraz rüzgarları ile sürekli su kaybeden bir deniz. Buharlaşma yolu ile kaybedilen bu su nedeniyle Karadeniz'in fazla suyu İstanbul ve Çanakkale boğazlarından geçerek, Atlantik Okyanusu yüzey suyu da Cebelitarık Boğazı'ndan geçerek bu su eksikliğini tamamlamaya çalışır.”

AKP nin ikinci bir reddi, MÖNTRO ANLAŞMASINADIR ASLINDA.

Bu bir SU YOLU DEĞİL EMPERYALİZME GEÇİŞ YOLU projesidir.

Kanal İstanbul Projesi ayrıca ulusal güvenliğimiz için büyük bir tehlike içermektedir. Bu tehdit, kanalın Montrö Boğazlar Sözleşmesi ile ilgisinden kaynaklanmaktadır. Bu sözleşme, boğazlardan askeri ve sivil gemilerin geçişlerini ve boğazların güvenliğini düzenler. Montrö'ye göre, Karadeniz'e kıyısı olan ve olmayan gemilerin askeri gemilerinin geçişleri belli koşullara bağlanmıştır.

Küresel enerji devleri yıllardır Türkiye'ye, Montrö'nün hükümlerinin bükülmesi veya değiştirilmesi yönünde çok yoğun baskılar uygulamaktadır. Türkiye bu baskılara şimdiye kadar çok başarı ile direnmiştir. Hatta Türkiye, karşı hamle olarak önce Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı inisiyatifi, ardından da BlackSeaFor görev gücünü kurmuş, tüm dünyaya, özellikle NATO ve ABD'ye "Karadeniz'in güvenlik ve istikrarını biz sağlıyoruz, yabancı bir güce ihtiyaç yok" mesajı vermiştir. BlackSeaFor NATO içinde kısmen takdir edilirken,

sürpriz olmayan bir şekilde ABD ve Gürcistan'ın tepkisi ile karşılaşmıştır. **Kanal İstanbul hayata geçtiğinde, bu kanaldan yapılacak deniz trafiğinin hukukî düzenlemesi için Montrö'nün tartışılması ve masaya yatırılması gündeme gelecektir.**

Diğer taraftan Tasarının 14'üncü maddesinde öngörülen ek madde ile; Mera Kanunu'nun amacı değiştirilmekte, Avrupa yakası proje alanları adı altında İstanbul Avrupa yakasında yeni şehir kurulması ve kanal İstanbul gibi projeler için meraların kullanılmasının, yaylak, kışlak gibi alanlarında bu rant projeleri için kullanılmasının önü açılmaktadır.

Mera kışlak ve yaylak alanlarının, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına devredilip bu vasıflarının hiçbir gerekçeye dayanmaksızın ve denetime tabi olmaksızın resen kaldırılması ile rant projelerine kaynak aktarılmaktadır.

MADDE 11: Öngörülen geçici madde eklemesiyle; ruhsatsız veya iskansız olarak kaçak yapılmış yapılara elektrik, su, doğalgaz gibi hizmetlerin 5 yıl süreyle verilmesi, kentsel dönüşüm işlemlerinin uzaması halinde de ek süre verileceği görülmektedir. Rantsal paylaşımı hedefleyen iktidar ve yandaşlarının kentsel dönüşümü teşvik etme, yapı sahiplerini kentsel dönüşüme zorlamak gerekçesiyle, bu yapılara yönelik olarak Türk Ceza Kanununun 184 ncü maddesinin de uygulanmayacağı düşünüldüğünde, söz konusu madde aynı zamanda rant hedeflerini gerçekleştirmek isteyenlere destek olacak ve gizli bir “**imar affını**” içinde barındıracaktır.

MADDE 12: Suriye en uzun sınır komşumuz ve yıllardır tarihi, dini ve kültürel bağlarımız olan bir ülkedir. AKP'nin çarpık dış politikaları sonucunda Suriye ile ilişkilerimizin geldiği durum son derece vahimdir. Ülkelerindeki iç savaştan kaçarak ölkemize sığınan Suriyelilerin hayatı da AKP eliyle adeta bir drama dönüşmüştür. Ülkemizde özellikle büyük şehirler olmak üzere çeşitli kentlere dağılan, daha çok küçük ve orta ölçekli atölyelerin bulunduğu yerlerde düşük ücretle, merdiven altı olarak tabir edilen yerlerde çoğu kez kayıt dışı olarak çalıştırılan Suriyeliler, pek çok zorlukla mücadele etmek ile yüz yüze bırakılmışlardır. Suriyeliler'in yarattığı ucuz, maliyetsiz işgücü, ülkemizde işsizliğin artmasına da neden olmuştur.

Bu kanunda yapılan düzenleme ile Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığınca belirlenen sosyal yardımlardan yararlanıyor ise istihdam edilmeleri halinde işverenlere sigorta primi desteği verilecektir. Maliye Bakanı, bugün itibarıyla bu düzenlemenin 157 bin kişiyi ilgilendirdiğini, ancak bu sayının uygulamanın başlamasıyla birlikte bu sayının 1 milyon 800 bine kadar çıkabileceğini belirtmiştir. Ülkemizdeki Suriyelilerin de “teknik” olarak bu düzenlemeden yararlanabileceği tarafımızdan yapılan ısrarlı sorgulama sonucu ortaya çıkmıştır.

Bu “olumlu” gibi görünen düzenlemede eleştirdiğimiz husus, kapalı kapılar ardında Suriyelilerin bu uygulamanın içine sokulmak istendiğine yöneliktir. Ülkemizdeki işsizlik, özellikle de genç işsizlik rakamları korkutucu rakamlara ulaşmıştır. Son derece yakıcı soruna iktidar zaman geçirmeden çözüm bulmak zorunda iken yeterli ve kararlı adımların atılmadığı bilinen bir gerçektir.

Hal böyle iken neden gizli, kapalı kapılar ardında, “sosyal yardım” gibi masum bir konuyu kullanarak Suriyeliler'i çalışma hayatının içine katmaya, işverenlere bunun için teşvik verilmeye çalışılmaktadır? Vasıflı Suriyeliler'in çalışma hayatına kazandırılması; sektörel ve bölgesel analizler çerçevesinde uygun olacaktır. Sektörel ve bölgesel analizlerin yapılmadan

yapılacak düzenlemeler, gerçekçilikten uzaktır. Bu konuda analizlerin yapılarak, çalışma barışı ve iç huzur bozulmadan uygulamaların hayata geçirilmesi uygun olacaktır.

MADDE 20: OECD'nin "2015 Beceri Görünüm Raporu"na göre 15-29 yaş arasında olup istihdam edilmeyen ya da ne eğitim ne de öğretim içinde bulunmayan kişilerin nüfustaki payı itibarıyla Türkiye OECD ülkeleri arasında birinci durumdadır. Bu şartlar altındaki gençlerimizin ilk tanıştığı "İCRA" tanımı maalesef GSS prim borçları olmuştur. CHP olarak defalarca uyardırmıza rağmen sosyal devlet açısından son derece yanlış bir uygulama olarak kanunlaşan bu prim tanımının bugün çok geç olarak değiştirilmesi, "işsiz evlat vergisi" yüzünden ailelerin bir dereceye kadar kurtarılmasını sağlayacaktır.

MADDE 24-25-26: Bu maddeler Plan ve Bütçe Komisyonu torba kanun çalışmalarının bittiği geç saatlerde getirilmiş, dolayısı ile ne gerekli bilgi verilebilmiş, ne de tartışılabilmişti. İfade edildiğine göre bu maddeler Sur ile ilgilidir ve Başbakan'ın tabiriyle, "Sur'u Toledo'ya çevirme" maddeleridir.

-Getirilen düzenlemelerin genel evrensel hukuk normlarına aykırı oldukları çok nettir. Anayasa'nın kişi hak ve hürriyetleri ile ilgili maddelerine, özellikle de mülkiyet hakkı ve dava açma hakkı ile ilgili maddelerine aykırıdır. Doğal olarak taraf olduğumuz Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin bir çok maddesine de aykırı ibareler içermektedir.

-6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun, adı üzerinde afetten dolayı riskli hale gelmiş veya gelebilecek alanlarla ilgilidir. "Kamu düzeni veya güvenliğinin olağan hayatı bozacak veya kesintiye uğratacak şekilde bozulduğu yerler" kavramı henüz hukukumuzda yoktur ve 6306 sayılı Kanun ile hiç uyuşmamaktadır. Dolayısı ile terörden zarar gören alanlarla ilgili iyi niyetli bir düzenleme yapılmak isteniyor ise konunun hukuk mantığı içerisinde daha farklı bir anlayışla ele alınması gereklidir.

-Bu maddelerin uygulaması nedeniyle mağdur olacak vatandaşlarımızın kendi devletleriyle karşı karşıya gelebileceklerini ve Devlet açısından halkı kaybetme riski taşıdığını düşünüyoruz.

-Diğer taraftan hukukun temel ilkelerinin, Anayasa ve Uluslararası sözleşmelerin dikkate alınmadığı bu düzenlemeler dolayısı ile terör örgütünün zaten güçlü olduğu uluslararası toplum nezdinde haklılık kazanacağı ve Türkiye'ye baskı yaptıracağını da unutmamak gerekir.

Zekeriya Temizel

Bülent Kuşoğlu

Lale Karabıyık

İzmir

Ankara

Bursa

Utku Çakırözer

Musa Çam

Aykut Erdoğan

Eskişehir

İzmir

İstanbul

Bihlun Tamaylıgil

Mehmet Bekaroğlu

Kadim Durmaz

İstanbul

İstanbul

Tokat

MUHALEFET ŞERHİ

1/694, 1/689, 2/393, 2/403, 2/404, 2/899, 2/922, 2/923 esas numaralı “Şanlıurfa İline İstiklal Madalyası Verilmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” ilişkin alt komisyon muhalefet şerhimiz aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarız.

Usul Açısından Değerlendirme

Torba Yasa Uygulaması

Komisyonumuzda görüştüğümüz 1/694, 1/689, 2/393, 2/403, 2/404, 2/899, 2/922, 2/923 esas numaralı “Şanlıurfa İline İstiklal Madalyası Verilmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı; isminden de anlaşılacağı üzere, birçok farklı kanunda değişiklik barındıran; yasama literatürüne AKP döneminde giren ve AKP’nin 14 yıllık iktidarı döneminde yasama ciddiyetini ayaklar altına alan, Plan ve Bütçe Komisyonu’nun ihtisas alanına girmeyen çok sayıda farklı düzenlemeyi içeren ve ‘çorba’ haline gelmiş bir torba tasarı şeklindedir.

Bu çorba şeklindeki tasarının içindeki düzenlemelere kısaca değinmek gerekirse; 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda, 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununda, 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanundaki riskli alanlara dair, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunda, 3194 sayılı İmar Kanununda “suyolu”, “Kanal İstanbul” projesiyle ilgili mera alanlarının vafsinin değiştirilmesine dair 4342 sayılı Mera Kanununda değişiklik, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununda, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununda, 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda, 4857 sayılı İş Kanununda işçilerin yıllık izinlerine ilişkin, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda, 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunda, 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununda, 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanunda şirketlere kayyım atanması, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunda, 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunda, 375 sayılı KHK gibi birçok çok farklı kanun ve kanun hükmünde kararname ile ilgili düzenlemeler yer almaktadır.

Bugüne kadar torba düzenlemelere dair komisyonumuzdaki itirazlar, kamuoyundaki tepkiler ve torba yasaların uygulamada yarattığı sorunlardan ötürü, AKP'nin bir daha torba düzenleme yapmayacağı 24. Yasama Dönemi'nde de, 26. Dönemin başında da; hem Başbakan, hem Kabine üyeleri tarafından defalarca kez açıklanmıştı. Ancak bugün yeniden yasama faaliyetini ayaklar altına alan birçok farklı düzenlemeyi içeren, ilgili ihtisas komisyonlarından hiçbir görüş alınmadan yangından mal kaçırırçasına, üstelik Anayasa'ya aykırılık teşkil eden düzenlemeleri de içeren bir torba tasarısı, bütün itirazlarımıza rağmen görüşmüş bulunmaktayız.

Dolayısıyla, getirilen torba tasarı ile yapılan değişiklikler, ilgili ihtisas komisyonlarında teknik çalışmalar yapılarak komisyonumuza getirilen düzenlemeler değildir. Bu durum, kanun koyucu olarak yaptığımız yasama faaliyetlerinin ruhuna uygun olmamakla birlikte, yasama organı olarak topluma karşı üstlendiğimiz ağır sorumluluk ile de bağdaşmamaktadır. Zira özellikle AKP döneminde yasama faaliyetlerinin ciddiyetine denk düşmeyen “torba kanun” mantığıyla yapılan yasama faaliyetleri sonucunda, idarede oldukça yanlış uygulamalar ortaya çıkmış ve bu yanlışları düzeltmek için yeniden bir yasa yapma zorunluluğu çok kısa sürede parlamentonun gündemine gelmiştir. Bunun sebebi, meclis ihtisas komisyonlarında, torba tasarı/teklifi şeklinde gelen düzenlemelerin, detaylı ve teknik incelemeler yapılmadan, tamamen mevcut iktidarın popülist ve pragmatist anlayışının sonucu olarak kanunlaşmasıyla ilişkilidir. Bugün önümüzdeki torba tasarı da, yine benzer şekilde birçok sorunu ortaya çıkaracak düzenlemeleri, ilgili hiçbir komisyonda detaylı incelemeden AKP tarafından alelacele yasalaştırma mantığını taşımaktadır. Bu durum, yasa koyucu olarak bizlerin de, toplumsal yaşama dair kanunları yaparken ciddi yanlışların içerisine sürüklemektedir.

Anayasa'ya Aykırı Düzenlemeler

6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun'un 3. Maddesinin 7. Fıkrası ile 4. Maddesinin 1. Fıkrası, Anayasa Mahkemesi tarafından, 27.2.2014 tarih, 2014/41 sayılı kararı ile iptal edilmiştir. Söz konusu tasarının 22 ve 23. Maddeleri; 6306 sayılı kanunun mülga düzenlemelerinin neredeyse aynısını yeniden kanuna dâhil etmeyi amaçlayan hükümler içermektedir. İptal edilen düzenlemelerin içeriğine gelince; “riskli alan” içerisinde, “riskli yapı” olmasa bile, riskli yapıymış gibi 6306 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde değerlendirilmesini öngörüyordu. Önümüzdeki tasarının 22. ve 23. Maddeleri ile AYM tarafından iptal edilen bu düzenleme, benzer şekliyle yeniden yasalaştırılmaya çalışılıyor. Bu durum AYM'nin kararını tanımıyorum diyen bir anlayış ile oldukça paralel bir yaklaşımın ürünüdür. Ancak ifade etmek gerekir ki; Normlar hiyerarşisinin mevcut olduğu

Türkiye’de, bu hiyerarşinin en üstünde yer alan Anayasa ve Anayasa’nın uygunluk denetimi yapan Anayasa yargısıdır. Dolayısıyla, Anayasa Yargısı’nın verdiği kararlar, hukuki niteliği bakımından kesindir ve herkesi bağlayıcıdır. Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen bir hukuki düzenlemenin, yeniden kanunlaştırılma çabası Anayasa’ya aykırıdır.

Torba tasarıya komisyonumuzda son dakikada ek madde ihdası ile eklenen 26. Madde de açıkça Anayasa’ya aykırıdır. Zira 26. Madde ile “Riskli alan kararına karşı dava açılabilmesi mümkün kılınsa da, **“uygulama işlemleri üzerine riskli alan kararına karşı dava açılmayacağı”** öngörülmüştür. Ayrıca yine madde ile “riskli alan kararına ve bu kararın uygulanmasına yönelik olarak tesis edilen diğer idari işlemlere karşı açılan davalarda yürütmenin durdurulması, riskli alanlardaki taşınmazlarla ilgili olarak adli yargıda açılan davalarda ise ihtiyati tedbir talep edilemeyeceği” düzenlenmiştir. Oysaki Anayasa’nın 125. maddesinin birinci fıkrasıyla *“İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır”* hükmü getirilmiş, beşinci fıkrasında ise idari işlemin uygulanması hâlinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda yürütmenin durdurulmasına karar verilebileceği kurala bağlanmıştır. İdarenin işlemleri, hukuka uygunluk karinesinden faydalandıkları ve icrai olduklarından, iptal edilene kadar hukuk düzeninde kalmayı sürdürürler ve dava açılması kendiliğinden işlemin yürütmesini durdurmaz. Bu itibarla yürütmenin durdurulması mekanizması, haklarını korumak bakımından idare edilenlere anayasa tarafından tanınmış bir imkândır, kanunla ortadan kaldırılması da mümkün değildir.

Bütün bu yönleriyle, önemle vurgulanması gereken husus; İçtüzük 38’e göre; *“Komisyonlar, kendilerine havale edilen tasarı veya tekliflerin ilk önce Anayasanın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler. Bir komisyon, bir tasarı veya teklifin Anayasaya aykırı olduğunu gördüğü takdirde gerekçesini belirterek maddelerin müzakeresine geçmeden reddeder.”* İfadelerinde belirtildiği gibi, komisyonlar tarafından, Anayasa’ya uygunluk denetiminin yapılması ve aykırılık teşkil eden teklif veya tasarıların gerekçe belirtilerek müzakere edilmeden reddedilmesi gerekir. Komisyon Başkanlığı’nın, yukarıda gerekçeleriyle ifade ettiğimiz ve “Anayasa’ya aykırılık teşkil eden” düzenlemeleri görüşmesi ve kabul etmesi, İçtüzük 38’e aykırıdır. Bu yönleriyle, komisyonumuz yanlış bir işlem yapmış ve İçtüzük açıkça komisyon başkanlığı tarafından ihlâl edilmiştir. Komisyon Başkanlığı’nın söz konusu tutumu hakkında, Anayasa’ya aykırı düzenlemelerin olduğu tasarının, Meclis Başkanlığı tarafından komisyonda yanlış bir işlem yapıldığının tespitinin yapılarak komisyonumuzda kabul edilen bu düzenlemeye sıra sayısı vermemesi ve Genel Kurul’da görüşülmesinin reddedilmesi gerekir.

Maddelere Dair Değerlendirme

1. Madde:

Bu madde ile Urfa iline İstiklal Madalyası verilmesi düzenlemesi öngörölmüştür. Halkın gerçek sorunlarına çözüm üretmek bir yana, zamanlaması itibariyle her geçen gün daha fazla yaklaştığımız yüksek boyutlu çatışma süreci görmezden gelerek, sözde milli değerler üzerinden toplumun bir tarafının hamasetini besleyecek olan bir düzenlemedir.

Bir yandan Kurtuluş Savaşı'nda yan yana savaşan ve kurucu anayasada eşit temsiliyete sahip halklara yönelik tekçi anlayış dayatılırken, kurgusal olarak inşa edilen Türklük algısını besleyen istiklal madalyası gibi öğeleri gündeme getirmek, bizzat mevcut ayrışmanın müsebbibi olan söz konusu hamaseti beslemekten başka bir işe yaramayacaktır. Bu nedenle ilgili düzenleme, hem popölist bir yaklaşımın ürünü, hem de halkın gerçek sorunlara çözüm getirmek yerine, hamasi duyguları besleyerek mevcut politikaları halk nezdinde “milliyetçilik” eliyle meşrulaştırmanın bir ürünüdür.

2 ve 3. Maddeler:

2. ve 3. Maddeler, 65 Yaş aylığı alanlar ve hayatını devam ettiremeyecek kadar engelli olan yurttaşlar ile ilgili “muhtaç aylığı” düzenlemeler içermektedir. Asgari ücretin 1300 TL, muhtaçlık aylığının ise sadece 217 TL olduğu bir ülkede 65 yaşını doldurmuş yurttaşlara bağlanacak muhtaçlık aylığı ile beraber tüm gelirlerinin kişi başına en azından asgari ücret tutarı kadar olması gerekir, zira söz konusu kesimin sosyal ihtiyaçlar, günlük protein alımı miktarı vb maddi gereksinimler toplamı açısından asgari ücret tutarından daha az bir tutara ihtiyaç duyacaklarına yönelik herhangi bir bilimsel veri yoktur. Ayrıca bir hak olarak sosyal yardımların konusu aile veya eşler değil, bireyin kendisi olmalıdır.

Önerimiz bu maddenin; *“Sosyal güvenlik kuruluşlarının herhangi birisinden her ne nam altında olursa olsun bir gelir veya aylık haktan yararlananlar ile uzun vadeli sigorta kolları açısından zorunlu olarak sigortalı olunması gereken bir işte çalışanlar, nafaka bağlanmış veya nafaka bağlanması mümkün olanlar veya 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu hükümlerine göre harçlık ödenenler hariç olmak kaydıyla, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından muhtaç olduğuna karar verilen 65 yaşını doldurmuş Türk vatandaşlarına, muhtaçlık hâli devam ettiği müddetçe toplam gelirlerini asgari ücret tutarına tamamlayacak miktarda aylık bağlanır. Birinci fıkra kapsamına girenlerden, her ne nam altında olursa olsun kendisine ait her türlü gelirler toplamı esas*

alınmak suretiyle, kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı asgari ücretin üstünde gelir sağlaması mümkün olan kimseler muhtaç kabul edilemez ve kendilerine aylık bağlanamaz. 65 yaşın tespitinde, doğum tarihlerinde yapılmış düzeltmeler nazara alınmaz.” şeklinde değiştirilmesidir. Aksi durumda, bu düzenleme popülist bir anlayışın sonucu ve halkın sorunlara kalıcı çözüm getiren bir düzenleme olmayacaktır. Dolayısıyla, 2. Maddede yukarıda önerdiğimiz değişiklik çerçevesinde bir düzenleme kabul edildiği takdirde, 3. Maddedeki düzenleme de buna paralel olarak 65 yaş aylığı alan yurttaşların sorununa gerçek çözüm getirebilir.

4, 5, 6 ve 7. Maddeler:

Kamuoyunda zorunlu trafik sigortası olarak bilinen, Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarında 2 yıldır üst üste yapılan değişiklikler ve 1 Haziran 2015’te getirilen ek yük ile yurttaşların mağduriyeti AKP tarafından katlanarak artırılmıştır. Yapılan yasal değişikliklerle, giderleri bahane ederek trafik sigortalarında çok yüksek artışlara giden sigorta şirketleri, yeni araç alan ya da sigortasını yenileyenlere 10 kata kadar daha ağır faturalar çıkartmaktadır.

Bu torba tasarısı ile yapılan değişikliklerle hiçbir şekilde yurttaşların şikâyet ettiği zorunlu trafik sigortası poliçe fiyatları düşmeyeceği gibi 5. Maddede 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa eklenen; *“hak sahibinin kendi kusuruna denk gelen tazminat talepleri”* gibi bentlerle, yurttaşların kazalarda hakettikleri tazminatlar “kendi kusuru” çerçevesinde değerlendirilip, sigorta şirketlerinin tazminat ödemesi durumu ortadan kaldırılmıştır. Zaten komisyonumuzda bilgi verildiğinde de açıkça görülmüştür ki, bugün Türkiye’deki sigorta şirketlerinin %70’i yabancı şirketlerdir. Yabancı bir şirketin, ülkemizde bu kadar büyük bir pay sahibi olmasının tek bir açıklaması vardır, o da buradaki sigorta pazarının, şirketlerin kârını esas almasıdır. Önümüze getirilen bu düzenleme de, şirketlerin ödediği tazminatları yurttaşlar aleyhine düzenleyerek, daha da maksimize etme çabasının tezahürüdür. Çok yüksek sigorta primlerinden dolayı araç sahipleri gittikçe artan bir şekilde trafik sigortası yapmaktan kaçıyorken bu torba yasa uygulamaları, var olan durumu daha da kötü ve belirsiz bir hale getiriyor. Türkiye Sigorta Birliği mevcut düzenlemenin herhangi bir şekilde fiyatları aşağı çekmeyeceğini belirtmiştir.

Benzer şekilde 6. Madde ile; sigortalılık kapsamında zarar görenlerin dava açmadan önce sigorta şirketlerine yönlendirilmesi, dolaylı olarak hukuk yolunun zorlaştırılması ve zarara

uğrayanların şirketlerin insafına bırakılması anlamına gelmektedir. Alanın bu şekilde bütünüyle şirketlerin kârına bırakılması, ilerde doğabilecek usulsüzlükleri de beraberinde getirecektir.

8, 9 ve 10. Maddeler:

Söz konusu düzenlemeler ile 3194 sayılı kanuna “suyolu” ibaresi eklenmektedir. Kıyı Kanununun söz konusu kısıtlaması adeta bertaraf edilmek istenmektedir. Öncelikli olarak bu konunun açıklığa kavuşturulması gerekmektedir. Yine bir diğer konu da gerekçede belirtilen, **“hazine ve kamu arazileri üzerinde yapılan yapay suyollarının belediyelerce satılmasının engellenmesi”** amacı ile esasında özel araziler üzerinde oluşturulan yapay suyollarının ne tür bir işleme tabi tutulacağı ifade edilmemiştir. Yine bir diğer durum da artık yapay suyollarının bir sokak gibi işlem görmesi ve belediyelere (3194/11) yapılacak bedelsiz terklerin, ancak Maliye Bakanlığı’nın onayına tabi olacağı bağlantısı ortaya çıkmaktadır. Kanal İstanbul Projesi’nin uygulanmasını finansal yönden kolaylaştıracak bu çözümün Kıyı Kanununa aykırı olduğu ortaya çıkacaktır. Çünkü Kıyı Kanununa göre kıyıda özel mülkiyete ait arazi olması mümkün olamayacağından, kıyıda kalan alanların İmar Kanununun 18. madde uygulamasına tabi tutulması da olanaklı değildir.

2003 yılında DSİ tarafından çıkarılan su kullanım hakkı anlaşması gereği 49 yıllığına 2000’i aşkın sayıda şirkete devredilmiştir. Dereler yeraltı suları; HES’ler ve şişeleme ile Anadolu’nun, Mezopotamya’nın, Trakya’nın bütününde şirketlere ait hale gelmiştir. Amaç suyun piyasada alınır- satılır bir metaya dönüştürülmesidir. Doğanın varlığı için gereken, tüm canlılara yaşam sağlayan su; havzası ile birlikte şirketlerin kullanımına ve sermaye birikimine “bütünleşik” olarak sokulmaya çalışılmaktadır. Bunu kolaylaştırmak yapılan ÇED yönetmeliğinde ilgili maddeleri Danıştay hukuksuz bulmuş ve iptal etmiştir. Bu karar ile havzalar arası /vadiler arası su taşınmaz ve depolanamaz.

Tasarının 8. maddesi ile tüm canlılara ait suyun şirketlere devrine yasal statü kazandırılmaya çalışılmaktadır. 9. madde ile yerel belediyelerin suyla ilgili yaptırımlara yerel yönetimin elinden alınmaktadır. 10. madde ise; vadiler arası suyun taşınımı, havzanın şirketler tarafından bütünleşik kullanımını düzenleyen bir ortaklık yasasıdır. Su havzasının bütünleşik kullanımı (HES şirketinden diğer üretime maden işletmelerine kayagazı çıkarılmasına, endüstriyel tarıma, güneş pili tarlalarına vb.) suya gereksinimi olan tüm üretimlere taşınımı, suyun metalaştırılması (ticarileştirilmesi) yasallaştırılmaya çalışılmaktadır. Suyun ticarileştirilmesini uygulamaya sokmak için kurulan su enstitüsünün işleri de yasallaştırılmaya çalışılmaktadır.

Dolayısıyla, Kanal İstanbul için getirildiği görülen bu düzenlemeler ile ayrıca; devredilen (satılan), taşınan; suyun yeryüzünde yolculuk yaptığı, canlı ve cansız doğanın tüm unsurlarını buluşturduğu bölgenin (su havzasının) bütününün şirketlerin kullanımına sokulması ve canlıların yaşam hakkı olan suyun üretimler arasında taşınımının yasallaştırılması/kolaylaştırılması hızlandırılacaktır.

Şehir Plancıları Odası'nın komisyonumuzda bu düzenlemelere ilişkin teknik görüşü ise şu şekilde olmuştur. İmar Kanunu'nun 18. maddesinde değişiklik öneren ve "suyolu" ibaresini de DOP kapsamına alan düzenleme ile ilgili olarak, 18. maddenin amacının "**düzenlemeye alınan yerlerin gereksinimi olan**" ifadesi ile gayet açık olarak ortaya konduğunu ifade eden Şehir Plancılar Odası, Kanal İstanbul projesinin, düzenlemeye alınan yerlerden ziyade uluslararası hedeflerle ortaya konan bir proje olduğunu ve söz konusu yasa değişikliğinin İmar Kanunu'un temel mantığına aykırı olduğunu ifade etmişlerdir.

11. Madde:

Yapılan düzenleme ile 3194 sayılı Kanuna geçici madde eklenerek, *“yapı ruhsatiyesi veya yapı kullanma izni bulunmayan yapılara, dönüşüm ve yenileme uygulamalarına muvafakat verilmesi koşuluyla, geçici olarak elektrik, su ve doğal gaz bağlantısı ve aboneliği yapılması”* öngörülmüştür. Düzenleme ile kaçak yapı olarak tanımlanan yapılara belli bir süre için elektrik, su ve doğalgaz aboneliği verilmesi ama onun karşılığında kentsel dönüşüm taahhüdünde bulunması, yani temel kamusal hizmetlerin verilmesinin kendi kullandığı yapısının kentsel dönüşüm kapsamına alınmasını kabul etmesi şartına bağlanıyor. Yani özetle, halka kentsel dönüşümüne razı gelerseniz size elektrik, su ve doğalgaz bağlarınız şartı getiriliyor. Oysaki elektrik, su ve doğalgaz kullanımı, bugün asla bir lüks değil, bir zaruret, bir haktır. Bu ötelenemez, herhangi bir şarta da bağlanması söz konusu olamaz bir anayasal haktır. Bu itirazımız mevcut durumda, vatandaşların evine su, elektrik ve doğalgaz kullanmasına karşı bir itiraz değil, aksine böylesi temel bir hakkın, “kentsel dönüşümüne razı gelirlirse” şartına bağlanmasına dönüktür. Dolayısıyla getirilen bu düzenleme, pragmatik ve palyatif bir düzenlemedir. Temel kamusal hizmetlerin bir lütuf gibi sunulması durumu da tarafımızca kabul edilecek bir husus değildir.

12. Madde:

Torba tasarıyla eklenen bu madde ile Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu'na ek bir madde getirilerek, sosyal yardım alan kişilere İŞKUR aracılığıyla eğitimler verilerek iş

bulmaları teşvik edileceğine dair düzenleme yapılmıştır. Bu düzenlemeye göre Devletten Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu'na göre yardım ve aylık alanları istihdam eden işverene prim desteği getirilmektedir. Öncelikle Türkiye'de sosyal yardımlar, hak temelli bir yaklaşımdan uzak bir şekilde dağıtılmaktadır. AKP iktidara geldiği günden bugüne sosyal yardımları, kendisine oy veren ya da kendisine tabi olmayı dayattığı yoksul insanlara dağıtmaktadır. AKP'nin sosyal yardımları yoksulluğu çözmek ve işsizliğe bir çözüm olması yönünde planlamadığı aksine insanlara etkin ve kalıcı sosyal politikalar üretmeyerek devlete muhtaç kıldığı politikalar üretmek için kullandığı bilinen bir gerçektir. Her seçim dönemi AKP yardımları kendi iktidarının seçim yatırımı olarak kullanmaktadır. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın 2015 bütçesine dair yayınladığı sunum kitapçığında nüfusun %39'nun yardımlara muhtaç olduğunu göstererek adeta sosyal politikaların işlevsizliğini itiraf etmiştir. Halen Türkiye'de her dört kişiden biri yoksuldur ve özellikle kadın ve çocuk yoksulluğu çok daha derin bir hale gelmiştir. Dolayısıyla bu tablodan da görüleceği üzere, AKP hiç bir şekilde vatandaşları için hak temelli ve sosyal koruma çerçevesinde bir sosyal politika üretmemektedir. Bu haliyle, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Teşvik Kanunu zaten işlevsiz ve vatandaşa hizmet edemez bir kanundur. Dolayısıyla bu kanuna dayalı olarak yapılabilecek her şey mevcut eşitsizliği daha da derinleştirme hizmet edecektir. Öncelikle sistemsel olarak devletin sosyal politika programlarının dönüşmesi gerekmektedir.

İkinci nokta olarak ise, sosyal yardım alan kişilerin iş bulabilmeleri için işveren primlerinin Bakanlık tarafından üstleniliyor olmasıdır. İşsiz ve yoksul insanların lehine gibi görünen bu düzenleme, esasında yine işverene halk diliyle kıyak yapılarak şekillenmektedir. İşverenin sorumluluğunda olan primin devlet tarafından üstlenilmesi, devletin halktan topladığı vergilerle oluşturduğu bütçeyi işverenin işgücü maliyetlerini düşürmesine yarayacaktır. Devletin işsizliğe çözüm bulabilmesi için yapması gereken bu değildir. Öncelikle sadece %10'u işsizler için kullanılan İşsizlik Fonu'ndan işsizlerin daha etkin yararlanması yönünde bir düzenleme yapılması gerekir. Daha sonrasında devletin işsizlikle mücadele için ayrı önlemler alması gerekir. Bir diğer nokta İŞKUR'un vereceği eğitimlerle kişilere iş sağlanacağıdır. Bu alan muğlak bırakılmıştır, Türkiye İş Kurumu'nun meslek eğitimleriyle kaç kişi iş bulabilmiştir, bu meslek eğitimlerinin ne kadar etkili olduğu ortadadır. Dolayısıyla, bir nevi işverenlere ucuz işgücü bulma çabası olarak görülmektedir. Ayrıca devletin işsizliği ortadan kaldırma çabasının da ne kadar yüzeysel olduğunu göstermektedir, Türkiye'nin en büyük sorunu olan işsizliği meslek edindirme kurslarıyla çözüm ürettiğini söylemesi

kandırmacıdır. Dolayısıyla teklif edilen 3 işin kabul edilmemesi, işsiz ucuz, güvencesiz ve korumasız çalışmanın dayatması olabilecektir.

14. Madde:

Bu düzenleme; AKP'nin ekolojiiyi talan ederek ve mekanı yeniden üreterek, rant yaratma ve üretilen bu rantı kendi yandaşlarına pay etme anlayışının ürünü olan “mega projelerden” en popülerleri “Kanal İstanbul” için Ulaştırma Bakanlığı'na, mevcutta mera, yaylak ve kışlak alanlarının vasfını resen değiştirme yetkisi vermektedir. Bu durum, AKP döneminde 3. Köprü için Kuzey Ormanları, Kürtlerin yoğunluklu yaşadığı iller ve Karadeniz başta olmak üzere barajlar için doğa katliamı ve yine Yeşil Yol gibi Karadeniz'in ekolojisinin talanı şeklinde bir düzenlemedir. Bu madde ile amaçlanan Kanal İstanbul Projesi'nin yasal altyapısını hayata geçirmektir. AKP Hükümeti kafasına koyduğu projeleri öncesinden halkta ve ilgili sivil toplum kuruluşlarıyla paylaştıktan yine ilgili ihtisas komisyonlarına getirip burada uzmanların da katılacağı geniş çerçevede muhalefet partileriyle uzlaşmak ve tartışmaktansa doğrudan doğruya Plan Bütçe Komisyonu'na getirmekte bu şekilde kamuoyunu ve muhalefeti bilgilendirmektedir. Burada hukuk arkadan dolandırılmak suretiyle aşılmaya çalışılmaktadır. Su havzaları, ormanlar ve birinci derece sit alanları bu düzenlemeyle yok edilecektir. AKP Hükümeti iktidara geldiği günden bu yana yasaların tamamını, adeta kendisi için bir tehdit, bir engel olarak görmüştür. Mevcut kanunları ve yasal düzenlemeleri kendileri için ayak bağı gören Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Binali Yıldırım basına yaptığı açıklamada: *“Bizim yol, demiryolu, havayolu yapımında yaşadığımız sorun mera, otlak gibi alanların bedelsiz kullanılmasıdır. Ona yönelik düzenleme var. Bu iki düzenleme projenin gecikmeye mahal vermeden yapılmasını öngören ve imar düzenlemelerinde maliyeti azaltmaya yönelik düşünceden kaynaklanıyor.”* İfadeleriyle niyetini alenen ortaya koymuştur

Dönemin Başbakanı, bugünkü Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın “çılgın projem” olarak adlandırdığı Kanal İstanbul'un çevreye ve doğaya verdiği zararı göz ardı ederek Cumhurbaşkanı'na yönelik bir jest olarak hayata geçirilmeye çalışılan proje, telafisi mümkün olmayan felaketlere yol açacaktır. İlk olarak Karadeniz'den kanalın getireceği tuzlu su, Marmara'daki suyun oksijensiz kalmasına neden olacaktır. Oksijensizlik deniz yaşamını sona erdirecek, tüm Marmara'yı ve boğaz çevresini hidrojen sülfür (çürük yumurta) kokusu kaplayacak; denizdeki besin dengesi ve suyun kalitesi değişecek, zaman içinde Karadeniz'in ekolojisi total olarak olumsuz etkilenecektir. Kanal ile boğaz arasında oluşan adadaki yeraltı su kaynakları tuzlu deniz suyu ile dolacaktır. Proje ilk olarak dillendirildiğinde üniversite hocalarından, konunun

uzmanlarına kadar çok sayıda çevre kaygı ve görüşlerini paylaştığı halde projede ısrarın nedeni anlamak mümkün değildir. Üstelik bu konuda komisyonda yeniden ısrarla vurguladığımız husus, düzenlemenin üniversiteler ve bilim dünyası açısından yeniden incelenmesi ve onların görüşünün alınması şeklindedir. Ancak AKP, yine hiçbir şekilde bu önerilerimizi dikkate almamış ve düzenlemeyi uzman görüşler almadan hemen kabul etme telaşına girmiştir. Hayatın tümüne proje mantığıyla bakan AKP Hükümeti insan hayatını ve ekolojik dengeyi asla dikkate almamaktadır. Çılgın proje, çılgın felaketleri doğuracaktır.

Komisionumuza gelip görüş bildiren Şehir Plancıları Odası; Kanal İstanbul ve İstanbul'daki diğer mega projelerle ilgili olarak ise planlama mesleğinin bütüncül bir anlayışla işletilmesi gerektiğini vurgulamış ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılan 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda bu projelerin hiçbirinin olmadığını, söz konusu projelerin bu planı işlemez hale getirdiğini ve planlama mesleğinin bütüncül anlayışına aykırı olduğunu vurgulamıştır. Kanal İstanbul projesinin, İstanbul kentini içinden çıkılamayacak kaoslara sürükleyecek projeler olduğunu ve asıl hedeflerinin kamu yararından ziyade rant yaratmak olduğunu belirten ve bizlerin çağrısıyla komisyonumuza bilgi veren Şehir Plancıları Odası dışında, komisyonumuza hiçbir ekoloji örgütü, deniz bilimlileri çalışan üniversitelerden vs. görüş alınmamıştır.

15. Madde:

Bu madde ile 6356 Sayılı sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu ile sendikaların gelirlerinin yüzde onunu aşmamak koşulu ile Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile koordinasyon içerisinde terörle mücadelede mağdur olanlara sendikaların yardım da bulunması getirilmek isteniyor. Önerilen düzenleme; adım adım yoğun bir çatışma sürecine gidişi görmezlikten gelen ve ülkemizde yaşanan ölümlerin son bulması için hiçbir çözüm önermeyen bir cepheden kurgulanmıştır.

Parlamento olarak yapacağımız yasal düzenlemelerin; halklar arasında nefret, kin, düşmanlık, hamaset değil; barışı, eşitliği, kardeşliği güçlendirecek ve empatiyi artıracak bir doğrultusunun olması gerekir. Getirilen düzenleme ise; asker, polis, güvenlik görevlilerinin ölümlerini durdurmak için hiçbir şey söylemiyor. Adeta ölümlerin üstünü de, neden ailelerin yardıma muhtaç olduklarının da üstünü örtbas eden bir düzenleme ile karşı karşıyayız.

Ayrıca bu düzenleme Anayasanın 90. Maddesi ve bu bağlamda ILO'nun 87 No'lu Sendika Özgürlüğü ve Sendikalaşma Hakkının Korunması Sözleşmesi'ne aykırıdır. Zira 87 No'lu ILO

Sözleşmesi'nin 3. Maddesi: “Çalışanların ve işverenlerin örgütleri tüzük ve iç yönetmeliklerini düzenlemek, temsilcilerini serbestçe seçmek, yönetim ve etkinliklerini düzenlemek ve iş programlarını belirlemek hakkına sahiptirler. Kamu makamları bu hakkı sınırlayacak veya bu hakkın yasaya uygun şekilde kullanılmasına engel olacak nitelikte her türlü müdahaleden sakınmalıdır” ifadelerini içermektedir.

Tasarı ile sendikaların kendi iç işlerine kamu eliyle müdahale edilmekte, sendikaların gelirlerini nereye harcayacaklarına karar verilmektedir. Bu durum Sendika özgürlüğüne aykırıdır.

16. Madde:

Yapılan düzenleme; doğal alanların, yaylaların, ormanların, göl ve deniz kıyılarının, meraların, turizm amaçlı şirketlere devrini hukuken uygunluğunu sağlamaktadır. Bu kabulde şirketlerden alınacak payın ödemesini hızlandıran aslında doğal alanları şirketlere devrini önleyen anayasa ve ilgili yasaları yok sayarak devri meşrulaştıran genel bir düzenlemedir. Danıştay'ın hukuksuz bulunduğu maddelerdeki hukuksuzluğun devamıdır. Bu madde, AKP'nin emekçilerin haklarını, sermayeye kurban eden neo-liberal zihniyetinin tezahürü şeklinde yeni bir düzenlemedir. En son Rus uçağının düşürülmesiyle birlikte, Rusya tarafından konan ticari ambargo, yine benzer şekilde içerde ve dışarda uygulanan yanlış politikalar paralelinde gelişen, Türkiye'nin uluslararası kamuoyunda sadece çatışma ve kaos ülkesi olarak tanımlanması sonucu, turizm giderlerinde büyük bir çöküntü yaşanacağı belli olduğu için, AKP üretici ve emekçi lehine düzenlemeler ve mevcut politikalarını değiştirmek yerine, sermayeye yeniden borç erteleme ve istisna getirmektedir.

17. Madde:

Yapılan düzenleme ile; işçilerin izinlerini, tarafların anlaşması ile bir bölümü on günden aşağı olmamak üzere bölmek hedeflenmektedir. Mevcut yasa “Ancak, 53 üncü maddede öngörülen izin süreleri, tarafların anlaşması ile bir bölümü on günden aşağı olmamak üzere en çok üçe bölünebilir” hükmünü taşımaktadır. Yani bu yasa ile en çok üçe bölünebilme şartı da ortadan kalkmaktadır.

Oysa işçilerin yıllık izin haklarının bölünmeden kullanmaları esastır. Mevcut işçi ücretlerinin gerçek bir izne olanak sağlamadığı, işçilerin gerçek anlamda tatil yapamadıkları açıktır. İzin dönemlerinde İşçilerin aile yaşantılarını bozmayacak biçimde izinlerinin kullanılmasını

gerekir. İşçiler izin dönemlerinde, yakınlarını ziyarete gitme, çocukları ile birlikte olma gibi etkinliklerle izinlerini değerlendirmektedirler. Bu dönemlerde esas olarak yaz aylarıdır.

Yapılmak istenen aslında, 9 gün gibi tatil dönemlerinin arasına denk gelen 1-2 günlük çalışma günlerinde işçilerin zorla izne çıkarılmasının önünün açılmasıdır. Böylece, işverenlerin işyerlerini uzun dönem kapatarak maliyetlerinin azaltılması hedeflenmektedir. Ancak, işverenlerin çıkarları düşünülürken, işçilerin kendi ihtiyaç duydukları dönemlerde izin haklarını kullanmaları ortadan kaldırılmaktadır.

Emekten yana bir iş kanunu öncelikle emekçilerin iradesini tanımalı, izin bölünme şartını tarafların anlaşmasını değil, işçinin rızasına bağlamalıdır. Zira toplu sözleşme hakkı olan işçi oranının % 4,5 olduğu, işçi örgütlülüğünün çok düşük olduğu bir ülkede “tarafların anlaşması” şartı her zaman işveren iradesini öne çıkaracaktır.

19. Madde:

Madde ile kayıt dışılıkla mücadele için, Sosyal Güvenlik Kurumu'na bağlı olarak çalışacak sosyal güvenlik denetmeni ve yardımcısı kadrolarında işe alıma ilişkin düzenleme bulunmaktadır. Daha önce İş Müfettişlerinin yaptıkları işi çok daha kapsamlı bir şekilde bir süredir Sosyal Güvenlik Denetmenleri yapmaktadır. Sosyal Güvenlik denetmenleri kayıt dışılığı denetlemek amacıyla çalışan kişilerdir. “İş kazası”, meslek hastalıkları soruşturmaları, hastalık ve analık iznine dair uyumsuzluklar, işyeri yasal defter ve kayıtlarının denetlenmesi, asgari işçilik incelemeleri, kayıt dışı çalışan işçilerin tespit edilmesi gibi çok fazla alanda denetimler yapmaktadır. Ancak her biri ayrı bir sorun alanı olan denetim konularının hepsinin Sosyal Güvenlik Denetmenlerine verilmesi zaten hatalıdır. Bakanlık bu sayıyı 5.000'e çıkardığı zaman iş cinayetlerinden, kayıt dışı çalışmaya, işyerindeki usulsüzlüklerden çalışma sürelerine kadar her biri yapısal sorunlar olan emekçilerin sorunlarına çözüm olabileceğini belirtmektedir. Ancak bu hem gerçekçi değildir, hem de bütüncül bir politika oluşturulması gereken emekçilerin çalışma yaşamına dair sorunlarını sadece bir kadro meselesine indirgemektedir.

20. Madde:

Değişiklik ile genel sigorta kapsamına alınan 25 yaşa kadar olan gençlerden prim tahsis edilmemesi yönünde bir değişikliğe gidilmektedir. Daha önce getirilen gelir tespitine dayalı olarak 25 yaşına kadar olan öğrenciler dâhil gençler genel sigorta kapsamına alınmıştır ve prim ödemeleri zorunlu kılınmıştır.1 Ekim 2008 yılında getirilen Genel Sağlık Sigortası'nın

en büyük mağdurları 25 yaşına kadar olan gençler olmuştur. Bu süre içerisinde 18 yaşını bitiren gençlerden birçoğu gelir tespiti yaptırmadığı için Genel Sağlık Sigortası kapsamında en yüksek prim dilimine tabi tutularak borçlandırılmıştır. Bu şekilde çoğunun gençlerin oluşturduğu 7 milyon 37 bin 180 kişinin yaklaşık 10 milyar TL GSS borcu bulunmaktadır (SGK Aralık 2015 verileri). Dolayısıyla pek çok genç bu şekilde Genel Sağlık Sigortası kapsamında mağdur edilmiştir. Bu madde ile her ne kadar bu uygulamadan 25 yaşına kadar olanları çıkararak bir düzenleme yapılırsa da borçların silinmesi söz konusu değildir. Esasında bu kadar mağdurun borçlarının silinmesi gerekmektedir.

21. Madde:

5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanuna yeni bir madde eklenmek suretiyle bir düzenleme yapılmıştır. Ancak 5549 Sayılı Kanun'un 19. maddesi oldukça ayrıntı düzenleme getiren bir hüküm olup, 19A maddesi ile getirilen düzenleme kanun yapma tekniğine aykırı, objektif ve genel hususların aksine, sübjektif ve somut durumlar baz alınarak hazırlanmış bir düzenlemedir. Bu düzenlemenin içeriği oldukça şüphelidir. Zira yapılan düzenlemede; *“malvarlığının aklama veya terörün finansmanı suçuyla ilgili olduğuna dair şüphe bulunması üzerine; Başkanlıkça şüpheyi teyit etmek, işlemi analiz etmek ya da analiz sonuçlarını yetkili makamlara intikal ettirmek amacıyla bu işlemleri askıya almaya”* dönük Bakan'ın yetkili olması düzenlenmiştir. Düzenleme ile Bakan'a denetimsiz şekilde sınırsız yetki tanınarak, yargılama makamlarının denetimi engellenmiş, yürütmenin keyfi davranması yasalastırılmaya çalışılmaktadır. Burada, düzenlemenin ikinci fıkrasında; *“Bu yetki, yabancı bir muadil kuruluşun işlemin askıya alınması veya gerçekleşmesine izin verilmemesi yönündeki gerekçeli talebinde yer alan işlemler hakkında da, Başkanlıkça aklama veya terörün finansmanı suçu ile ilişkili olduğuna dair şüphe görülmesi şartıyla kullanılabilir”* ifadelerinin 198 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanması, Araştırılması, El Konulması, Müsaderesi ve Terörizmin Finansmanına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi'nin 14. Maddesine atıf yapılarak düzenlendiği belirtilmiş ise de bu maddede, bir işlemin kara para aklama ile ilgili olduğu konusunda şüphe bulunması halinde, işlemi analiz etmek ve şüpheyi teyit etmek amacıyla, devam eden bir işlemi askıya almak ve bunu yabancı bir mali istihbarat biriminin gerekçeli talebi üzerine de kullanılması düzenlenmiştir. Avrupa Birliği üyesi olmayan ABD'nin Reza Zarrab ile ilgili soruşturması için bir önlem olup, kara para aklamanın Türkiye üzerinden gerçekleştirildiği üzerinden, soruşturmanın Türkiye'ye uzanabileceği düşünüldüğünden, bu düzenleme ile soruşturmanın akıbetine dönük denetim,

bütünüyle Hükümete verilmekte, bu vesileyle Hükümetin benzer soruşturmalarda birçok gerçeği sümenaltı etmesi söz konusu olabilecektir. Nitekim düzenlemenin gerekçesinde de; 198 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanması, Araştırılması, El Konulması, Müsaderesi ve Terörizmin Finansmanına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi'nin 14. Maddesine atıf yapılmıştır. Bu maddede, bir işlemin kara para aklama ile ilgili olduğu konusunda şüphe bulunması halinde, işlemi analiz etmek ve şüpheyi teyit etmek amacıyla, devam eden bir işlemi askıya almak ve bunu yabancı bir mali istihbarat biriminin gerekçeli talebi üzerine de kullanılması düzenlenmiştir. Dolayısıyla, bu durumda, bu yapılan düzenleme ile, yabancı bir muadil kuruluşun, Zarrab'ın Türkiye'deki malvarlığına dönük, kara para aklama işlerine dönük Türkiye'de yaptığı herhangi bir işlem ile ilgili gerekçeli bir talepte bulunduğu, ABD'nin bu yönlü talebini engellemek için yapılan bir düzenleme olduğunu düşünmek akla yatkındır.

22. ve 23. Maddeler:

22. madde; 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun'un 3. Maddesinin 7. Fıkrası, AYM'nin 27.2.2014 tarih, 2014/41 sayılı kararı ile iptal edilmiştir. İptal edilen düzenleme; "riskli alan" içerisinde, "riskli yapı" olmasa bile, riskli yapıymış gibi bu kanun hükümleri çerçevesinde değerlendirilmesini öngörüyordu. Tasarının bu maddesi ile AYM tarafından iptal edilen bu düzenleme, benzer şekliyle yeniden yasalaştırılmaya çalışılıyor. Bu durum usul açısından değerlendirmemizde yer aldığı gibi, Anayasa'ya açıkça aykırıdır.

23. Madde ise; 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun'un 4. Maddesinin 1. Fıkrası, AYM'nin 27.2.2014 tarih, 2014/41 sayılı kararı ile iptal edilen düzenlemenin benzerini yeniden kanunlaştırmayı hedefleyen bir düzenlemedir. AYM tarafından iptal edilen düzenleme; Bakanlık veya uygulamayı yürüten TOKİ veya İdare'nin, riskli ve rezerv yapı alanlarında, her türlü imar ve yapılaşma işlemlerini iki yıl süre ile geçici olarak durdurmayı, gerekirse bu uzatmanın bir yıl ertelenebileceğini öngörmektedir. Yani halk diliyle ifade etmek gerekirse, "riskli" ve "rezerv yapı alanlarında" herhangi bir yerde, kendi yapısı riskli olmasa bile, bu yapıya dair tasarrufla bulunmayı engelleyen 6306'daki hüküm AYM tarafından iptal edilmişti. Bu düzenleme ile AYM'nin iptal ettiği düzenleme benzer şekilde yeniden getirilmekte ve bir süre sınırı koymaktadır. Buna göre; riskli alanlar içerisinde, riskli olmayan yapılara dair, vatandaşların kendi yapılarına dair bir tasarrufla bulunması engellenmektedir. 22 ve 23. maddeler, bugün Sur ve Silopi gibi, yaşanan

çatışmalar sonucunda yıkılan ve sonrasında riskli alan ilan edilen yerlerde, riskli yapı olmasa bile, hiçbir vatandaşın kendi mülkiyetine dair bir tasarrufta bulunamayacağını düzenlemektedir. Bu da, 25 Mart'ta Resmi Gazete'de yayınlanan "Acele Kamulaştırma" yoluyla, Sur'un tamamına, Silopi'nin büyük çoğunluğuna el koyma kararında, riskli alan ilan edilen bu bölgelerde, vatandaşın kendi mülkiyetine dair tek bir çivi çakmasını engellemeye dönük kararın yasal boşluğunu gidermeye dönüktür. AYM'nin 6306 sayılı kanunda iptal ettiği ve açıkça vatandaşın mülkiyet hakkını gasp etmeye yönelik bu düzenlemeleri torba tasarıyla getirmek, hukukun nasıl katledildiğinin açık göstergesidir. AKP tarz ve yöntem olarak AYM'nin iptal ettiği düzenlemeleri hukukun arkasından dolaşarak yeniden getirmekte, itiraz eden muhalefet partilerini de icraat ve hizmet düşmanı olarak lanse etmektedir. Oysa ilgili düzenlemelerle getirilmeye çalışılanlar ortadadır. Halkın yıllarca kendi emeğiyle, alın teriyle inşa ettiği evini barkına el koymak. Daha önce Resmi Gazete'de yayınlanan, Sur ve Silopi için alınan "kamulaştırma" kararı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın, hiçbir şekilde halk ile yerel yönetimler ile uzlaşmaya, diğer yerel aktörler ile müzakere etmeye, yapılacak imar faaliyetlerini tartışmaya gerek duymadan, hızlıca "tek başına" bir tasarrufta bulunmasına imkân vermektedir. Bu tasarılar ile de AYM'nin iptal ettiği kanunlar başta olmak üzere ilgili düzenlemelerle yasal prosedür aşılarak hızlandırma süreci başlamış olacaktır. Kısacası minare çalınmış, kılıf hazırlanmaktadır. Bu şekilde yakıp yıkılan kentler sadece büyük rantların döndüğü TOKİ projeleriyle yandaş müteahhitlere peşkeş çekilecek, mekânların ruhuyla oynanarak kentlerin bir bütün sosyolojik ve kültürel yapısı değiştirilmek istenmektedir.

26. Madde: "Yargıya Müdahale ve Her Mülke El Koymanın Yasal Düzenlemesi"

6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun, 16 Mayıs 2012 tarihinde kabul edilmiş ve 31 Mayıs 2012 günü yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Başta TMMOB ve Üniversiteler olmak üzere kamuoyunun tepkisini çeken bu kanuna yöneltilen en önemli eleştirilerden biri, muhatapların iradesini dikkate almadan, planlama sürecini merkezi bir karar alma mekanizması işleterek yürütmesiydi. Bununla birlikte dava açma imkânlarına getirilen kısıtlamalar, komisyon görüşmeleri esnasında törpülenmişse de, bu kanun uyarınca açılan davalarda yürütmenin durdurulmasına karar verilemeyeceği hükme bağlanmıştır.

Anayasa'nın 125. maddesinin birinci fıkrasıyla "*İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır*" hükmü getirilmiş, beşinci fıkrasında ise idari işlemin uygulanması hâlinde telifisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda yürütmenin durdurulmasına karar verilebileceği

kurala bağlanmıştır. İdarenin işlemleri, hukuka uygunluk karinesinden faydalandıkları ve icrai olduklarından, iptal edilene kadar hukuk düzeninde kalmayı sürdürürler ve dava açılması kendiliğinden işlemin yürütmesini durdurmaz. Bu itibarla yürütmenin durdurulması mekanizması, haklarını korumak bakımından idare edilenlere anayasa tarafından tanınmış bir imkândır, kanunla ortadan kaldırılması da mümkün değildir. Bunun istisnası, 6. fıkrada sayılan hallerdir. Nitekim Anayasa Mahkemesi, 2012/87 Esas, 2014/41 sayılı kararında:

“Anayasa’nın 125. maddesinin altıncı fıkrasıyla, üstün kamu yararının bulunduğu kimi durumlarda, yürütmenin durdurulmasına karar verilmesine istisna getirilebileceği öngörülmüştür. Buna göre, yürütmenin durdurulması kararı verilmesi olağanüstü hâl, sıkıyönetim, seferberlik ve savaş hâli ile milli güvenlik, kamu düzeni ve genel sağlık nedenlerine bağlı olarak kanunla sınırlanabilir.

Dava konusu kuralın gerekçesinde, Kanun’un temel amacının can ve mal emniyetini temin etmek olduğu, Kanun’un öngördüğü iş ve işlemlerin plânlanan şekilde ve zamanında gerçekleştirilmemesinin bireylerin yaşam hakkının afet riski nedeniyle tehlike altında olması hâlinin devam etmesi anlamına geleceği, bu nedenle Kanun uyarınca tesis edilen idari işlemlere karşı açılan davalarda yürütmenin durdurulmasına karar verilemeyeceğinin hükme bağlandığı belirtilmiştir.

Ancak, Anayasa’nın 125. maddesinin altıncı fıkrasında belirtilen nedenlerden birine dayanılması, kanun koyucuya, yürütmenin durdurulması kararı verilmesine istisna getirme konusunda sınırsız yetki vermez. Zira Anayasa’nın 125. maddesinin beşinci fıkrası gereğince yürütmenin durdurulması kararı, idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması ve uygulanması hâlinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda verilebilecektir. Bu nedenle, yürütmenin durdurulması kararı verilmesine istisna getirilebilmesi için açıkça hukuka aykırı olan bir idari işlemin, idari davanın sonuçlanmasına kadar davanın tarafı olan bireyler üzerinde doğuracağı telafisi güç veya imkânsız zararın göz ardı edilmesini meşru kılacak üstün bir kamu yararının bulunması gerekir.

Kanun’un 1. maddesi ve genel gerekçesi dikkate alındığında, Kanunla, genel sağlığa zarar veren gerçekleşmiş olayların sonuçlarının derhal giderilmesinin ya da can ve mal güvenliğine yönelik yakın ve kesin tehlikelerin derhal önlenmesinin değil; afet riski altındaki alanların, fen ve sanat norm ve standartlarına uygun dönüşümü

sağlanarak sağlıklı ve dengeli bir çevre hâline getirilmelerinin, böylelikle ileride gerçekleşmesi muhtemel can ve mal kayıplarının önüne geçilmesinin hedeflendiği anlaşılmaktadır. Bu durumda, Kanun uyarınca yapılacak idari işlemler yönünden yürütmeyi durdurma kararı verilmesine istisna getirilmesinde, açıkça hukuka aykırı olan bir idari işlemin, idari davanın sonuçlanmasına kadar davanın tarafı olan bireyler üzerinde doğuracağı telafisi güç veya imkânsız zararın göz ardı edilmesini meşru kılabilecek, derhal gerçekleşmesi gereken üstün bir kamu yararı bulunduğu söylenemez.”

değerlendirmesini yaparak, yürütmenin durdurulması önüne engel getiren hükmü iptal etmiştir.

Önümüzdeki düzenleme, açıkça Anayasa Mahkemesi kararının arkasından dolaşılması anlamına gelmektedir. Kamu düzeninin ve güvenliğinin olağan hayatı durduracak veya kesintiye uğratacak şekilde bozulduğu hallerde alınacak önlemler, kamu gücünü elinde bulunduranların ellerindeki imkanlar, Anayasa ile düzenlenmiştir. Anayasa'nın 119 ve devam maddeleri bu durumu düzenler. Yine Anayasa'nın başta 15. maddesi olmak üzere çeşitli maddeleri, olağanüstü halde uygulanacak rejimin çerçevesini çizer. Böyle bir durumun bulunmadığı hallerde, "kamu düzeninin ve güvenliğinin olağan hayatı durduracak veya kesintiye uğratacak şekilde bozulduğu" gibi muğlak bir kriter getirilerek, adeta olağanüstü bir rejim yaratılması, hukuk güvenliğine ve hukuk devleti ilkesine aykırıdır.

Riskli alanın ne olduğu 6306 sayılı kanunun 2. maddesinde tanımlanmıştır: "*Zemin yapısı veya üzerindeki yapılaşma sebebiyle can ve mal kaybına yol açma riski taşıyan, Bakanlık veya İdare tarafından Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının görüşü de alınarak belirlenen ve Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca kararlaştırılan alan*" riskli alandır.

Yine bu kanunla, acele kamulaştırma yolu yalnızca ve yalnızca riskli yapıları kapsayacak şekilde açılmıştır. Bu itibarla, tümüyle riskli alan ilan edilen bir bölgede acele kamulaştırma yoluna gidilmesi, mülkiyet hakkının açık ihlalidir.

Acele kamulaştırma, Kamulaştırma Kanunu'nun 27. maddesiyle kamulaştırma usulüne getirilmiş bir istisnadır. Mülkiyet hakkını doğrudan ilgilendirdiği için, sıkı şartlara bağlanmış olan kamulaştırma müessesesine getirilen bu istisna, "*3634 sayılı Milli Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun uygulanmasında yurt savunması ihtiyacına veya aceleliğine Bakanlar Kurulunca karar alınacak hallerde veya özel kanunlarla öngörülen olağanüstü durumlarda gerekli olan*

taşınmaz malların kamulaştırılmasında" uygulanır. 3634 sayılı Milli Müdafaa Mükellefiyeti Kanunu, 1939 tarihli, savaş ve seferberlik hallerindeki acil ihtiyaçları düzenleyen bir kanundur. Bu istisnai rejim, enerji yatırımları konusunda yaygınlaşmış, ancak Bakanlar Kurulu'nun enerji yatırımlarında acele kamulaştırmaya gidilebileceğini ifade eden dayanak kararı Danıştay tarafından iptal edilmiştir. Bu, hukuk düzeninin, savaş halinde uygulanabilecek ve hak alanını çok fazla kısıtlayan istisnai bir rejimi, olağan zamanlarda yaygınlaştırmama eğilimi olarak yorumlanabilir. Bu itibarla, riskli alanların tümüne sirayet ettirilen bu acele kamulaştırma uygulamasının Anayasa'nın ruhuna ve lafzına uygun olduğunu söylemek mümkün değildir.

Uygulama işlemi hakkında, birel işlemin sebebinin teşkil eden riskli alan ilanı işlemine karşı dava açılmayacağına hüküm altına alınması, yine idare hukuku ve idari yargılama hukuku ilkeleriyle bağdaşmaz. Zira bir idari işlemde etkilenen kimse, kendisine temas eden birel işlemle beraber, bu işleme dayanak teşkil eden düzenleyici işlemin veya ara işlemin de iptalini talep edebilecektir. Bu İdari Yargılama Usulü Kanunu ile güvence altına alınmıştır ve İYUK'un ilgili maddesi, Anayasa'nın 125. maddesinde getirilen, idarenin her türlü işlem ve eylemine karşı yargı yolunun açık olduğu hükmüyle uyumludur.

27. Madde:

Madde ile 5233 yasaya dayandırılarak Kürtlerin yoğunluklu yaşadığı illerde sokağa çıkma yasakları sırasınca uygulanan devlet şiddetinden kaynaklı sivil insanlarına yönelik, hükümetin aylık bağlama ile ayni ve nakdi yardım bağlama yönünde bir düzenleme getirmektedir. Ancak sivillere verilen zararların tazmin edilmesinden çok yine AKP hükümetinin, devletçi refleksini koruyarak bir demokrasi ve eşitlik sorunu olan Kürt sorununu terör sorunu olarak tanımlayarak hareket ettiği görülmektedir. Öncelikle bölge halkına yapılacak yardım öncesinde bir “terör” olarak tanımlaması dayatması yapılmaktadır. Sokağa çıkma yasaklarında yüzlerce insanın yaşamını yitirdiği durum göz önünde bulundurulduğunda, Hükümetin kendi yasal ve siyasi sorumluluğunu örtme çabası olarak yorumlanabilir.

28. Madde:

Düzenleme ile Takas Bank'ın yönetmelik çıkarılarak fiilen yaptığı iş yasal bir zemine bağlanmaktadır. Böylece Banka, aracı kurumların birbirlerine olan yükümlülüklerini yerine getirememeleri durumunda bu yükümlülüğü resmen üstüne almakta ve tıpkı Merkez

Bankası'nın üstlendiği rol benzeri bir rol üstlenerek, “son başvuru mercii” konumuna getirilmektedir. Böylece aracı kurumlarda oluşabilecek bir riskin önüne geçilmesi, buradan BİST’i krize sokacak gelişmelerin önlenmesi ve olası bir finansal krizin borsa üzerinden tetiklenmesinin önlenmesi hedeflenmektedir. Hükümet (Devlet) düzenleyici bir kurum olarak varlığını güçlü bir şekilde belirgin hale getirmektedir. Bu arada ifade etmek gerekir ki; Takas Bank’ın sahibi BİST ve yöneticilerini Hükümet atıyor.

Bu değişiklik bir yanıyla finansal sektördeki kırılganlığa işaret ederken, diğer yandan aracı kurumları kurtarma operasyonu olarak değerlendirilebilir. Buradaki temel eleştirimiz şudur; borsaların ve aracı kurumların karları iyi zamanlarında özelde tutulurken, zararlarının ya da risklerinin sosyalleştirilmesi adil değildir.

29. Madde:

Düzenleme ile 6362 sayılı Kanuna geçici madde eklenmiştir. Mevcut durumda, SPK ile ilgili mahkemelerde birikmiş çok sayıda dava var ve bunların çoğunu SPK kaybetmektedir. Değişiklik ile kurumun yargıya karşı savunulması ve dava kaybetmesinin önlenmesi hedeflenmektedir. Hükümetin bunu bir zorunluluk olarak gördüğü anlaşılmaktadır. Mevcut uygulamada *“kaydi hale getirildikten sonra, basılı durumdaki hisse senetleri 7 yıl içinde SPK’ye bildirilip devredilmezse devletleştiriliyor.”* Bu da özel kasalarda unutulmuş ya da ölüm vs. nedeniyle mirasçıların farkında olmadıkları milyonlarca lira tutarındaki özel şirket hisse senetlerinin 7 yıl sonrasında değersizleşip birer kâğıt parçasına dönüşmesine neden oluyor. Bu durumun özel mülkiyet hakkının ihlali olduğu gerekçesiyle bu uygulamadan vazgeçiliyor. Bu değişiklikle artık bu hisse senetlerine el konulamayacak.

Buradaki amaç, finansal kâğıtlar üzerinden, özel mülkiyeti korumak. Diğer taraftan aynı Hükümet, Sur başta olmak üzere Bölgedeki birçok yerin mevcut politikalarla tahrip edilmesi sonucu, TOKİ eliyle inşaat yapmak için halkın evine, enkazına, arsasına el koyabiliyor. Ya da acele kamulaştırma kararlarıyla çevreyi tahrip eden HES projeleri için özel mülkiyet hakkını çiğneyebiliyor.

Bu iki durum devletin finans sermayesi ve özel mülkiyetçi karakterini ortaya koyarken, aynı zamanda da % 14’e kadar gerileyen iç tasarruf hacminin artık şu ana kadar uygulanmış olan büyüme modelinin önünde en büyük engel oluşturduğu gerçeğinden hareketle, iç tasarruf hacmini büyütme ve yeni bir birikim stratejisine geçme ihtiyacının da bir göstergesidir.

30. Madde: Yapılan değişiklik ile; 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanunun 4 üncü maddesine bir fıkra eklenerek Ceza Muhakemesi Kanununun; 133. Maddesine şirket yönetimi için kayyım tayini, 135. maddesinde iletişimin tespiti, dinlenmesi ve kayda alınması, 139. Maddesinde gizli soruşturmacı görevlendirilmesi ve 140. Maddesinde teknik araçlarla izleme düzenlemeleri getiriliyor.

Burada vurgulanması gereken temel husus; mevcut durumda zaten Ceza Muhakemeleri Kanununda (CMK) konuya ilişkin yeterince düzenleme yer almakta olup, ayrıca burada düzenleme yapılmasına gerek yoktur. Bu düzenlemelerin özel kanunlara da eklenmesi kanun yapım tekniklerine aykırı olup, iktidarın kendi amaçları doğrultusunda kişi ve kurumlar aleyhine getirdiği düzenlemelerdir. Ayrıca şirket yönetimlerine kayyım tayini, iletişimin tespiti, dinlenmesi ve kayda alınması, gizli soruşturmacı görevlendirilmesi ve teknik araçlarla izleme tedbirlerinin uygulanabilmesi durumları; hâlihazırda bugün iktidarın herhangi bir kişiyi, şirketi, kurumu “terörist” olarak tanımlayarak yargıya müdahale etme ya da linç kültürüne maruz bırakma pratiği ortadayken, bu düzenleme ile muhalif herhangi bir şirketi terörü finanse ettiği yönünde tanımlayacağını öngörmek hiç de zorlama bir yorum olmayacaktır. İktidar düzenlemede geçen, iletişimin dinlenmesi, kayda alınması ve gizli soruşturmacı görevlendirme yoluyla; bütün şirketleri dinleyebilecek, hukuk katliamı olan “gizli tanık” uygulaması gibi, gizli soruşturmacı eliyle, şeffaf olmayan şekilde kamuoyuna hesap vermeden, kamuoyunun bilmediği herhangi kişi veya kişileri, kendisine muhalif olan şirketleri “terörü finanse eden şirketler” şeklinde tanımlayabilecektir. Düzenlemeyle bugün AKP, kendine karşıt kesimleri hedef alacaksa da, gün gelir, AKP’ye yardım yapan şirketler bile bu düzenleme kanunlaşırca, terör örgütünü finanse edilecek şekilde tanımlayabilir. Dolayısıyla hukukun herkese lazım olacağının kalın harflerle altını çizip böylesi hukuk katliamı olan bir düzenlemenin, kesinlikle geri çekilmesini yeniden hatırlatırız.

Yukarıda ifade edilen usûle ve maddelere ilişkin değerlendirmelerden yola çıkılarak, komisyonumuzda kabul edilen torba tasarının son metnine karşı oy kullanacağımızı belirtmek isteriz.

Ahmet Yıldırım
Muş

Garı Paylan
İstanbul

Nimetullah Erdoğmuş
Diyarbakır

MUHALEFET ŞERHİ

TASARININ GENELİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

Komisyonumuzun 29/03/2016 tarihinde yaptığı 26 ncı birleşiminde, gündemimizde bulunan 1/694 esas numaralı "65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı", 1/689 esas numaralı "Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı", 2/922 esas numaralı "Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" ile 2/923 esas numaralı "Şanlıurfa İline İstiklal Madalyası Verilmesi ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi"nin görüşmelerine başlanmıştır.

MHP milletvekilleri olarak partimize mensup milletvekillerinin de benzer nitelikte kanun teklifleri olduğuna dair uyarımız üzerine, kanun tasarısı ve tekliflerinin geneli üzerindeki görüşmelerin ardından verilen bir önerge doğrultusunda, Konya milletvekilimiz Mustafa Kalaycı'nın 2/393 esas numaralı "65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi", Manisa milletvekilimiz Erkan Akçay'ın 2/403 esas numaralı "2022 Sayılı 65 yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" ile diğer muhalefet milletvekillerine ait 2/899 ve 2/404 esas numaralı kanun teklifleri İçtüzüğün 26'ncı maddesi uyarınca gündeme alınmış ve Komisyon gündemimizde bulunan 1/694 esas numaralı Kanun Tasarısı, 1/689 esas numaralı Kanun Tasarısı ve söz konusu teklifler birleştirilmiştir. Görüşmelerde 1/694 esas numaralı Kanun Tasarısının esas alınmasına ve Tasarı ve Tekliflerin daha ayrıntılı olarak incelenebilmesini teminen bir alt komisyon kurulmasına karar verilmiştir. Ancak 30/03/2016 tarihinde alt komisyonunda Tasarı ve Tekliflerin tamamı değil, üzerinde tartışılan bazı maddeleri görüşülmüş ve Tasarı metninde bazı ifade değişiklikleri yapılmakla birlikte esasa ilişkin önerilerimiz dikkate alınmamıştır.

Tasarı Komisyonumuzda 31/3/2016 ve 1/4/2016 tarihlerindeki birleşimlerde görüşülmüş ve kabul edilmiştir. Tasarı ve tekliflerde birbirlerini tekrarlayan ve birbirleriyle ilgisi olmayan maddelerin varlığı dikkati çekmektedir. Hükümet bir yandan bir daha torba yasa getirmeyeceğiz demekte, diğer taraftan torba kanun tasarısı ve teklifleri arka arkaya komisyonumuza gelmektedir. Bu tasarısı beşinci torba kanun tasarısıdır. Bu birleştirilerek görüşülen tasarısı ve teklifler de torba niteliklidir.

Söz konusu tasarısı ve teklifler tali komisyonlarda görüşülmeden Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmüştür. Oysa yapılan düzenlemeler sadece mali hükümler içermemekte ilgili ihtisas komisyonlarında detaylı görüşülmeyi gerektirecek sektörel, mesleki ve hukuki uzmanlık isteyen ve ayrıntılı görüşülmesi gereken konular içermektedir. Bu torba kanunda 16 ayrı bakanlık ve kurumu ilgilendiren farklı konulardaki maddeler yer almaktadır. Bu durumda fiilen bütün kanun tasarısı ve teklifleri Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmekte, ihtisas komisyonlarında yer alan konularında uzman üyelerin tecrübe ve görüşlerinden faydalanılamamakta ve İçtüzük çiğnenmektedir. Tali komisyon olarak da ilgili komisyonların tasarısı veya teklifleri görüşmesi beklenmeden alelacele komisyonlardan geçirilerek Genel Kurula gönderilmekte ve uzman komisyonların görüşleri ve önerileri alınmadan kanunlaşma süreci tamamlanmaktadır. Ayrıca torba kanunların komisyonunda ve genel kurulda görüşülmesi sırasında İçtüzüğün 35. ve 87. maddelerine aykırı olarak yeni maddeler ihdas edilmektedir.

İçtüzüğe aykırı olarak tasarıda ve birleştirilen tekliflerde yer almayan maddelerin eklenmesi ise Hükümetin, yasamanın ve komisyonun içine düştüğü hazin durumu anlatmak için yeterlidir. Bu tasarı ve tekliflerde yer almayan dört madde tasarıya eklenmiş, ayrıca 8 ayrı maddede değişiklik önergesi kabul edilmiştir. Muhalefet partilerine mensup üyelerin önermeleri ise reddedilmiş olup, birleştirilen kanun tekliflerimizde de yer alan 65 yaş aylığının artırılmasına ilişkin önergemiz ve kamu çalışanları sendikalarının da talebi olan teknik personelin maddi mağduriyetinin giderilmesine yönelik önergelerimiz kabul edilmemiştir.

Tasarının TMSF uzman ve murakıplarıyla ilgili maddesinde yer almayan kurul üyelerine ilişkin husus ise uyarılarımız ve önerimiz üzerine maddeye eklenmiştir. KİT'lerde ve diğer kurumlarda çalışan müşavirlerle ilgili düzenlemeye ise uyarılarımıza rağmen yer verilmemiş olup, Anayasa mahkemesinin yeni düzenleme yapılması için tanıdığı 9 aylık süre Eylül ayında dolacaktır. Tüm bu hususlar kanun yapma sürecinin geldiği noktayı ve Hükümetin dağınıklığını açıkça göstermektedir.

Bakanların ve bürokratların görüşmelerde teknik açıklamalarda son derece hazırlıksız ve yetersiz oldukları gözlerden kaçmamıştır. Görüşmelerde Kanun Tasarısının birçok maddesinin kurumlar arasında görüşülmeden TBMM'ye getirildiği görülmüştür. Bu kurumların katkısının alınmaması açısından son derece önemlidir. Kamuya ciddi mali yük getiren maddeler dahi herhangi bir etki analizi içermemektedir. Düzenlemelerle kamunun ne kadar harcama yapacağı, topluma ne tür maliyetler geleceği; bunlar karşısında ne kadar ekonomik ve sosyal fayda üretileceğine ilişkin herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

Kıscacası 5018 Sayılı Kanun ve Mevzuat Hazırlama Yönetmeliği kapsamında yapılması gereken etki analizinin yapılmadığı ve ilgili kuruluşlardan (Hazine Müsteşarlığı ve Kalkınma Bakanlığı) görüş alınmadığı görülmüştür. Üstelik hükümetin programında ve eylem planında söz verilen ve Başbakan tarafından yapıldığı söylenen “düzenleyici etki analizleri” hazırlanmadığı gibi, görüşmeler esnasında bu çerçevede sorduğumuz sorulara da tatminkar cevaplar verilememiştir.

Tasarılar gerekli ön çalışmalar yapılmadan ve kurumlardan görüşler alınmadan Meclise gönderilmektedir. Daha görüşmeler başlamadan önce veya görüşmeler esnasında, hatta görüşmeler tam biterken hiç tartışılmamış olan ve çok ciddi yenilikler getiren birçok önerge Hükümet tarafından gündeme getirilmektedir. Yani Hükümet birkaç gün önce gönderdiği tasarıyı Komisyonda değiştirmektedir. Diğer tasarı ve tekliflerde olduğu gibi bunlarda da gerekçeler son derece yetersizdir. Bütün ikazlarımıza rağmen bu konuda olumlu bir gelişme sağlanamamıştır.

Bütün bunlar, Kanun Tasarısının iyi hazırlanmadan, kamu kurumlarıyla görüşülmeden, hükümet içinde ve kamuoyunda tartışılmadan alelacele TBMM'ye sevk edildiğini göstermektedir.

AKP Hükümetinin teklifleri AKP'li Milletvekilleri tarafından kanun teklifi olarak değil Bakanlar Kurulundan tasarı olarak Meclise sunulmalı ve komisyondan geçmelidir. Bu düzenlemelerin tasarı olarak getirilmesi durumunda hem ilgili kuruluşların görüşleri alınacak hem de Mevzuat Hazırlama Yönetmeliğine uygunluk açısından Başbakanlık'ta gözden geçirilebilecektir. Gerçi kanun tasarılarının da hepsi Bakanlar Kurulunda görüşülmeden elden dolaştırma yoluyla imzalandığı için eksik ve hatalı şekilde TBMM'ye sevk edilmektedir.

AKP Hükümetinin ranta ilişkin düzenlemelerini de içeren torba kanunlar Meclis İçtüzüğüne aykırı bir şekilde hazırlanmakta, temel kanun şeklinde ve yanlışları kamuoyunun gözünden kaçırmak için TBMM TV'nin de yayında olmadığı saatlerde sabaha karşı verilen değişiklik önergeleriyle Genel Kurulda kabul edilmektedir.

TASARININ İÇERİĞİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

Bu tasarıda yer alan 65 yaş aylığı ile ilgili 2022 sayılı kanun ve 25 yaş altı gençlerimizin sigorta primleriyle ilgili 5510 sayılı kanun gibi bazı acil maddeleri hızlıca çıkarma ve diğer ilgisiz maddeleri ilgili komisyonlara ayrı teklif olarak yeniden sunma önerimiz maalesef kabul edilmemiş ve beş ayrı komisyonu ilgilendiren maddeler birlikte ele alınmıştır.

Tasarının 1. maddesinin içeriği olan Şanlıurfa iline İstiklal Madalyası verilmesi tasarının da başlığı haline gelmiştir. Bu durum yukarıda yaptığımız genel değerlendirme açısından trajik bir örnektir. Çünkü komisyonumuzla ilgisi olmayan ve İçişleri Komisyonunun görevi olan bir konu komisyonumuza getirildiği ve bu bir torba kanun tasarısı olduğu için kanunun başlığı bu şekilde değiştirilmek zorunda kalmıştır. Elbette Şanlıurfa ilimize de Kahramanmaraş ve Gaziantep gibi madalyası verilmelidir, ancak bu ayrı bir kanun olarak ve ilgili komisyonda görüşülmelidir.

Tasarının 2 ve 3. maddeleri 65 yaş aylığı ve bunlardan engelli olanlarla ilgili olup, özü itibarıyla olumlu olmakla birlikte ödeme tutarları yetersizdir. Tutarların artırılması için verdiğimiz önerge maalesef kabul edilmemiştir.

Tasarının 4-8. maddeleri 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu (KTK) ile ilgilidir. 4. maddeyle Karayolları Trafik Kanunu'nun 90. maddesi değiştirilmek istenilmektedir. Maddede "Zorunlu mali sorumluluk sigortası kapsamındaki tazminatlar bu Kanun ve bu Kanun çerçevesinde hazırlanan genel şartlarda öngörülen usul ve esaslara tabidir." denilerek muğlak şekilde evrensel bir ilke olan haksız fiil sorumluluğu yok edilmek istenmektedir.

Haksız fiil sorumluluğu denilen bu evrensel kural Türk Borçlar Kanunu'nun (TBK) 49. maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre; "Kusurlu ve hukuka aykırı bir fiille başkasına zarar veren, bu zararı gidermekle yükümlüdür." Haksız fiil sorumluluğunda mağdurun gerçek zararının tespit edilmesi ve buna göre de tazmin edilmesi gerekmektedir.

Gerek ülkemizde gerekse dünyada trafik kazalarından kaynaklanan zararlarda haksız fiil sorumluluğu esas alınmaktadır. Nitekim bu husus yürürlükteki Karayolları Trafik Kanunu'nun 90. maddesinde "*Maddi tazminatın biçimi ve kapsamı ile manevi tazminat konularında Borçlar Kanununun haksız fiillere ilişkin hükümleri uygulanır.*" denilerek kurallaştırılmıştır.

Getirilen düzenlemeyle ilgili bizim ve Türkiye Barolar Birliği temsilcisinin yaptığı uyarılar maalesef dikkate alınmamıştır. Temsilcinin komisyonumuzda anlattığı şu örnek konunun anlaşılması açısından çok çarpıcıdır:

"Okuluna gitmek üzere yaya yolunda yürüyen tıp fakültesi öğrencisine direksiyon hakimiyetini yitiren sürücü çarparak yaralanmasına sebep olsun ve kaza neticesinde öğrenci iş göremez şekilde kalıcı sakatlığa maruz kalsın. Mevcut durumda mahkemeler tarafından tıp fakültesi öğrencisinin olabildiğince gerçek zararı belirlenmeye çalışır ve bu zararı tazmin etmekle sürücü gibi sigorta şirketi de sorumludur. Yapılan yeni düzenleme neticesinde gerçek zarar bulunmaya çalışılmayacak, zarar hesabı Hazine tarafından belirlenen zorunlu trafik sigortası genel şartlarına göre yapılacaktır. Hazinesin belirlediği genel şartlara göre bir kişinin geliri ödenen vergiye göre belirlenmektedir ve eğer ödenen vergi yoksa asgari ücrete göre hesap yapılır. Tıp fakültesi öğrencisinin vergisi ödenen bir kazancı olmadığına göre elde edebileceği gelir asgari ücrete göre belirlenecektir. Oysa bu bin bir güçlükle okutulan öğrenci okulundan mezun olacak ve hekim olacaktır, olası gerçek gelire göre hesaplama yapılmaması bu öğrencinin kaybı olduğu gibi ailesinin de kaybıdır. Bu durum evrensel hukuk ilkelerine temel insan hakları ilkelerine de aykırıdır."

Tasarının 4. Maddesi 6098 sayılı TBK 55. Maddesine de aykırıdır. TBK 55. Maddesi amir hüküm niteliğinde düzenlenmiş olup, aynen şöyledir:

"Destekten yoksun kalma zararları ile bedensel zararlar, bu kanun hükümlerine ve sorumluluk hukuku ilkelerine göre hesaplanır... Bu kanun hükümleri, her türlü idari eylem ve işlemler ile idarenin sorumlu olduğu diğer sebeplerin yol açtığı vücut bütünlüğünün kısmen veya tamamen yitirilmesine ya da kişinin ölümüne bağlı zararlara ilişkin istem ve davalarda da uygulanır."

Bu madde çerçevesinde TBK 53. ve 54. Maddelerinde düzenlenen destekten yoksun kalma ölüm halinde uğranılan zararlar ve bedensel zararların ilkeleri Borçlar Hukuku esaslarına göre yargısal ve bilimsel içtihatlarla düzenlenmiş olup, kanunun 55. Maddesi karşısında, Tasarının 4. Maddesi ile "zorunlu Sigortalar kapsamındaki tazminatlar ilgi genel şartlarla tespit edilen teminat içeriği ve hesaplama esaslarına göre belirlenir. Zorunlu sigorta sözleşmelerinin feshine ilişkin esaslar ilgili genel şartlarla düzenlenir" şeklindeki hüküm ile trafik kazaları sonucunda meydana gelen ölüm ve bedensel zararların kapsamı ve hesabı Borçlar Kanunun kapsamından çıkartılmak istenmektedir.

Oysa TBK 55. Maddesinin gerekçesinde son derece isabetli olarak yapılmak istenen düzenlemenin amacının tüm yargı yolları açısından (adli-idari-askeri) hesaplama ilkelerinde, sorumluluk sınırlarında birliği sağlamaktır. Sigortacılık, bu sistemden ayrı olarak değerlendirilemez. Özel nitelikte olan bir düzenleme ile kanunun emredici hükmü bertaraf edilmek istenmektedir. Halbuki idari Yargıdaki bu düzenleme ile BK 55. Madde açısından hesap ilkeleri yönünden Borçlar Hukukuna tabi iken işletenin sorumluluğunu sigortalayan zorunlu mali mesuliyet sigortalarının ayrı ilkelere tabi olması düşünülemez. Zira bu şekilde sadece sigorta şirketi değil, genel şartlarla Hazine Müsteşarlığının düzenlemesi çerçevesinde işleten ve sürücü de sorumluluktan kurtarıma çabası içerisine girer ki bu durum açıkça sorumluluk hukukunun ilkelerine tamamen aykırıdır.

Tasarının 5. maddesiyle getirilen düzenleme ise KTK 92. Maddesinin ruhuna aykırıdır. Öte yandan Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının kapsamı 2918 sayılı kanun 92. Maddesi ile ayrıca düzenlenmiş olup, getirilmek istenen düzenleme bu kanun hükmüne de açıkça aykırıdır. Tasarının 5. Maddesi ile bu maddeye eklenmek istenen (g), (h) ve (i) bentleri açısından tazminat hesaplama ilkeleri doğrultusunda genel ilkelere aykırılık teşkil etmektedir.

Tasarının 4. Maddesi ile KTK 92. Maddesine eklenen hükümler ise genel anlamda 1.6.2015 tarihinde yürürlüğe giren Karayolları Trafik Kanunu Zorunlu Mali Mesuliyet Sigortası Genel Şartları kapsamında olup, bu genel şartların iptali yönünde Türkiye Barolar Birliği ve Ankara Barosu tarafından Danıştay nezdinde iptal dava açılmıştır. Türk Sorumluluk Hukuku'nda tazminat hesaplanmasına ilişkin ayrı bir mevzuat olmadığından TBK 55. Maddesinin yaptığı atfı da Yargıtay içtihatları ile şekillenen istikrar bulmuş uygulamalar olarak değerlendirmek gereklidir. Bu doğrultuda, anılan durumda Yargıtay'ın oluşturduğu Sorumluluk Hukuku esaslarına da aykırı bir düzenleme yapılmış olmaktadır.

Bedensel zararların tazmini ve destekten yoksun kalma tazminatının hesabında ana prensip, olay öncesi durumu ihya edilmesidir. Oysa kanunun genel şartlara yaptığı atfı ve bu genel şartlar ekinde Ek-1 ve Ek-2 ile getirilen hesaplama ilkeleri Borçlar Hukuku ilkelerine aykırıdır. Sigorta aktüerlerinin teknik faiz uygulaması suretiyle esasında iskontolama ilkelerine aykırı olan düzenlemeleri Borçlar Hukuku'nun yaşama ihtimaline göre her bir yıl için muhtemel ömür süresince kazanılacak edimlerin hesap tarihine göre erken tahsili nedeniyle indirim anlamına gelen iskontolanması ile benzerlik içermemektedir.

2918 sayılı kanunun 90. Maddesinin mevcut hali ise şöyledir: "Maddi ve Manevi tazminat: Maddi tazminatın biçimi ve kapsamı ile manevi tazminat konularında Borçlar Kanunu'nun haksız fiillere ilişkin hükümleri uygulanır."

Bu düzenleme dahi bedensel zararların hesap ilkelerinin Borçlar Kanunu kapsamında düzenleneceğine işaret etmektedir. Yeni taslak ile bu düzenleme yetkisinin Hazine Müsteşarlığına verilmesi açıkça Anayasanın 19. Maddesine aykırıdır. Ayrıca TBK 55. Maddesi de bu yolla işlevsiz bırakılmış olacaktır. TBK 55. maddesi açıkça lafzı ve ruhu ile Sorumluluk Hukuku ilkeleri ve bu temelde hesaplama esasları olarak sadece Adli Yargıda değil, tüm Yargı Kolları'nda bağlayıcı bir sistem getirmiştir. Ancak, buradaki düzenleme ile Hazine Müsteşarlığının İdari tasarruflarda bulunması yetkisi verilerek, yani genel şartlarla bu esasların düzenlenmesi yetkisi verilerek TBK 55. Maddesinin emredici niteliğine aykırı bir düzenleme meydana getirilmiş olacaktır.

Anılan şekilde Hazine Müsteşarlığının genel şartlar konusunda yapacağı düzenleme ile yargısal denetim dışında kalacaktır. Bu durum da sigorta sözleşmelerinde sigortalılar aleyhine kısıtlayıcı, sorumluluğu daraltan ve hatta kaldıran nitelikte bir düzenleme getirilmek istenmektedir. Oysaki Türk Ticaret Kanunu kapsamındaki genel sigortacılık ilkeleri değerlendirildiğinde sorumluluğu kısıtlayan ilkeler getirilemeyeceği gibi, 2918 sayılı KTK 111. maddesine göre de bu şekilde düzenleme yapılamaz.

Tasarının 4. Maddesi ile değiştirilmek istenen KTK 90. maddesinin yeni şekli, KTK 111. maddesinin anlamını ortadan kaldırıcı niteliktedir. Bu düzenleme ile genel şartlar 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu amir hükmü olan 55. Maddesinin önüne geçirilmek istenmekte, bu yolla idari tasarruflar kanun hükmünün önüne geçirilmektedir. Normlar Hiyerarşisini ortadan kaldıran, hukukun temel ilkelerine aykırılık teşkil eden bir husus olarak bu durum karşımıza çıkmaktadır.

Bu kanun tasarısı ile hesaplama ilkelerinde yapılmak istenilen değişiklik hem 2918 sayılı kanuna ve hem de 6098 sayılı TBK'na açıkça aykırıdır. Keza Anayasanın 17. ve 19. Maddelerine de aykırıdır, zira kişi dokunulmazlığının sınırları belirlenirken ancak "tıbbi zorunluluklar ve kanunda yazılı hallerde" vücut bütünlüğüne müdahale edilebileceği düzenlenmiş, 19. Madde ile de bu sınırlar belirlenmiştir.

Bütün bu normlar var iken, bu normlara aykırı şekilde Genel şartların düzenlenmesi yetkisi Hazine Müsteşarlığında olsa dahi bu yetkinin kullanılmasının yasal sınırlar çerçevesinde olması gereği göz ardı edilemez. Bu çerçevede Hazine Müsteşarlığı tarafından düzenlenmesi ön görülen genel şartlar ile kanuna aykırı, yargısal ve ilmi içtihatlarla aykırı düzenleme yapılması KTK 111. maddesinin amir hükmü karşısında kabul edilemez.

Bu düzenleme özellikle şoför esnafını mağdur edecek; taksi ve dolmuş plakalarının hazine sebebiyet verecektir. İnsan yerine sigorta şirketlerinin kar marjını esas alan bu düzenleme hem adil değildir, hem de Anayasa'ya aykırıdır.

AKP Hükümeti bu maddelerin gerekçesi olarak sigorta şirketlerinin zarar etmeye başlamasını ve buna bağlı olarak geçen yıldan bu yana sigorta primlerindeki artışı göstermiştir. Sonuç olarak bu düzenlemeyle AKP yetkililerinin dediği gibi prim tutarları düşmeyecek daha da yükselecektir.

Amaç sigorta sisteminin sağlıklı ve rekabetçi bir şekilde işlenmesini sağlamak ise öncelikle sağlıklı denetim sistemi sağlıklı bir şekilde işletilmeli ve devlet mağdur olan vatandaşların tazminatlarını azaltmak yerine bu primlerden yaptığı kesintilerden vazgeçmelidir. Bu kapsamda; yüzde 5'lik BSMV, yüzde 5'lik Trafik Hizmetleri Geliştirme Fonu kesintisi, yüzde 10 SGK kesintisi (trafik kazalarında tedavi giderleri için), yüzde 2'lik Güvence Hesabı kesintisi, yani toplam yüzde 22'lik kesintide makul indirimler yapılırsa zaten primler düşmüş olacaktır.

Tasarının 8-10. maddeleriyle 3194 sayılı İmar Kanunu'na "Su Yolu" tanımı eklenmekte ve böylece "Kanal İstanbul Projesi" kapsamındaki arazilerin 18 uygulaması yoluyla düzenleme ortaklık payından karışılanmasının yolu açılmaktadır. Ayrıca bundan sonra ilan edilecek su yolları için de benzer yetkiler kullanılabilir.

Başta İstanbul olmak üzere tüm ülkemizi oldukça yakından ilgilendiren böylesine önemli bir konunun, kamuoyunda tartışılmadan, sivil toplum örgütleri ve meslek odalarından görüş alınmadan bir oldu bittiyle yasalaştırılması doğru değildir.

Adeta ikinci bir İstanbul Boğazı yaratılarak, etrafını ticaret merkezleri ve konut projeleriyle doldurmayı amaçlayan bu proje, Türkiye'nin ekolojik dengesini olumsuz etkileyecek ve Karadeniz'in soğuk ve tatlı olan suyu ile Akdeniz'den Marmara'ya, oradan da Karadeniz'e varan sıcak ve tuzlu su arasındaki denge de bozulacaktır.

Tasarının İçtüzük 35. Maddesine aykırı olarak sonradan eklenen 13. Maddesiyle 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun Geçici 13. maddesinde yer alan ve 2015 sonunda biten şehit ve gazi yakınlarının doğrudan memuriyete atanmasına ilişkin süre 2018 sonuna uzatılmaktadır. Ancak bu düzenlemenin yine geçici maddeyle yapılması doğru değildir. Uygulamada gelen talepler ile ilan edilen kadrolar arasında sorun yaşandığı belirtilmekle birlikte bu hususun kalıcı bir düzenlemeyle çözülmesi ve bu vesileyle daha önce atamaları yapılanlar arasında olup uygun unvan ve kadroya nakillere gerçekleşmeyenlerin sorunları da kalıcı olarak çözülmelidir.

Tasarının 14. maddesi ile 4342 sayılı Mera Kanununa ek madde eklenerek, İstanbul İli Avrupa Yakası Proje Alanları içerisinde yer alan mera, yaylak ve kışlak gibi orta mallarının vasıflarının, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca bu Kanun hükümlerine bağı kalmaksızın resen kaldırılması için yetki verilmektedir. Bu düzenleme de Mera Kanunu'na ve Anayasa'ya aykırıdır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Tarım, hayvancılık ve bu üretim dallarında çalışanların korunması" başlıklı 45. maddesi ile devlete tarım arazileri ile çayır ve meraların amaç dışı kullanılmasını ve tahribini önlemek görevi verilmiştir. Anayasa'nın bu hükmüne uygun olarak da 1998 yılında Mera Kanunu yürürlüğe girmiştir.

Mera Kanunu'nun 14. maddesinde "tahsis amacı değiştirilmedikçe mera, yaylak ve kışlaktan bu kanunda gösterilenden başka şekilde yararlanılamayacağı" belirtilmiştir. Tahsis amacı değişikliğinin ise sadece maden ve petrol arama ve işletme faaliyeti ile turizm yatırımları için zaruri olan kamu yatırımları yapılması için gerekli bulunan imar planlarının hazırlanması, toprak muhafazası, gen kaynaklarının korunması, milli park ve muhafaza ormanı kurulması, doğal, tarihi ve kültürel varlıkların korunması, sel kontrolü, akarsular ve kaynakların düzenlenmesi için ihtiyaç duyulan yerlerde yapılabileceğı hüküm altına alınmıştır.

Mera Kanunu 2004 yılına kadar mevcut haliyle muhafaza edilmiştir. Kanunda 2004 yılında yapılan değişiklik ile "Geçici Madde 3" ilave edilmiştir. Bu madde ile belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde kalan ve 1.1.2003 tarihinden önce kesinleşen imar planları içerisinde yerleşim yeri olarak işgal edilerek mera olarak kullanımı teknik olarak mümkün olmayan yerlerin tahsis amacının değiştirileceğı hüküm altına alınmıştır. Daha sonra 2005, 2007, 2008 yıllarında yapılan değişikliklerle imtiyaz alanı ve yetkisi genişletilmeye devam edilmiştir. 2011 yılında 648 sayılı KHK ile 3194 sayılı İmar Kanununda yapılan değişikliği Anayasa Mahkemesinin iptal etmesinden sonra 2013 yılında çıkarılan 6495 sayılı Kanun ile bu istisnalar hemen hemen aynı şekilde tekrar getirilmiştir.

Son olarak da 11 Eylül 2014 tarihli mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan kanun ile de Bakanlar Kurulunca kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanı olarak ilan edilen mera, yaylak ve kışlakların tahsis amacı değişikliğinin önü açılmıştır. Artık "rantsal dönüşüm" haline gelen "kentsel dönüşüm" meralara kadar girmiştir. Ülkemizin yıllık kaba yem ihtiyacı 50 milyon tondur. Kaliteli kaba yem açığımız ise 14,3 milyon tondur. Türkiye 2012 yılında bir ilke imza atmış ve samanı dahi yurt dışından alır olmuştur. Meralarımızın imara açılması yerine, ıslah edilerek otlatma kapasitelerinin artırılmasına ve hayvancılık sektörümüzün ihtiyaçlarının karşılanması gerekmektedir. Zorunlu olarak imara açılması gereken yerler için de keyfi kararlar yerine, ilgili kuruluşlardan görüş alınmalı ve kamu yararı gözetilmelidir.

Tasarının 18. maddesiyle 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununda yer alan "sorumluluk sigortası" tanımı değiştirilmekte kanunun 10. maddesi yürürlükten kaldırılmaktadır. Sigorta ile ilgili önceki maddelerde belirtildiğı gibi burada da sigortalının tazminat taleplerine ilişkin bazı hakları ortadan kaldırılmakta ve sigorta şirketleri lehine bir düzenleme yapılmaktadır. Kişisel hakların sınırlanması nedeniyle bu düzenleme Anayasa'ya aykırıdır. Ayrıca tartışılmadan ve ilgili tali komisyonda görüşülmeden aceleyle yasalaştırılmaya çalışılması da manidardır.

Tasarının 21. Maddesiyle 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanuna 19. maddesinden sonra gelmek üzere "İşlemlerin ertelenmesi" başlıklı bir madde eklenmektedir. Bakana verilen erteleme yetkisi işleme konu malvarlığının aklama veya terörün finansmanı suçu ile ilişkili olduğuna dair şüphe bulunması üzerine; yedi işgünü süreyle askıya almaya veya bu işlemlerin aynı süreyle gerçekleşmesine izin vermemeyi kapsamaktadır.

Tasarının 30. maddesiyle 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanununun 4. maddesine bir fıkra eklenerek terörün finansmanı suçu bakımından 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun bazı maddelerindeki tedbirlere ilişkin hükümlerin uygulanması öngörülmektedir. Ancak kanun tekniği açısından bu maddelerin bir tek maddede toplanması değil, ilgili kanun olan 5271 sayılı kanunun ilgili maddelerine terörizmin finansmanı ibarelerinin eklenmesi yoluyla yapılması daha doğru olacaktır.

Ayrıca Türkiye'nin terör sorunuyla boğuştuğu bu dönemde terörizmin finansmanının önlenmesi için sadece bu iki maddenin getirilmesi manidardır. Çok daha köklü bir kanun tasarısının kabul edilmesi ve terörün finans kaynaklarının da kurutulması gerekmektedir. Bu kapsamda üzerinde çalışıldığı söylenen taslağı bir an önce tasarı haline getirilmesi ve yasalaştırılmasının sağlanması gerekmektedir.

Tasarının 22 ve 23. Maddeleriyle 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanunda önemli değişiklikler yapılmaktadır. 22. maddeyle 6306 sayılı Kanunun 3. maddesinin Anayasa Mahkemesince iptal edilen yedinci fıkrası yeniden düzenlenerek "Bu Kanunun uygulanması için belirlenen alanların sınırları içinde olup riskli yapılar dışında kalan diğer yapılardan uygulama bütünlüğü bakımından Bakanlıkça gerekli görülenler, değerlendirme çalışmalarında yapının riskli olmadığı gözetilmek kaydıyla bu Kanun hükümlerine tabi olur." hükmü getirilmektedir.

Türk Anayasası'nın 13'üncü maddesinin 3 Ekim 2001 tarihli değişik yeni hükmüne göre, temel hak ve hürriyetlerle ilgili sınırlandırmalar "ölçülülük ilkesine aykırı olamaz". Böylece, ölçülülük ilkesinin hukuki temeli ile ilgili doktrinde ortaya çıkan görüşler Türk hukuku açısından sona erdirilmiş olmaktadır. Ölçülülük ilkesi, "elverişlilik", "gereklilik" ve "orantılılık" olmak üzere üç alt ilkeden oluşmaktadır. "Elverişlilik", başvuru olan önlemin ulaşılmak istenen amaç için elverişli olmasını, "gereklilik" başvuru olan önlemin ulaşılmak istenen amaç bakımından gerekli olmasını, "orantılılık" ise başvuru olan önlem ile ulaşılmak istenen amaç arasında olması gereken ölçüyü ifade etmektedir. Ölçülülük ilkesiyle devlet, kamu yararı ile bireyin hak ve özgürlükleri arasında adil bir dengeyi sağlamakla yükümlüdür.

Bu çerçevede tasarının gerekçesinde de sözü edilen Anayasa Mahkemesi kararına baktığımızda sadece "değerleme çalışmalarında yapının riskli olmadığı gözetilmesi kaydıyla" ibaresinin eklenmesi, ölçülülük ilkesinin gereklerini yerine getirmemektedir. Uygulama bütünlüğünün sağlanmasında kamu yararı olmakla birlikte, bu konuda somut ilke ve şartlar yerine "Bakanlıkça gerekli görülenler" ibaresinin eklenmesi yetersizdir ve Anayasaya aykırılık durumunu ortadan kaldırmamakta ve Bakanlığa sınırsız, keyfi yetki tanınmaktadır.

23. maddeyle de 6306 sayılı Kanununun 4. maddesinin Anayasa Mahkemesince iptal edilen birinci fıkrası yeniden düzenlenerek "Bakanlık veya uygulamayı yürütmesi hâlinde TOKİ veya İdare, riskli alanlarda ve rezerv yapı alanlarında her türlü imar ve yapılaşma işlemlerini iki yıl süre ile geçici olarak durdurabilir. Uygulamanın gerektirmesi halinde imar ve yapılaşma işlemlerinin geçici olarak durdurulması bir yıl daha uzatılabilir." hükmü getirilmektedir. Burada da yine Anayasa Mahkemesinin ölçülülük ilkesine ilişkin olan bozma kararının gereği tam olarak yerine getirilmemektedir. Riskli yapılarla ilgili olarak 2+1 yıl süre şartının getiriliyor olması olumlu olmakla birlikte, rezerv yapı alanlarında aynı hükümlerin geçerli olması mülkiyet hakkı üzerinde kamu yararı götmeyen bazı hukuksuz sınırlamalara da yol açabilecektir.

Tasarının 28. maddesiyle 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 78. maddesi değiştirilerek “Borsalar veya teşkilatlanmış diğer pazar yerleri de nezdinde işlem gören sermaye piyasası araçlarıyla ilgili merkezî karşı taraf uygulamasına geçmek üzere Kurula başvurabilirler. Merkezî takas kuruluşları organize para piyasalarında merkezî karşı taraf uygulamasına geçmek üzere Kurula başvurabilirler.” hükmü getirilmektedir. Kısacası düzenlemeyle Borsa İstanbul nezdinde bir organize para piyasası kurulması ve Takasbank’ın da uluslararası alanda merkezi karşı taraf rolünü üstlenmesi öngörülmektedir. Uluslararası piyasalardan fon bulma anlamında makul görünen bu düzenlemenin, para politikası uygulamaları açısından sakıncaları olabilecektir.

Merkez bankasının temel görev ve yetkileri kanunun 4. Maddesinde sayılmaktadır. Buna göre; “Bankanın temel amacı fiyat istikrarını sağlamaktır. Banka, fiyat istikrarını sağlamak için uygulayacağı para politikasını ve kullanacağı para politikası araçlarını doğrudan kendisi belirler.” Maddenin devamında ise “Banka, Hükümetle birlikte enflasyon hedefini tespit eder, buna uyumlu olarak para politikasını belirler. Banka, para politikasının uygulanmasında tek yetkili ve sorumludur... Banka, fiyat istikrarını sağlamak amacıyla bu Kanunda belirtilen para politikası araçlarını kullanmaya, uygun bulacağı diğer para politikası araçlarını da doğrudan belirlemeye ve uygulamaya yetkilidir.” hükmü yer almaktadır. Bankanın para-kredi konusundaki görev ve yetkileri ise kanunun 40. maddesinde yer almaktadır. Kısacası, para politikasını uygulamaktan ve para piyasalarının kurulması ve işletilmesinden sorumlu olan Merkez Bankasının dışında yeni bir piyasa kuruluyor olması ve bunun Sermaye Piyasası Kanununa tabi olması uygulamada çift başlılığa sorunlara yol açabilecektir.

Sonuç olarak, tasarı bazı olumlu ve gerekli düzenlemeler içermekle birlikte hem mevzuat hazırlama yönetmeliğine ve TBMM İcütüzüğüne aykırıdır, hem de Anayasa’ya aykırı maddeler içermektedir. Yine bir torba kanun şeklinde olan bu tasarıya yukarıda açıklanan nedenlerle muhalif olduğumuzu bilgilerinize arz ederiz.

Erhan Usta
Samsun

Mehmet Günal
Antalya

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

65 YAŞINI DOLDURMUŞ MUHTAÇ, GÜÇSÜZ VE KİMSESİZ TÜRK VATANDAŞLARINA AYLIK BAĞLANMASI HAKKINDA KANUN İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 1- Sosyal güvenlik kuruluşlarının herhangi birisinden her ne nam altında olursa olsun bir gelir veya aylık hakkından yararlananlar ile uzun vadeli sigorta kolları açısından zorunlu olarak sigortalı olunması gereken bir işte çalışanlar, nafaka bağlanmış veya nafaka bağlanması mümkün olanlar veya 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu hükümlerine göre harçlık ödenenler hariç olmak kaydıyla, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından muhtaç olduğuna karar verilen 65 yaşını doldurmuş Türk vatandaşlarına, muhtaçlık hâli devam ettiği müddetçe (2.332) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımından bulunacak tutarda aylık bağlanır.

Birinci fıkra kapsamına girenlerden, her ne nam altında olursa olsun kendisine ve eşine ait her türlü gelirler toplamı esas alınmak suretiyle, kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı asgari ücretin aylık net tutarının 1/3’ünden fazla olanlar ile aynı tutardan fazla gelir sağlaması mümkün olan kimseler muhtaç kabul edilemez ve kendilerine aylık bağlanamaz.

65 yaşın tespitinde, doğum tarihlerinde yapılmış düzeltmeler nazara alınmaz.”

MADDE 2- 2022 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

ŞANLIURFA İLİNE İSTİKLAL MADALYASI VERİLMESİ İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- Kurtuluş Savaşı esnasında verdiği destansı mücadele ile büyük kahramanlık gösteren Şanlıurfa’ya İstiklal Madalyası verilmiştir.

MADDE 2- 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 1- Sosyal güvenlik kuruluşlarının herhangi birisinden her ne nam altında olursa olsun bir gelir veya aylık hakkından yararlananlar ile uzun vadeli sigorta kolları açısından zorunlu olarak sigortalı olunması gereken bir işte çalışanlar, nafaka bağlanmış veya nafaka bağlanması mümkün olanlar veya 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu hükümlerine göre harçlık ödenenler hariç olmak kaydıyla, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından muhtaç olduğuna karar verilen 65 yaşını doldurmuş Türk vatandaşlarına, muhtaçlık hâli devam ettiği müddetçe (2.332) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımından bulunacak tutarda aylık bağlanır.

Birinci fıkra kapsamına girenlerden, her ne nam altında olursa olsun kendisine ve eşine ait her türlü gelirler toplamı esas alınmak suretiyle, kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı asgari ücretin aylık net tutarının 1/3’ünden fazla olanlar ile aynı tutardan fazla gelir sağlaması mümkün olan kimseler muhtaç kabul edilemez ve kendilerine aylık bağlanamaz.

65 yaşın tespitinde, doğum tarihlerinde yapılmış düzeltmeler nazara alınmaz.”

MADDE 3- 2022 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

“Bu Kanunun 1 inci maddesine göre aylık bağlananlar; başkasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek kadar engelli olduklarını ilgili mevzuatına göre alınacak sağlık kurulu raporu ile kanıtlamaları ve birinci fıkranın (a) bendi ile üçüncü fıkradaki koşulları taşımaları halinde, bu kişilere birinci fıkranın (a) bendine göre aylık bağlanır.”

MADDE 3- 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 90 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 90- Zorunlu mali sorumluluk sigortası kapsamındaki tazminatlar bu Kanun ve bu Kanun çerçevesinde hazırlanan genel şartlarda öngörülen usul ve esaslara tabidir. Söz konusu tazminatlar ve manevi tazminata ilişkin olarak bu Kanun ve genel şartlarda düzenlenmeyen hususlar hakkında 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun haksız fiillere ilişkin hükümleri uygulanır.”

MADDE 4- 2918 sayılı Kanunun 92 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“g) Hak sahibinin kendi kusuruna denk gelen tazminat talepleri,

h) İlgililerin, sigortalının sorumluluk riski kapsamında olmayan tazminat talepleri,

i) Bu Kanun çerçevesinde hazırlanan zorunlu mali sorumluluk sigortası genel şartları ve ekleri ile tanımlanan teminat içeriği dışında kalan talepler.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“Bu Kanunun 1 inci maddesine göre aylık bağlananlara; başkasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek kadar engelli olduklarını ilgili mevzuatına göre alınacak sağlık kurulu raporu ile kanıtlamaları ve birinci fıkranın (a) bendi ile üçüncü fıkradaki koşulları taşımaları halinde, birinci fıkranın (a) bendine göre aylık bağlanır.”

MADDE 4- 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 90 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 90- Zorunlu mali sorumluluk sigortası kapsamındaki tazminatlar bu Kanun ve bu Kanun çerçevesinde hazırlanan genel şartlarda öngörülen usul ve esaslara tabidir. Söz konusu tazminatlar ve manevi tazminata ilişkin olarak bu Kanun ve genel şartlarda düzenlenmeyen hususlar hakkında 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun haksız fiillere ilişkin hükümleri uygulanır.”

MADDE 5- 2918 sayılı Kanunun 92 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“g) Hak sahibinin kendi kusuruna denk gelen tazminat talepleri,

h) İlgililerin, sigortalının sorumluluk riski kapsamında olmayan tazminat talepleri,

i) Bu Kanun çerçevesinde hazırlanan zorunlu mali sorumluluk sigortası genel şartları ve ekleri ile tanımlanan teminat içeriği dışında kalan talepler.”

MADDE 6- 2918 sayılı Kanunun 97 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 97- Zarar görenin, zorunlu mali sorumluluk sigortasında öngörülen sınırlar içinde dava yoluna gitmeden önce ilgili sigorta kuruluşuna yazılı başvuruda bulunması gerekir. Sigorta kuruluşunun başvuru tarihinden itibaren en geç 15 gün içinde başvuruyu yazılı olarak cevaplamaması veya verilen cevabın talebi karşılamadığına ilişkin uyuşmazlık olması halinde, zarar gören dava açabilir veya 5684 sayılı Kanun çerçevesinde tahkime başvurabilir.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 5- 2918 sayılı Kanunun 99 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “kaza veya zarara ilişkin tespit tutanağını veya bilirkişi raporunu” ibaresi “zorunlu mali sorumluluk sigortası genel şartlarıyla belirlenen belgeleri” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 6- 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasına “Bina” tanımından sonra gelmek üzere aşağıdaki tanım eklenmiştir.

“Su yolu; imar planı kararıyla yapay olarak oluşturulan ve deniz araçlarıyla ulaşımın sağlandığı su geçididir.”

MADDE 7- 3194 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasına “yol,” ibaresinden sonra gelmek üzere “su yolu,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 8- 3194 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin üçüncü fıkrasına “yol,” ibaresinden sonra gelmek üzere “su yolu,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 9- 3194 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 15- 16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun uyarınca riskli alan, 5393 sayılı Kanunun 73 üncü maddesi uyarınca kentsel dönüşüm ve gelişim alanı ve 16/6/2005 tarihli ve 5366 sayılı Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanun uyarınca yenileme alanı olarak belirlenen alanlarda bulunan yapılardan yapı ruhsatı veya yapı kullanma izni bulunmayan yapılara, dönüşüm ve yenileme uygulamalarına muvafakat verilmesi koşuluyla, geçici olarak elektrik, su ve doğal gaz bağlantısı yapılır. Bu yapılara geçici olarak elektrik, su ve doğal gaz bağlantısı yapılması herhangi bir kazanılmış hak teşkil etmez.

Birinci fıkraya uyarınca yapılan geçici abonelik süresi beş yılı geçemez. Ancak dönüşüm ve yenileme uygulamalarının uzaması halinde, beş yılı geçmemek üzere uygulama süresince geçici abonelik uygulaması devam eder.

Bu madde hükümleri 1/11/2015 tarihinden önce yapılmış yapılara ilgili olarak uygulanır.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 7- 2918 sayılı Kanunun 99 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “kaza veya zarara ilişkin tespit tutanağını veya bilirkişi raporunu” ibaresi “zorunlu mali sorumluluk sigortası genel şartlarıyla belirlenen belgeleri” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 8- 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun 5 inci maddesine “Bina” tanımından sonra gelmek üzere aşağıdaki tanım eklenmiştir.

“Su yolu; imar planı kararıyla yapay olarak oluşturulan ve deniz araçlarıyla ulaşımın sağlandığı su geçididir.”

MADDE 9- 3194 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasına “yol,” ibaresinden sonra gelmek üzere “su yolu,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 10- 3194 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin üçüncü fıkrasına “yol,” ibaresinden sonra gelmek üzere “su yolu,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 11- 3194 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 15- 16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun uyarınca riskli alan, 5393 sayılı Kanunun 73 üncü maddesi uyarınca kentsel dönüşüm ve gelişim alanı ve 16/6/2005 tarihli ve 5366 sayılı Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanun uyarınca yenileme alanı olarak belirlenen alanlarda bulunan yapılardan yapı ruhsatı veya yapı kullanma izni bulunmayan yapılara, dönüşüm ve yenileme uygulamalarına muvafakat verilmesi koşuluyla, geçici olarak elektrik, su ve doğal gaz bağlantısı ve aboneliği yapılır. Bu yapılara geçici olarak elektrik, su ve doğal gaz bağlantısı ve aboneliği yapılması herhangi bir kazanılmış hak teşkil etmez.

Birinci fıkraya uyarınca yapılan geçici abonelik süresi beş yılı geçemez. Ancak dönüşüm ve yenileme uygulamalarının uzaması halinde, beş yılı geçmemek üzere uygulama süresince geçici abonelik uygulaması devam eder.

Bu madde hükümleri 1/11/2015 tarihinden önce yapılmış yapılara ilişkin olarak uygulanır.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 10- 29/5/1986 tarihli ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 5- İşe başladığı tarihten önceki son bir yıl içerisinde Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Kurulu tarafından belirlenen nakdi düzenli sosyal yardımlardan en az bir defa yararlanmış olanların ikamet ettiği hanede 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında bulunanlardan Türkiye İş Kurumuna kayıtlı işsizler arasında olması kaydıyla, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında özel sektör işverenlerince istihdam edilen sigortalı için; 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinde sayılan ve 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesi uyarınca belirlenen prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigorta primlerinin işveren hisselerine ait tutarın tamamı işe başladığı tarihten itibaren bir yıl süreyle Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından karşılanır. Bakanlar Kurulu bu süreyi bir yıl uzatmaya yetkilidir.

İşveren hisselerine ait primlerin karşılanabilmesi için işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak; işe alındıkları yıldan bir önceki takvim yılında işyerinden bildirilen aylık prim ve hizmet belgelerindeki sigortalı sayısının ortalamasına ilave olması, 5510 sayılı Kanun uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna vermesi, sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığınca karşılanmayan tutarı yasal süresi içinde ödemesi ve kapsama giren sigortalının işe alındığı işyerinden dolayı Sosyal Güvenlik Kurumuna prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmaması şarttır.

Sosyal Güvenlik Kurumuna olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının 6183 sayılı Kanunun

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 12- 29/5/1986 tarihli ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 5- İşe başladığı tarihten önceki son bir yıl içerisinde Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Kurulu tarafından belirlenen nakdi düzenli sosyal yardımlardan en az bir defa yararlanmış olanların ikamet ettiği hanede 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında bulunanlardan Türkiye İş Kurumuna kayıtlı işsizler arasında olması kaydıyla, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında özel sektör işverenlerince istihdam edilen sigortalı için; 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinde sayılan ve 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesi uyarınca belirlenen prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigorta primlerinin işveren hisselerine ait tutarın tamamı işe başladığı tarihten itibaren bir yıl süreyle Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından karşılanır. Bakanlar Kurulu bu süreyi bir yıl uzatmaya yetkilidir.

İşveren hisselerine ait primlerin karşılanabilmesi için işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak; işe alındıkları yıldan bir önceki takvim yılında işyerinden bildirilen aylık prim ve hizmet belgelerindeki sigortalı sayısının ortalamasına ilave olması, 5510 sayılı Kanun uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna vermesi, sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığınca karşılanmayan tutarı yasal süresi içinde ödemesi ve kapsama giren sigortalının işe alındığı işyerinden dolayı Sosyal Güvenlik Kurumuna prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmaması şarttır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendirilmiş veya ilgili kanunlar uyarınca prim borçlarının yeniden yapılandırılmış olması, bu tecil, taksitlendirme ve yeniden yapılandırma devam ettiği sürece işverenlerin bu madde hükmünden yararlanmasına engel teşkil etmez.

Yapılan kontrol ve denetimlerde, çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmedeği tespit edilen işverenler bir yıl süreyle bu maddeyle sağlanan destek unsurlarından yararlanamaz.

Bu madde hükümleri, 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlara ait işyerleri ile bu işyerlerinin yaptırdığı her türlü alım ve yapım işlerine ilişkin işyerleri, sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ve yurtdışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz.

İşverenler bu maddeyle sağlanan prim desteğinden aynı sigortalı için birinci fıkradaki süreleri geçmemek üzere yararlanır. Destekten yersiz olarak faydalanıldığının tespiti halinde, yararlanılan teşvik tutarı 5510 sayılı Kanunun 89 uncu maddesi uyarınca gecikme cezası ve gecikme zammıyla birlikte işverenden tahsil edilir.

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Kurulu tarafından belirlenen nakdi düzenli sosyal yardımlardan işe başladığı tarihten önceki son bir yıl içerisinde en az bir defa yararlanmış olanların ikamet ettiği hanede 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında bulunanlardan çalışabilir durumda olanlar Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından bütünleşik sosyal yardım sistemi üzerinden Türkiye İş Kurumu sistemine kaydedilir. Bu kişiler Türkiye İş Kurumu tarafından mesleki eğitime veya diğer aktif işgücü programlarına tabi tutulur. Mesleki eğitimi veya aktif işgücü programlarını ya da Türkiye İş Kurumu tarafından

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Sosyal Güvenlik Kurumuna olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendirilmiş veya ilgili kanunlar uyarınca prim borçlarının yeniden yapılandırılmış olması, bu tecil, taksitlendirme ve yeniden yapılandırma devam ettiği sürece işverenlerin bu madde hükmünden yararlanmasına engel teşkil etmez.

Yapılan kontrol ve denetimlerde, çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmedeği tespit edilen işverenler bir yıl süreyle bu maddeyle sağlanan destek unsurlarından yararlanamaz.

Bu madde hükümleri, 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlara ait işyerleri ile bu işyerlerinin yaptırdığı her türlü alım ve yapım işlerine ilişkin işyerleri, sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ve yurt dışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz.

İşverenler bu maddeyle sağlanan prim desteğinden aynı sigortalı için birinci fıkradaki süreleri geçmemek üzere yararlanır. Destekten yersiz olarak faydalanıldığının tespiti halinde, yararlanılan teşvik tutarı 5510 sayılı Kanunun 89 uncu maddesi uyarınca gecikme cezası ve gecikme zammıyla birlikte işverenden tahsil edilir.

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Kurulu tarafından belirlenen nakdi düzenli sosyal yardımlardan işe başladığı tarihten önceki son bir yıl içerisinde en az bir defa yararlanmış olanların ikamet ettiği hanede 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında bulunanlardan çalışabilir durumda olanlar Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından bütünleşik sosyal yardım sistemi üzerinden Türkiye İş Kurumu sistemine kaydedilir. Bu kişiler Türkiye İş Kurumu tarafından mesleki

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

teklif edilen işi üçüncü kez kabul etmeyenlerin Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Kurulu tarafından belirlenen nakdi düzenli sosyal yardımları, durumun bütünlüklük sosyal yardım sistemi üzerinden Türkiye İş Kurumu veri tabanından tespit edilmesini takip eden aybaşından itibaren bir yıl süreyle kesilir.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığınca karşılanan prim tutarları, gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz.

Bu madde kapsamına giren sosyal yardımlar ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu ile Türkiye İş Kurumunun görüşleri alınarak Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığınca belirlenir.”

MADDE 11- 25/2/1998 tarihli ve 4342 sayılı Mera Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- 8/9/2012 tarihli ve 28405 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 13/8/2012 tarihli ve 2012/3573 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında belirtilen; İstanbul İli Avrupa Yakası Proje Alanları içerisinde yer alan mera, yaylak ve kışlak gibi orta mallarının vasıfları, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca bu Kanun hükümlerine bağlı kalmaksızın resen kaldırılır ve bu taşınmazlar Hazine adına tescil edilir.”

MADDE 12- 25/6/2001 tarihli ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununun 19 uncu maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

eğitime veya diğer aktif işgücü programlarına tabi tutulur. Mesleki eğitimi veya aktif işgücü programlarını ya da Türkiye İş Kurumu tarafından teklif edilen işi üçüncü kez kabul etmeyenlerin Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Kurulu tarafından belirlenen nakdi düzenli sosyal yardımları, durumun bütünlüklük sosyal yardım sistemi üzerinden Türkiye İş Kurumu veri tabanından tespit edilmesini takip eden ay başından itibaren bir yıl süreyle kesilir.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığınca karşılanan prim tutarları, gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz.

Bu madde kapsamına giren sosyal yardımlar ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu ile Türkiye İş Kurumunun görüşleri alınarak Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığınca belirlenir.”

MADDE 13- 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun geçici 13 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “2015 yılı sonuna kadar kura usulü ile yapılır.” ibaresi “2018 yılı sonuna kadar her yıl nisan ve ekim aylarında olmak üzere yılda iki defa kura usulü ile yapılır.” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 14- 25/2/1998 tarihli ve 4342 sayılı Mera Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- 8/9/2012 tarihli ve 28405 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 13/8/2012 tarihli ve 2012/3573 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında belirtilen; İstanbul İli Avrupa Yakası Proje Alanları içerisinde yer alan mera, yaylak ve kışlak gibi orta mallarının vasıfları, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca bu Kanun hükümlerine bağlı kalmaksızın resen kaldırılır ve bu taşınmazlar Hazine adına tescil edilir.”

MADDE 15- 25/6/2001 tarihli ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununun 19 uncu maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

“1) Gerektiğinde, nakit mevcudunun yüzde onunu aşmamak kaydıyla ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile koordinasyon halinde, 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun mülga 64 üncü maddesi ve 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 47 nci maddesinin sekizinci fıkrasında sayılanlar ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu, 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun, 17/7/2004 tarihli ve 5233 sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkında Kanunun ek 1 inci maddesi hükümlerine göre nakdi tazminat ödenmesi veya aylık bağlanması hakkı bulunanlara aynı ve nakdi yardımda bulunmak.”

MADDE 13- 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 19- İlgili mevzuatı uyarınca Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı tarafından üzerinde konaklama amaçlı turizm tesisleri yapılmak üzere adlarına kamu arazisi tahsis edilen belgeli yatırımcılar ve işletmecilerden; irtifak hakkı tesis edilip edilmediğine veya kullanma izni verilip verilmediğine bakılmaksızın 1/1/2016 tarihi ile 31/12/2016 tarihi arasındaki dönemde tahsil edilmesi gereken kira, kesin tahsis, irtifak hakkı, kullanma izni bedelleri ve hasılat payları ile Kültür ve Turizm Bakanlığında belgeli konaklama tesisleri tarafından Hazine taşınmazlarının izinsiz kullanımlarından dolayı aynı dönemde tahakkuk ettirilerek tahsil edilmesi gereken ecrimisillerin ödeme süreleri bir yıl ertelenir. Ertelenen alacaklar, bu sürenin sona erdiği tarihten itibaren üç yılda ve üç eşit taksitle herhangi bir zam veya faiz uygulanmadan tahsil edilir. Süresinde ödenmeyen taksitler ilgili mevzuatı gereği zam veya faiz uygulanarak tahsil edilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“1) Gerektiğinde, nakit mevcudunun yüzde onunu aşmamak kaydıyla ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile koordinasyon halinde, 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun mülga 64 üncü maddesi ve 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 47 nci maddesinin sekizinci fıkrasında sayılanlar ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu, 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun, 17/7/2004 tarihli ve 5233 sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkında Kanunun ek 1 inci maddesi hükümlerine göre nakdi tazminat ödenmesi veya aylık bağlanması hakkı bulunanlara aynı ve nakdi yardımda bulunmak.”

MADDE 16- 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 19- İlgili mevzuatı uyarınca Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı tarafından üzerinde konaklama amaçlı turizm tesisleri yapılmak üzere adlarına kamu arazisi tahsis edilen belgeli yatırımcılar ve işletmecilerden; irtifak hakkı tesis edilip edilmediğine veya kullanma izni verilip verilmediğine bakılmaksızın 1/1/2016 tarihi ile 31/12/2016 tarihi arasındaki dönemde tahsil edilmesi gereken kira, kesin tahsis, irtifak hakkı, kullanma izni bedelleri ve hasılat payları ile Kültür ve Turizm Bakanlığında belgeli konaklama tesisleri tarafından Hazine taşınmazlarının izinsiz kullanımlarından dolayı aynı dönemde tahakkuk ettirilerek tahsil edilmesi gereken ecrimisillerin ödeme süreleri bir yıl ertelenir. Ertelenen alacaklar, bu sürenin sona erdiği tarihten itibaren üç yılda ve üç eşit taksitle herhangi bir zam veya faiz uygulanmadan tahsil edilir. Süresinde ödenmeyen taksitler ilgili mevzuatı gereği zam veya faiz uygulanarak tahsil edilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Birinci fıkra uyarınca ertelenen bedel ve paylardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilenler, ilgililerince talep edilmesi halinde iade veya erteleme süresinin sona erdiği tarihten sonra tahsil edilmesi gereken bedellere mahsup edilir.

Birinci fıkra kapsamında olan borçluların bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden dördüncü ayın sonuna kadar ilgili tahsil dairelerine başvurmaları şartıyla, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ecrimisil borçları ile maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar (bu tarih hariç) hesaplanacak gecikme zamları; ilk taksit 2017 yılı Eylül ayında, müteakip taksitler de izleyen yılların aynı ayında ödenmek üzere ve taksit süresince herhangi bir zam ve faiz uygulanmaksızın üç eşit taksitte ödenir. Şu kadar ki, süresinde ödenmeyen taksitler, taksit ödeme süresinden sonraki süreye gecikme zammı uygulanmak suretiyle 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir. Bu fıkra hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların fıkroda belirtilen şartların yanı sıra dava açmamları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmaları şarttır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilmiş olan tutarlar red ve iade edilmez.

Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 14- 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 56 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “on günden” ibaresi “altı günden”, “en çok üçe” ibaresi “en çok beşe” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 15- 10/7/2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununun 3 üncü maddesinde yer alan “Sorumluluk sigortası” tanımı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı Kanunun 17 nci,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Birinci fıkra uyarınca ertelenen bedel ve paylardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilenler, ilgililerince talep edilmesi halinde iade veya erteleme süresinin sona erdiği tarihten sonra tahsil edilmesi gereken bedellere mahsup edilir.

Birinci fıkra kapsamında olan borçluların bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden dördüncü ayın sonuna kadar ilgili tahsil dairelerine başvurmaları şartıyla, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ecrimisil borçları ile maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar (bu tarih hariç) hesaplanacak gecikme zamları; ilk taksit 2017 yılı Eylül ayında, müteakip taksitler de izleyen yılların aynı ayında ödenmek üzere ve taksit süresince herhangi bir zam ve faiz uygulanmaksızın üç eşit taksitte ödenir. Şu kadar ki, süresinde ödenmeyen taksitler, taksit ödeme süresinden sonraki süreye gecikme zammı uygulanmak suretiyle 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir. Bu fıkra hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların fıkroda belirtilen şartların yanı sıra dava açmamları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilmiş olan tutarlar red ve iade edilmez.

Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 17- 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 56 ncı maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ancak, 53 üncü maddede öngörülen izin süreleri, tarafların anlaşması ile bir bölümü on günden aşağı olmamak üzere bölümler halinde kullanılabilir.”

MADDE 18- 10/7/2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununun 3 üncü maddesinde yer alan “Sorumluluk sigortası” tanımı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı Kanunun 17 nci, 18 inci,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

18 inci, 19 uncu, 20 nci, 21 inci, 22 nci, 23 üncü, 24 üncü ve 25 inci maddeleri ile 26 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ı) ve (i) bentleri yürürlükten kaldırılmıştır.

“Sorumluluk sigortası: 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununda belirtilen zorunlu mali sorumluluk sigortasını,”

MADDE 16- 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 5- Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Sosyal Güvenlik Kurumuna ait bölümüne eklenmiştir.”

MADDE 17- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 69- Bu maddenin yayımı tarihinden önce 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki genel sağlık sigortalılarının 25 yaşını doldurdukları güne kadar olan genel sağlık sigortası primlerinin tahsilinden vazgeçilir. Bu maddenin yayımlandığı tarihe kadar söz konusu süreler için ödenmiş olan primler iade ve mahsup edilmez.”

MADDE 18- 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanuna 19 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“İşlemlerin ertelenmesi

MADDE 19/A-(1)Yükümlüler nezdinde veya bunlar aracılığıyla yapılmaya teşebbüs edilen ya da hâlihazırda devam eden işlemleri, işleme konu malvarlığının aklama veya terörün finansmanı suçu ile ilişkili olduğuna dair şüphe bulunması üzerine; Başkanlıkça şüpheyi teyit etmek, işlemi analiz etmek ya da gerekli görüldüğünde analiz sonuçlarını yetkili makamlara intikal ettirmek amacıyla yedi işgünü süreyle askıya almaya veya bu işlemlerin aynı süreyle gerçekleşmesine izin vermemeye Bakan yetkilidir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

19 uncu, 20 nci, 21 inci, 22 nci, 23 üncü, 24 üncü ve 25 inci maddeleri ile 26 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ı) ve (i) bentleri yürürlükten kaldırılmıştır.

“Sorumluluk sigortası: 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununda belirtilen zorunlu mali sorumluluk sigortasını,”

MADDE 19- Ekli (1) ve (2) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Sosyal Güvenlik Kurumuna ve Emniyet Genel Müdürlüğüne ait bölümlerine eklenmiştir.

MADDE 20- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 69- Bu maddenin yayımı tarihinden önce 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki genel sağlık sigortalılarının 25 yaşını doldurdukları güne kadar olan genel sağlık sigortası primlerinin tahsilinden vazgeçilir. Bu maddenin yayımlandığı tarihe kadar söz konusu süreler için ödenmiş olan primler iade ve mahsup edilmez.”

MADDE 21- 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanuna 19 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“İşlemlerin ertelenmesi

MADDE 19/A-(1)Yükümlüler nezdinde veya bunlar aracılığıyla yapılmaya teşebbüs edilen ya da hâlihazırda devam eden işlemleri, işleme konu malvarlığının aklama veya terörün finansmanı suçu ile ilişkili olduğuna dair şüphe bulunması üzerine; Başkanlıkça şüpheyi teyit etmek, işlemi analiz etmek ya da gerekli görüldüğünde analiz sonuçlarını yetkili makamlara intikal ettirmek amacıyla yedi işgünü süreyle askıya almaya veya bu işlemlerin aynı süreyle gerçekleşmesine izin vermemeye Bakan yetkilidir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(2) Bu yetki, yabancı bir muadil kuruluşun işlemin askıya alınması veya gerçekleşmesine izin verilmemesi yönündeki gerekçeli talebinde yer alan işlemler hakkında da Başkanlıkça aklama veya terörün finansmanı suçu ile ilişkili olduğuna dair şüphe görülmesi şartıyla mütekabiliyet ilkesi gözetilerek kullanılabilir.

(3) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar Bakanlık tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 19- 16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin mülga yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“(7) Bu Kanunun uygulanması için belirlenen alanların sınırları içinde olup riskli yapılar dışında kalan diğer yapılardan uygulama bütünlüğü bakımından Bakanlıkça gerekli görülenler, değerlendirme çalışmalarında yapının riskli olmadığı gözetilmek kaydıyla bu Kanun hükümlerine tabi olur.”

MADDE 20- 6306 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin mülga birinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“(1) Bakanlık veya uygulamayı yürütmesi hâlinde TOKİ veya İdare, riskli alanlarda ve rezerv yapı alanlarında her türlü imar ve yapılaşma işlemlerini iki yıl süre ile geçici olarak durdurabilir. Uygulamanın gerektirmesi halinde imar ve yapılaşma işlemlerinin geçici olarak durdurulması bir yıl daha uzatılabilir.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(2) Bu yetki, yabancı bir muadil kuruluşun işlemin askıya alınması veya gerçekleşmesine izin verilmemesi yönündeki gerekçeli talebinde yer alan işlemler hakkında da Başkanlıkça aklama veya terörün finansmanı suçu ile ilişkili olduğuna dair şüphe görülmesi şartıyla mütekabiliyet ilkesi gözetilerek kullanılabilir.

(3) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar Bakanlık tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 22- 16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin Anayasa Mahkemesince iptal edilen yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“(7) Bu Kanunun uygulanması için belirlenen alanların sınırları içinde olup riskli yapılar dışında kalan diğer yapılardan uygulama bütünlüğü bakımından Bakanlıkça gerekli görülenler, değerlendirme çalışmalarında yapının riskli olmadığı gözetilmek kaydıyla bu Kanun hükümlerine tabi olur.”

MADDE 23- 6306 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin Anayasa Mahkemesince iptal edilen birinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“(1) Bakanlık veya uygulamayı yürütmesi hâlinde TOKİ veya İdare, riskli alanlarda ve rezerv yapı alanlarında her türlü imar ve yapılaşma işlemlerini iki yıl süre ile geçici olarak durdurabilir. Uygulamanın gerektirmesi halinde imar ve yapılaşma işlemlerinin geçici olarak durdurulması bir yıl daha uzatılabilir.”

MADDE 24- 6306 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve ikinci fıkrasının dördüncü cümlesine “yürütülmesi” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve bu Kanun uyarınca yapılacak diğer işlemler” ibaresi eklenmiştir.

“(1) Üzerindeki bina yıkılarak arsa hâline gelen taşınmazlarda daha önce kurulmuş olan kat irtifakı veya kat mülkiyeti, ilgililerin

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

muvafakatleri aranmaksızın Bakanlığın talebi üzerine ilgili tapu müdürlüğünce resen terkin edilerek, önceki vasfı ile değerlemede bulunularak veya malik ile yapılan anlaşmanın şartları tapu kütüğünde belirtilerek malikleri adına payları oranında tescil edilir. Taşınmazların niteliği resen mevcut duruma göre tescil edilir. Bu taşınmazların sicilinde bulunan aynı ve şahsi haklar ile temlik hakkını kısıtlayan veya yasaklayan her türlü şerh, hisseler üzerinde devam eder. Belirtilen haklar ve şerhler, tapuda, tevhit, ifraz, terk, tescil, kat irtifakı ve kat mülkiyeti tesisine ilişkin işlemlerin yapılmasına engel teşkil etmez ve bu işlemlerde muvafakat aranmaz. Bu şekilde belirlenen uygulama alanında cins değişikliği, tevhit, ifraz, terk, ihdas ve tescil işlemleri muvafakat aranmaksızın Bakanlık, TOKİ veya İdare tarafından resen yapılır veya yaptırılır. Bu parsellerin malikleri tarafından değerlendirilmesi esastır. Bu çerçevede riskli alanlar ve rezerv yapı alanlarında uygulama yapılan etap veya adada, riskli yapılarda ise bu yapıların bulunduğu parsellerde, yapılar yıktırılmadan önce, parsellerin tevhit edilmesine, münferit veya birleştirilerek veya imar adası bazında uygulama yapılmasına, ifraz, terk, ihdas ve tapuya tescil işlemlerine, yeniden bina yaptırılmasına, payların satışına, kat karşılığı veya hasılat paylaşımı ve diğer usuller ile yeniden değerlendirilmesine, yapının paydaşı olup olmadıkları gözetilmeksizin sahip oldukları hisseleri oranında paydaşların en az üçte iki çoğunluğu ile karar verilir. Bu karara katılmayanların arsa payları, Bakanlıkça rayiç değeri tespit ettirilerek ve bu değerden az olmamak üzere anlaşma sağlayan diğer paydaşlara açık artırma usulü ile satılır. Bu suretle paydaşlara satış gerçekleştirilemediği takdirde, bu paylar, Bakanlığın talebi üzerine, tespit edilen rayiç bedeli de Bakanlıkça ödenmek kaydı ile tapuda Hazine adına resen tescil edilir ve yapılan anlaşma çerçevesinde değerlendirilmek üzere Bakanlığa tahsis edilmiş sayılır veya

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Bakanlıkça uygun görülenler TOKİ'ye veya İdareye devredilir. Bu durumda, paydaşların kararı ile yapılan anlaşmaya uyularak işlem yapılır. Açık artırma ile satışı yapılacak payların üzerindeki ipotek, ihtiyati haciz, haciz ve intifa hakkı gibi haklar, satış sonrasında satış bedeli üzerinde devam eder. Satış işlemi sonrasında tapu kaydındaki haklar ve şerhler Bakanlığın talebi üzerine tapu müdürlüğünce resen terkin edilir.”

MADDE 25- 6306 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin onuncu fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “Gerçek kişilerce ve özel hukuk tüzel kişilerinca uygulamada bulunan riskli alanlardaki” ibaresi, “Riskli alanlarda, rezerv yapı alanlarında ve riskli yapıların bulunduğu parsellerde, gerçek kişilerce ve özel hukuk tüzel kişilerinca uygulamada bulunulması halinde,” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 26- 6306 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- (1) a) Kamu düzeni veya güvenliğinin olağan hayatı durduracak veya kesintiye uğratacak şekilde bozulduğu yerlerde; planlama ya da altyapı hizmetleri yetersiz olan veya imar mevzuatına aykırı yapılaşma bulunan yahut yapı ya da altyapısı hasarlı olan alanlar,

b) Üzerindeki toplam yapı sayısının en az % 65 i imar mevzuatına aykırı olan veya yapı ruhsatı alınmaksızın inşa edilmiş olmakla birlikte sonradan yapı ve iskân ruhsatı alan yapılardan oluşan alanlar,

fen ve sanat norm ve standartlarına uygun, sağlıklı ve güvenli yaşama çevrelerini teşkil etmek, sağlık, eğitim ve ulaşım gibi kamu hizmetlerinin düzenli bir şekilde yürütülmesini sağlamak amacıyla, Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca riskli alan olarak kararlaştırılabilir. Riskli alan sınırı uygulama bütünlüğü gözetilerek belirlenir.

(2) Birinci fıkranın (a) bendi uyarınca belirlenen riskli alanlarda bu Kanun hükümleri aşağıda belirtilen istisna hükümleri ile birlikte uygulanır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 21- 18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 28 inci maddesinin yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(7) Kuruluşlar, yönetim kurulu kararıyla ve nakit mevcudunun yüzde onunu aşmamak kaydıyla;

a) Yurt içi ve yurt dışındaki doğal afet bölgelerine doğrudan veya yetkili makamlar aracılığıyla konut, eğitim ve sağlık tesisleri kurulması amacıyla kamu kurum ve kuruluşlarına,

b) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile koordinasyon hâlinde, 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun mülga 64 üncü maddesi ve 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 47 nci maddesinin sekizinci fıkrasında sayılanlar ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu, 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun, 17/7/2004 tarihli ve 5233 sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılansısı Hakkında Kanunun ek 1 inci maddesi hükümlerine göre nakdi tazminat ödenmesi veya aylık bağlanması hakkı bulunanlara,

aynî ve nakdi yardımda bulunabilir.”

a) Riskli alan kararına karşı Resmî Gazete’de yayımı tarihinden itibaren dava açılabilir. Uygulama işlemleri üzerine riskli alan kararına karşı dava açılmaz. Riskli alan kararına ve bu kararın uygulanmasına yönelik olarak tesis edilen diğer idari işlemlere karşı açılan davalarda yürütmenin durdurulması, riskli alanlardaki taşınmazlarla ilgili olarak adli yargıda açılan davalarda ise ihtiyati tedbir talep edilemez.

b) Kamu kaynağı kullanılarak gerçekleştirilen her türlü mal ve hizmet alımları ile yapım işleri, 4734 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen hâllere dayanan işlerden sayılır.”

MADDE 27- 18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 28 inci maddesinin yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(7) Kuruluşlar, yönetim kurulu kararıyla ve nakit mevcudunun yüzde onunu aşmamak kaydıyla;

a) Yurt içi ve yurt dışındaki doğal afet bölgelerine doğrudan veya yetkili makamlar aracılığıyla konut, eğitim ve sağlık tesisleri kurulması amacıyla kamu kurum ve kuruluşlarına,

b) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile koordinasyon hâlinde, 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun mülga 64 üncü maddesi ve 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 47 nci maddesinin sekizinci fıkrasında sayılanlar ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu, 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun, 17/7/2004 tarihli ve 5233 sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılansısı Hakkında Kanunun ek 1 inci maddesi hükümlerine göre nakdi tazminat ödenmesi veya aylık bağlanması hakkı bulunanlara,

aynî ve nakdi yardımda bulunabilir.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 22- 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 78 inci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(1) Kurul, merkezî takas kuruluşlarının, alıcıya karşı satıcı, satıcıya karşı da alıcı rolünü üstlenerek takasın tamamlanmasını taahhüt ettikleri merkezî karşı taraf uygulamasını, piyasalar veya sermaye piyasası araçları itibarıyla zorunlu tutabilir. Borsalar veya teşkilatlanmış diğer pazar yerleri de nezdinde işlem gören sermaye piyasası araçlarıyla ilgili merkezî karşı taraf uygulamasına geçmek üzere Kurula başvurabilirler. Merkezî takas kuruluşları organize para piyasalarında merkezî karşı taraf uygulamasına geçmek üzere Kurula başvurabilirler.

(2) Takas kuruluşlarının merkezî karşı taraf görevini üstlendiği takas işlemlerinde mali sorumluluğu, tesis edilecek limitler dâhilinde ve üyelerden alınacak teminatlar ile diğer garantiler çerçevesinde belirlenir. Merkezî karşı taraf hizmeti çerçevesinde takas kuruluşları tarafından alınan teminatların mülkiyeti takas kuruluşuna geçer. Mülkiyeti takas kuruluşuna geçen teminatlara aksi kanunda öngörülmedikçe 47 nci maddenin ikinci ve beşinci fıkraları ile dördüncü fıkrasının (a) bendi uygulanır. Takas kuruluşları, üyelerinin müşterilerine olan yükümlülüklerinden sorumlu değildir. Takas kuruluşları, merkezî karşı taraf hizmeti verdikleri piyasalarda temerrüt yönetimi kapsamında, üyelerin teminatları, garanti fonu ve kendi sermayelerinin yanı sıra, sigorta sözleşmeleri, karlardan kesinti yapılması, müşterilerin pozisyonlarının ve teminatlarının gerektiğinde resen veya temerrüt eden üyenin müşterilerinin talebiyle temerrüt eden üyelerin rızası da şart olmaksızın diğer üyelere taşınması, pozisyonların resen kapatılması, aynı tarafla olan borç, alacak, pozisyon, teminat, hak ve yükümlülüklerin netleştirilmesi ve Kurulca uygun görülecek diğer yöntemleri de kullanabilirler.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 28- 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 78 inci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(1) Kurul, merkezî takas kuruluşlarının, alıcıya karşı satıcı, satıcıya karşı da alıcı rolünü üstlenerek takasın tamamlanmasını taahhüt ettikleri merkezî karşı taraf uygulamasını, piyasalar veya sermaye piyasası araçları itibarıyla zorunlu tutabilir. Borsalar veya teşkilatlanmış diğer pazar yerleri de nezdinde işlem gören sermaye piyasası araçlarıyla ilgili merkezî karşı taraf uygulamasına geçmek üzere Kurula başvurabilirler. Merkezî takas kuruluşları organize para piyasalarında merkezî karşı taraf uygulamasına geçmek üzere Kurula başvurabilirler.

(2) Takas kuruluşlarının merkezî karşı taraf görevini üstlendiği takas işlemlerinde mali sorumluluğu, tesis edilecek limitler dâhilinde ve üyelerden alınacak teminatlar ile diğer garantiler çerçevesinde belirlenir. Merkezî karşı taraf hizmeti çerçevesinde takas kuruluşları tarafından alınan teminatların mülkiyeti takas kuruluşuna geçer. Mülkiyeti takas kuruluşuna geçen teminatlara aksi kanunda öngörülmedikçe 47 nci maddenin ikinci ve beşinci fıkraları ile dördüncü fıkrasının (a) bendi uygulanır. Takas kuruluşları, üyelerinin müşterilerine olan yükümlülüklerinden sorumlu değildir. Takas kuruluşları, merkezî karşı taraf hizmeti verdikleri piyasalarda temerrüt yönetimi kapsamında, üyelerin teminatları, garanti fonu ve kendi sermayelerinin yanı sıra, sigorta sözleşmeleri, karlardan kesinti yapılması, müşterilerin pozisyonlarının ve teminatlarının gerektiğinde resen veya temerrüt eden üyenin müşterilerinin talebiyle temerrüt eden üyelerin rızası da şart olmaksızın diğer üyelere taşınması, pozisyonların resen kapatılması, aynı tarafla olan borç, alacak, pozisyon, teminat, hak ve yükümlülüklerin netleştirilmesi ve Kurulca uygun görülecek diğer yöntemleri de kullanabilirler.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(3) Merkezi takas kuruluşları, temerrüt yönetiminde kullanmak üzere sermaye ve sermaye benzeri kaynak temin edebilir, teminat ve garanti fonu varlıklarını temerrüt yönetimi çerçevesinde likidite temin etmek için borçlanma amacıyla teminat gösterebilir. Merkezi takas kuruluşları nakdi teminatları nemalandırma veya menkul kıymetlerin saklanması amacıyla bankalar ve saklama kuruluşlarında kendi adlarına açılacak hesaplarda bulundurabilirler. Merkezi takas kuruluşları tarafından temerrüt yönetimine tahsis edilen sermaye ve sermaye benzeri kaynaklar hakkında da 73 üncü maddenin ikinci fıkrası hükmü uygulanır. 73 üncü maddenin ikinci fıkrası ile 79 uncu maddenin birinci fıkrası, takas mutabakatının nihai olarak sonuçlanmasına kadar geçecek süre ile sınırlı olmak üzere, merkezi takas kuruluşu veya merkezi saklama kuruluşu nezdindeki takas ve mutabakat hesaplarına yatırılan veya transfer edilen anapara değişimli para ve/veya kıymet takası işlemlerine konu varlıklar hakkında da uygulanır.”

“(9) Bu madde kapsamında yürütülecek temerrüt yönetimine ilişkin usul ve esaslar ile takas kuruluşlarının merkezi karşı taraf hizmeti nedeniyle üyelerinden alacağı teminatlar ve bünyelerinde yer alacak garanti fonlarına ilişkin usul ve esaslar takas kuruluşunun önerisi üzerine Kurul tarafından belirlenir.

(10) Merkezi takas kuruluşları tarafından merkezi karşı taraf hizmeti sundukları her bir piyasa için tahsis edilen sermaye veya sermaye benzeri kaynaklar, alınan teminatlar ve oluşturulan garanti fonları amaçları dışında kullanılamaz. Sermaye piyasalarına ilişkin olarak sunulan merkezi karşı taraf hizmeti kapsamında alınan teminatlar ve garanti fonu varlıkları, para piyasalarına ilişkin olarak aynı kapsamda alınan teminatlar ve garanti fonu varlıklarından ayrı olarak izlenir.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(3) Merkezî takas kuruluşları, temerrüt yönetiminde kullanmak üzere sermaye ve sermaye benzeri kaynak temin edebilir, teminat ve garanti fonu varlıklarını temerrüt yönetimi çerçevesinde likidite temin etmek için borçlanma amacıyla teminat gösterebilir. Merkezî takas kuruluşları nakdi teminatları nemalandırma veya menkul kıymetlerin saklanması amacıyla bankalar ve saklama kuruluşlarında kendi adlarına açılacak hesaplarda bulundurabilirler. Merkezî takas kuruluşları tarafından temerrüt yönetimine tahsis edilen sermaye ve sermaye benzeri kaynaklar hakkında da 73 üncü maddenin ikinci fıkrası hükmü uygulanır. 73 üncü maddenin ikinci fıkrası ile 79 uncu maddenin birinci fıkrası, takas mutabakatının nihai olarak sonuçlanmasına kadar geçecek süre ile sınırlı olmak üzere, merkezi takas kuruluşu veya merkezi saklama kuruluşu nezdindeki takas ve mutabakat hesaplarına yatırılan veya transfer edilen anapara değişimli para ve/veya kıymet takası işlemlerine konu varlıklar hakkında da uygulanır.”

“(9) Bu madde kapsamında yürütülecek temerrüt yönetimine ilişkin usul ve esaslar ile takas kuruluşlarının merkezi karşı taraf hizmeti nedeniyle üyelerinden alacağı teminatlar ve bünyelerinde yer alacak garanti fonlarına ilişkin usul ve esaslar takas kuruluşunun önerisi üzerine Kurul tarafından belirlenir.

(10) Merkezî takas kuruluşları tarafından merkezi karşı taraf hizmeti sundukları her bir piyasa için tahsis edilen sermaye veya sermaye benzeri kaynaklar, alınan teminatlar ve oluşturulan garanti fonları amaçları dışında kullanılamaz. Sermaye piyasalarına ilişkin olarak sunulan merkezi karşı taraf hizmeti kapsamında alınan teminatlar ve garanti fonu varlıkları, para piyasalarına ilişkin olarak aynı kapsamda alınan teminatlar ve garanti fonu varlıklarından ayrı olarak izlenir.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 29- 6362 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Mülkiyeti YTM’ye intikal eden sermaye piyasası araçlarının hak sahiplerine yapılacak ödemelere ilişkin usul ve esaslar

GEÇİCİ MADDE 10- (1) Kayden izlenmeye başlandığı tarihi izleyen yedinci yılın sonuna kadar teslim edilmediği için mülkiyeti YTM’ye intikal etmiş olan sermaye piyasası araçlarının iadesi ile satışlarının yapılmış olması halinde bunların bedellerinin ödenmesi talebiyle yapılacak başvuruların ve başvuru üzerine hak sahiplerine YTM tarafından yapılacak ödemelerin usul ve esasları, hak sahiplerince teslim edilecek sermaye piyasası araçlarının iptal ve imha esasları ile ihraççıların bu başvurulara ilişkin yükümlülükleri Kurulca belirlenir. Şu kadar ki, YTM’ye intikal eden sermaye piyasası araçlarından; ilgili mevzuat uyarınca satışı yapılmamış olanlar aynen; satışı yapılmış olanlar ise, Kurulca belirlenen esaslar çerçevesinde hesaplanacak satış tutarları üzerinden nakden ödenir. Yapılacak ödemelerde, ilgili tutarın 4749 sayılı Kanununun 12 nci maddesi çerçevesinde değerlendirilmesi sonucu YTM tarafından fiilen elde edilen getirinin ödenecek tutara isabet eden nemaları esas alınır. Bu madde uyarınca yapılacak ödemelere ilişkin işlemler ve bu işlemlerle ilgili oluşturulacak kayıtlar ve düzenlenecek kâğıtlar damga vergisinden müstesnadır.”

MADDE 30- 7/2/2013 tarihli ve 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanunun 4 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(7) Bu suç bakımından 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

a) 133 üncü maddesinde yer alan şirket yönetimi için kayyım tayini,

b) 135 inci maddesinde yer alan iletişimin tespiti, dinlenmesi ve kayda alınması,

c) 139 uncu maddesinde yer alan gizli soruşturmacı görevlendirilmesi,

ç) 140 ıncı maddesinde yer alan teknik araçlarla izleme,

tedbirlerine ilişkin hükümler uygulanabilir.”

MADDE 23- 7/2/2013 tarihli ve 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanunun 4 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(7) Bu suç bakımından 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

a) 133 üncü maddesinde yer alan şirket yönetimi için kayyım tayini,

b) 135 inci maddesinde yer alan iletişimin tespiti, dinlenmesi ve kayda alınması,

c) 139 uncu maddesinde yer alan gizli soruşturmacı görevlendirilmesi,

ç) 140 ıncı maddesinde yer alan teknik araçlarla izleme,

tedbirlerine ilişkin hükümler uygulanabilir.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 24- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine “ve başkan yardımcısı” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile murakıp ve uzman unvanlı meslek personeline,” ibaresi, “bakanlık genel müdürü,” ibaresinden sonra gelmek üzere “murakıp ve uzman unvanlı meslek personeli için Başbakanlık uzmanlarına” ibaresi eklenmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 31- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(b) 5018 sayılı Kanuna ekli (III) sayılı Cetvelde sayılan düzenleyici ve denetleyici kurumlar ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun kadro ve pozisyonlarına ilk defa veya yeniden atanan kurul başkanı, kurul üyesi ve başkan yardımcısı ile murakıp ve uzman unvanlı meslek personeline, ilgili mevzuatı uyarınca ödenen her türlü maaş, aylık, ücret, ek ücret, prim, zam, tazminat, ikramiye, fazla çalışma ücreti, kâr payı ve her ne ad altında olursa olsun yapılan diğer ödemeler ile sosyal hak ve yardımlar kapsamında yapılan bütün ayni ve nakdi ödemelerin bir aylık toplam net tutarı; kurul başkanı için bakanlık müsteşarı, kurul üyesi için bakanlık müsteşar yardımcısı, başkan yardımcısı için bakanlık genel müdürü, murakıp ve uzman unvanlı meslek personeli için Başbakanlık uzmanlarına mevzuatında kadrosuna bağlı olarak mali haklar ile sosyal hak ve yardımlar kapsamında yapılması öngörülen ödemelerin bir aylık toplam net tutarını geçemez ve bunlar, emeklilik hakları bakımından da emsali olarak belirlenen personel ile denk kabul edilir.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 25- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 26- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 32- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 33- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Ahmet Davutoğlu

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

N. Kurtulmuş

Başbakan Yardımcısı

Y. T. Türkeş

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

S. Ramazanoğlu

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

S. Soylu

Ekonomi Bakanı

M. Elitaş

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

F. Çelik

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Millî Eğitim Bakanı

N. Avcı

Sağlık Bakanı

M. Müezzinoğlu

Başbakan Yardımcısı

M. Şimşek

Başbakan Yardımcısı

L. Elvan

Avrupa Birliği Bakanı

V. Bozkır

Çevre ve Şehircilik Bakanı

F. G. Sarı

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

B. Albayrak

Gümrük ve Ticaret Bakanı

B. Tüfenkci

Kültür ve Turizm Bakanı

M. Ünal

Millî Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

B. Yıldırım

Başbakan Yardımcısı

Y. Akdoğan

Adalet Bakanı

B. Bozdağ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

F. Işık

Dışişleri Bakanı

M. Çavuşoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

A. Ç. Kılıç

İçişleri Bakanı

E. Ala

Maliye Bakanı

N. Ağbal

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METNE EKLİ LİSTE

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : SOSYAL GÜVENLİK KURUMU

TEŞKİLATI : TAŞRA

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	Sosyal Güvenlik Denetmeni	6	1610	1610
GİH	Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcısı	7	1000	1000
TOPLAM			2610	2610

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METNE EKLİ LİSTELER

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : SOSYAL GÜVENLİK KURUMU

TEŞKİLATI : TAŞRA

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplamı
GİH	Sosyal Güvenlik Denetmeni	6	1610	1610
GİH	Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcısı	7	1000	1000
TOPLAM			2610	2610

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU : EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TEŞKİLATI : TAŞRA

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplamı
EMH	Polis Memuru	3-9	15000	15000
TOPLAM			15000	15000

TBMM Basımevi - 2016